

การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

วันวิสา วัลย์ดาว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)

คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

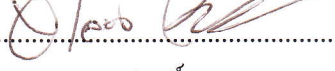
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

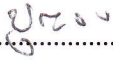
2553

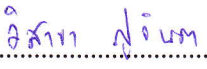
การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

วันวิสา วัลย์ดาว

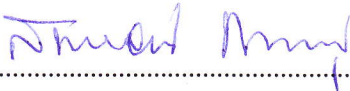
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

รองศาสตราจารย์..........อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ดร.จำลอง โพธิ์บุญ)

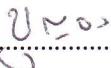
รองศาสตราจารย์..........อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ดร.บุญจง ขาวสิทธิวงษ์)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์..........อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ดร.วิสาชา ภูจินดา)

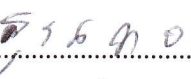
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์..........ประธานกรรมการ
(ดร.สมพจน์ กรรณูช)

รองศาสตราจารย์..........กรรมการ
(ดร.จำลอง โพธิ์บุญ)

รองศาสตราจารย์..........กรรมการ
(ดร.บุญจง ขาวสิทธิวงษ์)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์..........กรรมการ
(ดร.วิสาชา ภูจินดา)

รองศาสตราจารย์..........คณบดี
(ดร.สุรสิทธิ์ วชิรขจร)

5 กรกฎาคม 2553

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่
ชื่อผู้เขียน	นางสาววันวิสา วัลย์ดาว
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
ปีการศึกษา	2552

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่และปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมรวมถึงปัญหา/อุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมเพื่อนำไปสู่การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงานโรงแรมในจังหวัดกระบี่จำนวน 207 แห่ง และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในจังหวัดกระบี่ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การทดสอบสมมติฐานใช้ t-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่า การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยภายในของโรงแรมที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ ความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจากเจ้าของโรงแรม การบริหารงานของโรงแรมในเครือ ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานโรงแรม ความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม และผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี ปัจจัยภายนอกของโรงแรมที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน การเรียกร้องของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรม การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม

ปัญหา/อุปสรรคของการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ได้แก่ การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องยังไม่เพียงพอ การขาดความรู้ อุปกรณ์และบุคลากรในการ

(4)

จัดการสิ่งแวดล้อม ขาดความร่วมมือของพนักงานและผู้ให้บริการโรงแรม ขาดการสนับสนุนจาก
เจ้าของ/ผู้บริหารโรงแรม ขาดความร่วมมือจากซัพพลายเออร์ และการคมนาคมขนส่งที่ไม่สะดวก

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่
คือ โรงแรมควรให้ความสำคัญกับการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังและตั้งใจ รวมถึงหน่วยงาน
ภาครัฐควรเข้ามาให้การช่วยเหลือ สนับสนุนและกำกับดูแลให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเพื่อให้
การจัดการสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ABSTRACT

Title of Thesis	Environmental Management of Hotels in Krabi
Author	Miss Wanwisa Wandaw
Degree	Master of Science (Environmental Management)
Year	2009

The objectives of this study were to study environmental management of hotels in Krabi Province and to examine factors influencing environmental management of these hotels, including problems/barriers in the environmental management, and to suggest the way to improve the environmental management. Data were collected by using questionnaires with owners/managers/ relevant staffs in 207 hotels and interviewing relevant persons. General data were analyzed statistically by using frequency, percentage and means. Hypotheses were tested by t-test and F-test.

It was found that the hotels practiced the environmental management at medium level. Internal factors influencing environmental management of the hotels at significant level 0.05 were: the owners' attention on environmental management; management of hotel as chains; hotel staff's needs for good environment; the hotel staff's participations in environmental management; and the benefit from good environmental management of hotel. External factors influencing environmental management of hotels at significant level 0.05 were: impact on communities from environmental management of the hotels; requirements from communities affected by the environmental management of hotels; customers' needs for good environment in hotels; laws and regulations enforcement by government agencies; supports from government agencies; current trend about environment conservation; and certification by related environmental agencies.

The problems/ barriers in environmental management of hotels in Krabi Province were: insufficient support from relevant government agencies; lacking of knowledge, equipment, and personnel, inadequate participation from hotel staff's and customers; insufficient supports from the owners/ managers; inadequate participation from suppliers and transport inconvenience.

(6)

Suggestions from this study are: the hotels should seriously and diligently practice the environmental management; relevant government agencies should provide more supports and more supervision in regulating the environmental management of the hotels.

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ศึกษาต้องขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. จำลอง โพธิ์บุญ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการทำวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญจง ขาวสิทธิวงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิสาขา ภูจินดา และอาจารย์จิระพร บูรณสิน ที่สละเวลาให้ความรู้ แนวคิด แนวทาง และความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านของหลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของคณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการประสานงานต่างๆ ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงานของโรงแรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่สละเวลาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในทุกๆพื้นที่ทำให้ข้อมูลที่ได้รับมีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนๆ ทุกคนที่ทำให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ท้ายที่สุดขอขอบพระคุณพ่อ แม่ ที่เป็นเพื่อนคิด เป็นกำลังใจ สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือทุกๆสิ่ง ทุกๆอย่างตลอดมาทำให้การเรียนในครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

วันวิสา วัลย์ดาว

เมษายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	4
1.5 ขอบเขตการศึกษา	4
1.6 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	5
2.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	5
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม	7
2.3 กระบวนการของการจัดการสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม	16
2.4 โรงแรมในประเทศไทย	20
2.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงแรมในประเทศไทย	33
2.6 การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	34
2.7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	39
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48

บทที่ 3	กรอบแนวคิดและวิธีการศึกษา	51
3.1	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	51
3.2	สมมติฐานการวิจัย	54
3.3	วิธีการศึกษา	55
3.4	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	56
บทที่ 4	ผลการศึกษา	66
4.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	67
4.2	ข้อมูลทั่วไปของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	69
4.3	ระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	71
4.4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ในจังหวัดกระบี่	92
4.5	ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ในจังหวัดกระบี่	96
4.6	ผลการทดสอบสมมติฐาน	98
4.7	ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในจังหวัดกระบี่	112
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	118
5.1	สรุปผลการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	118
5.2	ผลการทดสอบสมมติฐาน	119
5.3	ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	121
5.4	อภิปรายผล	122
5.5	ข้อเสนอแนะ	126
บรรณานุกรม		129
ภาคผนวก		134
	ภาคผนวก ก การทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	135
	ภาคผนวก ข แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	137
	ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในจังหวัดกระบี่	147
	ภาคผนวก ง แผนที่โรงแรมในจังหวัดกระบี่	149
ประวัติผู้เขียน		156

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย	1
1.2 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่	2
2.1 จำนวนโรงแรมและห้องพักในประเทศไทยแยกเป็นรายภาค พ.ศ. 2546-2550	32
3.1 การกำหนดข้อคำถามในด้านต่างๆของแบบสอบถามเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงาน ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	57
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	67
4.2 ข้อมูลทั่วไปของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	70
4.3 ผลการศึกษาระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	71
4.4 ระดับการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	73
4.5 ระดับการจัดการขยะของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	74
4.6 ระดับการจัดการน้ำของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	78
4.7 ระดับการจัดการเสียงของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	80
4.8 ระดับการจัดการพลังงานของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	82
4.9 ระดับการจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	85
4.10 ระดับการจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	88
4.11 ระดับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	90
4.12 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ในจังหวัดกระบี่	92
4.13 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ในจังหวัดกระบี่ที่นำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐาน	95
4.14 จำนวนและร้อยละจำแนกตามปัญหา/อุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่	97
4.15 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตาม ขนาดของโรงแรม	99

4.16 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	100
4.17 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความใส่ใจการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมจากเจ้าของโรงแรม	100
4.18 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงแรมในเครือ	101
4.19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมตาม ระดับการบริหารงานของโรงแรมในเครือ	102
4.20 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงาน โรงแรม	102
4.21 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือของพนักงานในโรงแรม	103
4.22 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการมี การจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี	104
4.23 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตาม ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ต่อชุมชน	105
4.24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมตามระดับ ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน	105
4.25 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมตามระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อม ของโรงแรม	106
4.26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมตามระดับ ความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	107
4.27 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการสิ่งแวดล้อม ที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรม	107

4.28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมตามระดับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรม	108
4.29 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ	109
4.30 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	109
4.31 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	110
4.32 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่กับตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	111
4.33 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	112
5.1 การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	119
5.2 ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	120

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ภาพรวมแนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมแบบ S-P-T-I Concept	13
2.2 กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อม	17
2.3 กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	19
2.4 ผังแผนกของธุรกิจโรงแรม	31
2.5 สัญลักษณ์กิจกรรมโรงแรมปลอดบุหรี่	42
2.6 สัญลักษณ์โครงการเสริมสร้างสุขภาพ	45
2.7 สัญลักษณ์ Bronze	46
2.8 สัญลักษณ์ Silver	47
2.9 สัญลักษณ์ Gold	47
2.10 สัญลักษณ์ Platinum	48
3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา	53
4.1 ที่พักขยะของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่มีดชิด	76
4.2 ที่พักขยะของโรงแรมในจังหวัดกระบี่แต่ไม่มีการปิดที่มีดชิด	76
4.3 การคัดแยกขยะสดของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	77
4.4 การคัดแยกขยะพลาสติกของโรงแรมในจังหวัดกระบี่	77
4.5 อุปกรณ์ในการเก็บน้ำของโรงแรม	80
4.6 การรณรงค์การประหยัดไฟฟ้าของโรงแรม	85
4.7 การจัดการคุณภาพอากาศที่ดีของโรงแรม	87
4.8 การจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม	89
4.9 การตกแต่งบริเวณโรงแรมโดยใช้ใบไม้ภายในโรงแรม	92
4.10 แหล่งน้ำสาธารณะที่ไหลผ่านบริเวณโรงแรมออกสู่ทะเล	113
4.11 ขยะตกค้างที่อยู่หน้าบริเวณโรงแรม	114
4.12 ระบบบำบัดน้ำเสียและน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้ว	115
4.13 ทางระบายน้ำฝนที่อยู่บริเวณชายหาด	116

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลายเหมาะกับการเดินทางท่องเที่ยวหรือเพื่อพักผ่อน โดยสามารถเลือกท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบทั้งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ หรือการเดินทางเพื่อมาพักผ่อนนั้นก็ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวตั้งแต่ที่พักตลอดจนอาหารให้เลือกรับประทานมากมาย และมีกิจกรรมต่างๆ สำหรับการพักผ่อนไม่ว่าจะเป็นการเล่นกีฬา การนวดแผนไทย การทำสปา นอกจากนี้ทางรัฐบาลมีนโยบายที่สนับสนุนการท่องเที่ยวประเทศไทยโดยมีการขอความร่วมมือจากภาคเอกชนต่างๆ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น การจัดงานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ การจัดโปรโมชั่นต่างๆ ของการเข้าพักโรงแรม การจัดงานเทศกาลประจำปีต่างๆ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย

ปีพ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ (คน)
2549	13,821,802
2550	14,464,228
2551	14,584,220

แหล่งที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2552.

ธุรกิจโรงแรมเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมบริการที่อำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวตั้งแต่โฮมสเตย์ไปจนถึงโรงแรมระดับ 5 ดาว ซึ่งการอุปโภค บริโภคในโรงแรมนั้นย่อมมีของเสียเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นขยะ น้ำเสีย มลพิษทางเสียง ฯลฯ ทำให้โรงแรมเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหากับสิ่งแวดล้อมถึงร้อยละ 75 (Italian National Agency for the Protection of the Environment and for Technical Services, 2002) เมื่อปริมาณของเสียที่เกิดขึ้นจากโรงแรมรวมกับปริมาณของเสียจากบ้านเรือนของผู้ที่พักอาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกันทำให้ปริมาณของเสียเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ดังจะเห็นได้จากจังหวัดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว

จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ติดชายฝั่งทะเลอันดามันมีสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเลที่สวยงามทำให้มีนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกๆปี ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 1.2 เมื่อมีปริมาณนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเป็นจำนวนมากย่อมมีของเสียที่เกิดจากการอุปโภค บริโภคและเมื่อของเสียเหล่านั้นรวมกับของเสียที่เกิดจากบ้านเรือนที่ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกันทำให้มีปริมาณของเสียเพิ่มขึ้น เช่น ปริมาณขยะ ดังจะเห็นได้จากปีพ.ศ. 2549 มีปริมาณขยะ 25,613.55 ตัน ปีพ.ศ. 2550 มีปริมาณขยะ 29,486.09 ตัน ปีพ.ศ.2551 มีปริมาณขยะ 34,371.39 ตัน (เทศบาลเมืองกระบี่, 2552: 25) จะเห็นได้ว่าจังหวัดกระบี่มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี

ตารางที่ 1.2 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยว	รวม (คน)
	ชาวไทย (คน)	ชาวต่างชาติ (คน)	
2549	663,346	861,429	1,524,775
2550	790,120	1,106,206	1,896,326
2551	1,180,962	1,385,004	2,565,966

แหล่งที่มา: สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว, 2552ก.

จากปริมาณนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่มีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกๆปี ทำให้มีโรงแรมทั้งขนาดใหญ่และเล็กเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจนอาจเรียกได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ซึ่งการที่มีโรงแรมให้เล็กรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากนั้นมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อดี คือ เป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่น

และประเทศชาติ นอกจากจะมีข้อดีแล้วก็ยังมีข้อเสียด้วยเช่นกัน คือ หากเจ้าของโรงแรมและพนักงานไม่มีการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ และการกำจัดของเสียอย่างถูกวิธี รวมถึงผู้ใช้บริการโรงแรมไม่มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าย่อมทำให้เกิดเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา เช่น เกาะพีพี เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมแห่งหนึ่งของจังหวัดกระบี่ที่ปัจจุบันต้องประสบกับปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาขยะ เนื่องจากขาดพื้นที่ในการฝังกลบขยะซึ่งเกาะพีพีมีขนาดเล็กเป็นที่ตั้งของโรงแรมและบ้านเรือนทำให้ไม่มีพื้นที่ในการฝังกลบขยะจึงเกิดปัญหาขยะล้นเกาะส่งกลิ่นเหม็นรบกวนชาวบ้านและนักท่องเที่ยว ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางที่เป็นผู้รับผิดชอบในการกำจัดขยะจำเป็นต้องขนขยะเหล่านั้นกลับมาทิ้งบนฝั่งจึงเป็นการเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการขนย้ายขยะและยังประสบกับปัญหาน้ำเสียจากโรงแรมและบ้านเรือนที่แอบปล่อยน้ำเสียลงสู่ทะเลทำให้น้ำทะเลบริเวณเกาะพีพีไม่ใสสะอาดดังเช่นในอดีตอีกต่อไป

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม ในจังหวัดกระบี่ โดยมีการศึกษาการบริหารด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ การจัดการน้ำ การจัดการคุณภาพอากาศ การจัดการเสียง การจัดการพลังงาน การจัดการภูมิทัศน์และการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม ในจังหวัดกระบี่ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม เพื่อให้จังหวัดกระบี่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และสวยงามเหมือนเช่นในอดีต

1.2 คำถามการวิจัย

- 1.2.1 การจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม ในจังหวัดกระบี่ มีผลการดำเนินการเป็นอย่างไร
- 1.2.2 มีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม ในจังหวัดกระบี่
- 1.2.3 มีปัญหา/อุปสรรคและข้อจำกัดในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม ในจังหวัดกระบี่อย่างไรบ้าง

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.3.1 เพื่อศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม ในจังหวัดกระบี่
- 1.3.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม ในจังหวัดกระบี่

1.3.3 เพื่อศึกษาปัญหา/อุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1.4.1 ทราบถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

1.4.2 ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

1.4.3 ทราบถึงปัญหา/อุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

1.4.4 เพื่อเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

1.5 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ซึ่งมีกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงานของโรงแรมที่ตั้งอยู่ในจังหวัดกระบี่ โดยทำการศึกษาเป็นระยะเวลา 7 เดือนตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2552 – 1 เมษายน 2553

1.6 นิยามศัพท์

การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ หมายถึง การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ใน 8 ด้าน คือ การบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม การจัดการขยะ การจัดการน้ำ การจัดการคุณภาพอากาศ การจัดการเสียง การจัดการพลังงาน การจัดการภูมิทัศน์และการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เพื่อเป็นการจัดการป้องกัน บรรเทาหรือแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้วเพื่อให้ทรัพยากรมีความสมบูรณ์หรือมีความเสียหายน้อยที่สุด

โรงแรม หมายถึง โรงแรมที่อยู่ในรายชื่อสถานที่พักของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานกระบี่ โดยมีการให้บริการที่พัก อาหาร เครื่องดื่ม สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

- 2.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 2.3 กระบวนการและมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 2.4 โรงแรมในประเทศไทย
- 2.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงแรมในประเทศไทย
- 2.6 การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม
- 2.7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

การจะเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ จำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐาน การจัดการสิ่งแวดล้อมก็เช่นเดียวกัน จำเป็นต้องอาศัยความรู้พื้นฐานเพื่อต่อยอดหรือนำความรู้เหล่านั้น ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมมีดังนี้

2.1.1 ความหมายของสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อม เป็นคำที่ใช้กันอย่างแพร่หลายจึงได้มีผู้ที่มีความรู้ นักวิชาการ ให้ความหมาย หรือคำจำกัดความไว้มากมาย ดังนี้

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 บัญญัติ ความหมายของคำว่าสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น”

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2540: 8) ได้ให้ความหมายของคำว่าสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต รวมทั้งที่เป็นรูปธรรม (สามารถจับต้องและมองเห็นได้) และนามธรรม (ตัวอย่างเช่นวัฒนธรรมแบบแผน ประเพณี ความเชื่อ) มีอิทธิพลเกี่ยวโยงถึงกัน เป็นปัจจัยในการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผลกระทบจากปัจจัยหนึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างหรือทำลายอีกส่วนหนึ่ง อย่างหลีกเลี่ยงมิได้ สิ่งแวดล้อมเป็นวงจรและวัฏจักรที่เกี่ยวข้องกันไปทั้งระบบ”

ราตรี ภารา (2543: 15) ได้ให้ความหมายของคำว่าสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “ทุกสิ่ง ทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม หรืออาจกล่าว อีกนัยหนึ่งได้ว่าสิ่งแวดล้อมหมายถึง “สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเรา”

เกษม จันทรแก้ว (2544: 2-3) ได้ให้ความหมายของคำว่าสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “สิ่งของ วัตถุ สารประกอบ และกลุ่มสรรพสิ่งที่มีชีวิต ไม่มีชีวิต เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มนุษย์สร้างขึ้นที่อยู่ในรูปของแข็ง ของเหลว ก๊าซ เศรษฐกิจ สังคมและ/หรือสัมผัสด้วยอาการทั้งห้า คือ รส กลิ่น สี เห็นได้ และสัมผัสได้”

ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2549: 10) ได้ให้ความหมายของคำว่าสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “สิ่งต่างๆทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตเกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติและมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นประกอบด้วยสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์”

จำลอง โพธิ์บุญ (2550: 1) ได้ให้ความหมายของคำว่าสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “ทุกสิ่งทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นด้านกายภาพ ชีวภาพหรือสังคมที่อยู่รอบๆตัวเราไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือธรรมชาติสร้างขึ้น”

สุกาญจน์ รัตนเลิศสุรณ (2550: 3) ได้ให้ความหมายของคำว่าสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตที่อยู่รอบๆ ตัวเรา ส่วนตัวเราหมายถึง มนุษย์และกลุ่มสิ่งมีชีวิตชนิดต่างๆ”

โดยสรุปความหมายของสิ่งแวดล้อมจึงหมายถึง สิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งรูปธรรมและนามธรรมซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น

2.1.2 ประเภทของสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้ (สุกาญจน์ รัตนเลิศสุรณ, 2550: 3-4)

2.1.2.1 สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ (Natural Environment) หรือที่เรียกว่าทรัพยากรธรรมชาติโดยมนุษย์ไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องในการเกิดขึ้นของสิ่งเหล่านั้น เช่น ดิน แร่ธาตุ ป่าไม้ สัตว์ป่า พืชในป่า เป็นต้น ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1) สิ่งแวดล้อมที่มีชีวิตหรือชีวภาพ (Biotic Environment) เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่ถูกควบคุมโดยหน่วยทางพันธุกรรมหรือยีน ได้แก่ ป่าไม้ สัตว์ป่า เชื้อรา แบคทีเรีย ฯลฯ

2) สิ่งแวดล้อมไม่มีชีวิตหรือกายภาพ (Abiotic Environment) เป็นสิ่งแวดล้อมที่เคลื่อนที่ไม่ได้ซึ่งสามารถมองเห็นและมองไม่เห็นด้วยตา ได้แก่ ดิน น้ำ ลม ฝน ภูมิประเทศ รังสี ฯลฯ

2.1.2.2 สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-Made Environment) เป็นสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นปัจจัยในการดำรงชีวิตหรือเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1) สิ่งแวดล้อมทางชีว-กายภาพ (Bio-physical Environment) ซึ่งสิ่งมีชีวิตจัดเป็นสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ เช่น การโคลนนิ่งแพะ แกะ การตัดต่อหน่วยพันธุกรรมพืชเพื่อเป็นอาหารของมนุษย์ เป็นต้น ส่วนสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต เช่น อาคารบ้านเรือน ถนน สะพาน รถยนต์ เป็นต้น

2) สิ่งแวดล้อมทางสังคมหรือนามธรรม (Social or Abstract Environment) เป็นสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีรูปร่างแต่มนุษย์สามารถนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้อาศัยอยู่ในสังคมอย่างเป็นระเบียบ เช่น วัฒนธรรม กฎหมาย ศาสนา ประเพณี ค่านิยม เป็นต้น

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องมีการจัดการเพื่อให้เกิดการใช้ที่เกิดประโยชน์สูงสุดทำให้เกิดเป็นการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

2.2.1 ความหมายของการจัดการสิ่งแวดล้อม

การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นคำที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้หลายท่าน ดังนี้

ประสิทธิ์ นิรัตศกุล (2532: 7) ได้ให้ความหมายของคำว่าจัดการสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “การจัดการที่เน้นถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการจัดการภายในซึ่งจะต้อง

เตรียมแผนการดำเนินการให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือตอบโต้ภาวะการณ์แข่งขันได้อย่างรวดเร็วโดยมีการจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม”

วินัย วีระวัฒนานนท์ (2541: 185) ได้ให้ความหมายของคำว่าจัดการสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “กระบวนการใช้สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ โดยการวางแผนดำเนินงาน ติดตามประเมินผลและปรับปรุง แก้ไขพัฒนาให้ดีขึ้น ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการใช้อย่างประหยัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ใช้น้ำให้ได้อย่างยั่งยืน ยาวนานตลอดไป และเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติและธรรมชาติให้มากที่สุด”

ราตรี ภาธา (2543: 245) ได้ให้ความหมายของคำว่าจัดการสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “การดำเนินงานเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์โดยไม่มีผลกระทบต่อระบบสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อจะได้มีทรัพยากรใช้ตลอดไปหรือการกำหนดกิจกรรมในการนำทรัพยากรมาใช้”

เกษม จันทร์แก้ว (2544: 294) ได้ให้ความหมายของคำว่าจัดการสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “กระบวนการสร้างศักยภาพการคงสภาพความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและการควบคุมกิจกรรมการจัดการเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อมนุษย์ตลอดไป”

จำลอง โพธิ์บุญ (2550: 2) ได้ให้ความหมายของคำว่าจัดการสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “การดำเนินการอย่างเป็นระบบต่อเนื่องในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีทำให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน และมีการควบคุมป้องกันไม่ให้เกิดมลพิษหรือลดมลพิษให้เหลือน้อยที่สุด”

Winslow and Gubby (1976: 27) ได้ให้ความหมายของคำว่าจัดการสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “การพิจารณาตรวจสอบทรัพยากรในพื้นที่อย่างถี่ถ้วนแล้วตัดสินใจว่าจะทำอะไรที่ต้องการ โดยมีให้เกิดอันตรายมากจนทำให้สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์อาศัยมีเหลืออยู่น้อยชนิดต้องเสียไป”

Jolly (1978: 23-27) ได้ให้ความหมายของคำว่าจัดการสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “กระบวนการดำเนินการตามความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น มีส่วนให้ประโยชน์ตามความต้องการของมนุษย์ขั้นต่ำหรือมากกว่าในอนาคต”

Boland (1992: BG.4) ได้ให้ความหมายของคำว่าจัดการสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “การจัดการกิจกรรมต่างๆภายใต้ความสามารถที่จำกัดในการปรับตัวเองของสิ่งแวดล้อมและคำนึงถึงปัจจัยทางนิเวศวิทยาเป็นการบริหารกิจการเพื่อความอยู่รอด ผลกำไร ความก้าวหน้า และความรับผิดชอบต่อสังคมโดยเน้นการป้องกันมากกว่าแก้ไข”

โดยสรุปการจัดการสิ่งแวดล้อม หมายถึง การวางแผนการใช้ทรัพยากรต่างๆจนถึงการนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีโดยเน้นการป้องกันเพื่อไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นการรักษาทรัพยากรเพื่อคนรุ่นต่อไปในอนาคต

2.2.2 ทฤษฎีทางสิ่งแวดล้อมเพื่อการจัดการ

ทฤษฎีที่สำคัญๆที่นำมาใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมสามารถนำมาประยุกต์ได้มีด้วยกัน 2 ทฤษฎีหลัก (เกษม จันท์แก้ว, 2544: 302-305) ได้แก่

2.2.2.1 ทฤษฎีทางนิเวศพัฒนา (Ecodevelopment)

ทฤษฎีทางนิเวศพัฒนา เป็นแนวคิดที่ผสมผสานระหว่างนิเวศวิทยาและการพัฒนาเข้าด้วยกัน โดยมีแนวคิดว่าการพัฒนาใดๆก็ตามย่อมทำได้แต่ต้องอยู่ในขอบเขตของนิเวศ ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง/สิ่งแวดล้อมใดๆที่ย่อมทำได้ แต่ต้องไม่เกินขีดความสามารถของระบบที่จะฟื้นฟูสภาพโดยธรรมชาติหรือเทคโนโลยี

2.2.2.2 หลักการและวิธีการอนุรักษ์วิทยา

การอนุรักษ์ หมายถึง การรู้จักใช้ การเก็บรักษา การสงวน ซ่อมแซม และปรับปรุงเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติอย่างฉลาด เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติมีประโยชน์ต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมมากที่สุด นานที่สุด แต่มีการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติน้อยที่สุด

1) หลักการอนุรักษ์มี 3 ประการ คือ

(1) การใช้ทรัพยากรอย่างฉลาด เป็นการนำหลักเศรษฐศาสตร์เข้ามาใช้เพื่อพิจารณาผลดี ผลเสียจากการใช้ทรัพยากร และเมื่อมีการใช้ทรัพยากรแล้วนั้นจะมีการขาดแคลนหรือเหลือในขนาดมากเท่าใด

(2) การประหยัดของที่หายาก เป็นการเก็บรักษาหรือสงวนของที่หายากเอาไว้ไม่ให้สูญหาย

(3) การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม เป็นการซ่อมแซมทรัพยากรที่มีโอกาสหมดไปให้มิอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์มีไว้ใช้งานต่อไปในอนาคต

2) วิธีการอนุรักษ์มีดังนี้

(1) การใช้แบบยั่งยืน หมายถึง การมีใช้ตลอดเวลาที่มนุษย์ต้องการ โดยนอกจากการคำนึงถึงการสร้างศักยภาพของสิ่งแวดล้อมแล้วยังต้องคำนึงถึงการควบคุมกิจกรรมของมนุษย์ด้วย หมายถึงการควบคุมหลักการและวิธีการปฏิบัติในการใช้ ควบคุมเวลา สถานที่และพลังงานที่จะใช้ด้วยเพื่อให้ได้ผลแบบยั่งยืน

(2) การเก็บกัก หมายถึง การเก็บทรัพยากร/สิ่งแวดล้อมที่มีเหลือใช้เอาไว้ใช้คราวจำเป็นหรือเมื่อภาวะขาดแคลน บางกรณีอาจเก็บไว้เพื่อเป็นพันธุ์ในอนาคต

(3) การรักษาหรือซ่อมแซม เป็นการรักษาหรือซ่อมแซมทรัพยากรหรือสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนสภาพไปให้อยู่ในสภาพปกติ

- (4) การฟื้นฟู หมายถึง การทำให้สิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมแล้วแปรสภาพเป็นปกติทั้งโครงสร้างและบทบาทโดยการใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติหรือเทคโนโลยีเข้ามาช่วย
- (5) การพัฒนา เป็นการดำเนินการที่อาศัยภาวะปกติเป็นฐานแล้วใช้เทคโนโลยีช่วยในการทำให้เกิดการทำงานของสิ่งแวดล้อมและ/หรือของทั้งระบบดีกว่าเดิม
- (6) การป้องกัน เป็นการป้องกัน 2 ลักษณะคือ การป้องกันก่อนมีการทำลายและการป้องกันภัยที่เกิดซ้ำซาก ซึ่งต้องอาศัยเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการป้องกัน
- (7) การสงวน การสงวนในที่นี้เป็นการเน้นประเภทของสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก ไม่ได้เน้นการสงวนพื้นที่หรือบางกรณีอาจสงวนทั้งประเภทและพื้นที่ก็ได้ เช่น การสงวนสัตว์ป่า การสงวนโบราณวัตถุ การสงวนอาชีพ เป็นต้น
- (8) การแบ่งเขต เป็นการกำหนดพื้นที่สงวนเอาไว้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งเป็นวิธีการที่นิยมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

2.2.3 หลักการจัดการสิ่งแวดล้อม

การจัดการสิ่งแวดล้อมมีความจำเป็นเพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติสามารถมีอยู่ต่อไปจนถึงลูกหลานโดยการช่วยเหลือจากตัวธรรมชาติเอง เทคโนโลยีต่างๆที่มนุษย์คิดค้นขึ้นจึงได้มีการกำหนดหลักการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ดังนี้ (เกษม จันทรแก้ว, 2545: 85-90)

หลักการที่ 1: การกำหนดชนิด/ประเภทและขอบเขตของสิ่งแวดล้อมเพื่อการใช้ประโยชน์

หลักการนี้อาศัยจุดเด่นของคุณสมบัติเฉพาะตัวของสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการซึ่งการกำหนดชนิด ประเภท กลุ่ม ระบบย่อย ระบบสิ่งแวดล้อมและการกำหนดขอบเขตได้จากการสำรวจแจกแจงทรัพยากร (Resources Inventory) ที่สามารถให้คำตอบว่ามีสิ่งแวดล้อมใดบ้าง ปริมาณเท่าไรในแต่ละชนิด อยู่กันเป็นระบบอย่างมีสัดส่วนในลักษณะใดและสุดท้ายมีการกระจายตัวหรือมีความหนาแน่นของแต่ละชนิด/ประเภทอย่างไร เพื่อนำมาเทียบกับค่าที่แตกต่างไปจากธรรมชาติ ค่ามาตรฐานเท่าใด รวมถึงตำแหน่งที่ปรากฏในพื้นที่สามารถจำลองออกมาเป็นแผนที่ ภาพสเกต การแสดงสัญลักษณ์เฉพาะ เพื่อนำไปสู่การสร้างศักยภาพให้เอื้อประโยชน์ต่อไป

หลักการที่ 2: การกำหนดกิจกรรมเพื่อการคงสภาพหรือเพื่อสร้างศักยภาพความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม

ผู้วางแผนการจัดการกิจกรรมต้องเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมที่สุดจากการประเมินสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่ทำให้ทราบว่าสิ่งแวดล้อมมีความสมบูรณ์หรือเสื่อมโทรมอย่างไร อะไรเป็นปัญหาและสาเหตุของปัญหา เพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและให้สภาพแวดล้อมมีความสมบูรณ์ สมดุลมากที่สุด

หลักการที่ 3: การควบคุมในการกำจัด บำบัดของเสียและมลพิษจากกิจกรรมการใช้ทรัพยากร

การใช้เทคโนโลยีในการผลิตนั้นนอกจากจะได้ผลผลิตจากกระบวนการใช้เทคโนโลยีแล้วนั้นยังก่อให้เกิดของเสียหรือมลพิษเสมอ ดังนั้นหลักการที่สามจึงมุ่งเน้นที่จะสร้างกิจกรรมควบคุมของเสีย มลพิษที่เกิดขึ้น

การควบคุมของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมการจัดการ (หลักการที่สอง) มักจะดำเนินการดังนี้

1) สร้างเทคโนโลยีควบคุมของเสียและมลพิษสิ่งแวดล้อมที่มีลักษณะทางชีว-กายภาพที่ชัดเจน เช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย เตาเผาขยะ ระบบฝังกลบขยะ การวางผังเมือง การสร้างพื้นที่สีเขียว เป็นต้น

2) การสร้างกฎระเบียบ เป็นการสร้างกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติหรือข้อห้ามต่างๆในการกระทำใดต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งกำหนดบทลงโทษหากมีการฝ่าฝืนอย่างชัดเจน

3) ให้การศึกษาทางสิ่งแวดล้อมด้วยระบบสิ่งแวดล้อมศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการนำองค์ความรู้ทางสิ่งแวดล้อมมาถ่ายทอดด้วยเทคโนโลยีสู่กลุ่มเป้าหมาย วิธีการนี้จะให้ประสิทธิผลในระยะยาว

4) การประชาสัมพันธ์ เป็นการเสนอข่าวสารที่จะปฏิบัติในแต่ละระบบสิ่งแวดล้อมหรือระบบสิ่งแวดล้อมที่ต้องการจัดการซึ่งประชาชนจะได้ตระหนักและปฏิบัติตาม

นอกจากนี้หลักการสำคัญในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานประกอบการ คือ การป้องกันและควบคุมมลพิษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันหรือลดผลกระทบด้านลบที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ เป็นการนำหลักการของความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งกำเนิดมลพิษ ตัวนำพามลพิษ เป้าหมายหรือผู้รับมลพิษและผลกระทบจากมลพิษ หรือ S-P-T-I ซึ่งมีแนวคิดดังนี้ (จำลอง โพธิ์บุญ, 2551: บทที่ 3, หน้า 1-12)

1) แหล่งกำเนิด (Sources) แหล่งกำเนิดมลพิษสามารถจำแนกได้เป็น 2 แบบคือ

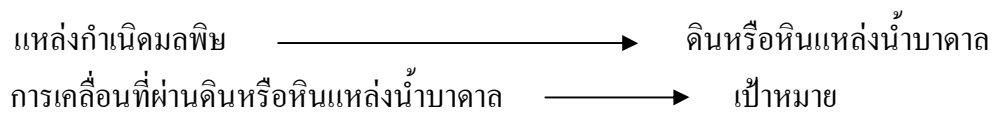
- (1) Actual Source
- (2) Potential Source

แหล่งกำเนิดมลพิษที่แตกต่างกันและคุณสมบัติของมลพิษที่แตกต่างกันอาจจะมีผลต่อการเคลื่อนที่หรือความยากง่ายในการเคลื่อนที่ของมลพิษจากแหล่งกำเนิด ลักษณะการเคลื่อนที่และการนำพา ผลกระทบของมลพิษแตกต่างกัน

2) การนำพา (Pathway) การนำพามลพิษนั้นมีการนำพาจาก 3 แหล่ง คือ

(1) การนำพาโดยน้ำ นอกจากน้ำเป็นตัวนำพามลพิษแล้วนั้น น้ำยังเป็นแหล่งรับมลพิษอีกด้วย

(2) การนำพาจากแหล่งกำเนิดมลพิษสู่ดินและหินน้ำบาดาล ครอบคลุมถึง การหกรั่วไหลลงพื้นดินหรือหินโดยตรง การรั่วไหลจากท่อส่งหรือถังเก็บใต้ดิน การรั่วไหลจากท่อระบายน้ำเสียการอัดของเสียลงบ่อบาดาล การชะพาหรือการซึมตามธรรมชาติจากพื้นแข็งสู่ดินหรือหินใต้ดิน ซึ่งการเคลื่อนที่ของมลพิษสู่ดินหรือหินแหล่งน้ำบาดาลสามารถแบ่งได้เป็น 2 ขั้นตอน คือ

3) เป้าหมาย (Target) เป้าหมายของแหล่งรับมลพิษ ได้แก่ มนุษย์ ระบบนิเวศ ท้องถิ่น พืช สัตว์ แหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน ดิน สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งความสำคัญ of ปัญหามลพิษขึ้นอยู่กับความไวต่อปฏิกิริยาหรือการสัมผัสของแหล่งรับมลพิษ และระยะทางจากแหล่งกำเนิดถึงแหล่งรับมลพิษ

4) ผลกระทบ (Impact) ผลกระทบจากแหล่งกำเนิดมลพิษสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

(1) ผลกระทบโดยตรง หมายถึง ผลกระทบที่สามารถควบคุมได้โดยตรง เช่น น้ำเสียจากกระบวนการผลิต อากาศเสียจากกระบวนการเผาไหม้ เป็นต้น

(2) ผลกระทบทางอ้อม หมายถึง ผลกระทบที่องค์กรไม่สามารถควบคุมได้โดยตรงแต่มีอิทธิพลกับสิ่งแวดล้อม เช่น ผลที่เกิดจากกระบวนการการผลิตวัตถุดิบก่อนเข้าโรงงาน ผลที่เกิดจากการใช้รถยนต์ส่งสินค้า วัตถุดิบ พนักงาน เป็นต้น

จากแนวคิดทั้งหมดสามารถแสดงเป็นภาพได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ภาพรวมแนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมแบบ S-P-T-I Concept
แหล่งที่มา: จำลอง โพธิ์บุญ, 2550: บทที่ 3, หน้า 1.

การจัดการสิ่งแวดล้อมนั้นจะบรรลุวัตถุประสงค์และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้ (จำลอง โพธิ์บุญ, 2550: 3-4)

- 1) นโยบายสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนที่สำคัญของการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยนโยบายเปรียบเสมือนกรอบของงานในการทำงานหรือดำเนินงานว่ามีจุดมุ่งหมายอย่างไร
- 2) แผนและโครงการสิ่งแวดล้อม แผน คือ การกำหนดงานหรือการกำหนดสิ่งที่จะต้องทำอะไรบ้างในแต่ละมาตรการ ซึ่งในแผนจำเป็นต้องมีหลายลักษณะงาน ส่วนโครงการเป็นลักษณะของงานที่มีการกำหนดไว้ในแผน
- 3) การจัดองค์กร งบประมาณและบุคลากร ในการจัดการสิ่งแวดล้อมนั้นการจัดองค์กร งบประมาณและบุคลากรเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ เนื่องจากรูปแบบขององค์กรเป็นส่วนที่สำคัญในการสนับสนุนการจัดการสิ่งแวดล้อม ถ้าองค์กรไม่เห็นถึงความสำคัญของการจัดการสิ่งแวดล้อมนั้นก็จะไม่มีการให้ความสำคัญกับงบประมาณหรือบุคลากรในการจัดการสิ่งแวดล้อม

2.2.4 รูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรในโลกนี้มีด้วยกัน 2 ประเภท คือ ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งทรัพยากรแต่ละประเภทยังมีการใช้งานและการอนุรักษ์ที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องมี

การจัดการให้ถูกต้องตามลักษณะหรือประเภทของทรัพยากรเพื่อให้ทรัพยากรนั้นมีเหลือไว้ใช้ต่อไปในอนาคต ดังนี้

2.2.4.1 เกษม จันทรแก้ว (2544: 297-298) ได้จัดรูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็น 2 กลุ่มตามลักษณะของทรัพยากร ดังนี้

1) ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มซึ่งแต่ละกลุ่มมีคุณสมบัติหรือลักษณะเฉพาะตัวทำให้มีรูปแบบการจัดการที่แตกต่างกัน ดังนี้

(1) ทรัพยากรที่ใช้แล้วไม่หมดสิ้น (Non-Exhausting Natural Resources) เป็นทรัพยากรที่จำเป็นและขาดไม่ได้สำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ได้แก่ อากาศ แสงอาทิตย์ น้ำ ลม เป็นต้น โดยรูปแบบการจัดการจึงเน้นที่การควบคุมการปนเปื้อนไม่ให้เกินค่ามาตรฐานจนเป็นอันตรายต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมหรือการควบคุมการใช้ทรัพยากรอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรชนิดนี้ เช่น การทำให้ตกตะกอน การฆ่าฤทธิ์ การลดปริมาณสารพิษหรือการสร้างสิ่งป้องกันในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น

(2) ทรัพยากรที่ใช้แล้วทดแทนได้ (Renewable Natural Resources) ได้แก่ พืช สัตว์ มนุษย์ รูปแบบการจัดการเน้นที่การนำส่วนที่สูญสิ้นไปมาใช้ประโยชน์กับมนุษย์โดยการกำหนดพื้นที่ ปริมาณการเก็บเกี่ยว ขนาดที่เก็บเกี่ยว เทคโนโลยีที่ใช้ในการเก็บเกี่ยว เวลาที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวและการฟื้นตัวโดยธรรมชาติหรือเทคโนโลยีช่วย ในขณะเดียวกันจะมีการดูแลรักษาเก็บเอาไว้เป็นพ่พันธุ์ แม่พันธุ์ สงวน แบ่งเขต ฟื้นฟู ป้องกันและพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มจนเก็บเกี่ยวผลผลิตได้อีกครั้ง

(3) ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป (Exhausting Natural Resources) เป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไปแต่มีการทดแทนขึ้นมาใหม่ได้โดยใช้ระยะเวลาในการฟื้นตัว เช่น หิน ดิน แร่ น้ำมันปิโตรเลียม หินน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ รูปแบบการจัดการจึงเน้นเป็น 2 ประเด็น คือ การใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและการนำกลับมาใช้และการรีไซเคิล โดยคนที่ใช้หรือจัดการทรัพยากรประเภทนี้ต้องมีความรู้ความเข้าใจวิธีการนำทรัพยากรกลุ่มนี้มาใช้ การควบคุมของเสียและมลพิษ รวมถึงการนำกลับมาใช้และรีไซเคิลว่าต้องทำอะไร เมื่อไหร่ ที่ไหนและเพื่ออะไร เพื่อให้การจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2) ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น (Built Resources) เป็นทรัพยากรที่มนุษย์ใช้เทคโนโลยีแปรเปลี่ยน/สร้างทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นทรัพยากรอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งต่างมีคุณลักษณะในการจัดการเฉพาะ ได้แก่ การปลูกสร้างสวนป่า การเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า การปลูกสัตว์ การประปา ฯลฯ โดยแต่ละรูปแบบของการจัดการต้องอาศัยเทคโนโลยีและบุคลากรเฉพาะด้านทั้งสิ้น

2.2.4.2 จำลอง โปธิ์บุญ (2551: 22-27) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมไว้ 2 แนวทาง คือ

1) การจัดการสิ่งแวดล้อมโดยมาตรการบังคับและควบคุม (Command and Control) การจัดการสิ่งแวดล้อมโดยมาตรการบังคับและควบคุม ประกอบด้วยมาตรการทางกฎหมายในประเทศและกฎระเบียบข้อตกลงทางสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ เนื่องจากกฎหมายเป็นเครื่องมือที่มีผลบังคับใช้ทำให้ผู้กระทำความผิดหรือคิดจะกระทำความผิดมีความเกรงกลัวและไม่คิดที่จะทำลายสิ่งแวดล้อม กฎหมายจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่ใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535 พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พ.ร.บ. การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 พิธีสารมอนทรีออล อนุสัญญาบาเซล อนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงของชั้นบรรยากาศ สินค้าฉลากเขียว การประชุมสุดยอดของโลกด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2) การจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวทางใหม่ แรงผลักดันที่ทำให้มีการดำเนินการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมนอกจากกฎหมายและข้อตกลงต่างๆแล้วยังมีสิ่งกระตุ้นอื่นๆ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ลูกค้า/ผู้บริโภค เป็นแรงกดดันที่สำคัญ เนื่องจากผู้บริโภคที่มีจิตสำนึกสูงจะต้องการสินค้าที่ทำลายสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

(2) ธนาคาร เป็นแหล่งเงินกู้ที่สร้างความกดดันต่อผู้กู้ในด้านความน่าเชื่อถือและความเสี่ยง ผู้ลงทุนที่ดำเนินการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเป็นการลดความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาต่างๆ ทำให้ธนาคารมีความมั่นใจว่าผู้กู้เงินจะมีความสามารถในการชำระเงินที่กู้ไปได้มากขึ้น

(3) ประกันภัย องค์กรที่มีการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมจะทำให้ลดความเสี่ยงภัยและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลต่อการลดอัตราเบี้ยประกัน

(4) ผู้ลงทุน/ตลาดหลักทรัพย์ การดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมจะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุน เนื่องจากนักลงทุนจะพิจารณาเงื่อนไข การพัฒนาแบบยั่งยืน การดำเนินการด้วยต้นทุนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และความเสี่ยง

(5) สุขภาพและความปลอดภัย การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมจะช่วยลดอุบัติเหตุและผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย ทั้งต่อชุมชนและพนักงาน มีผลต่อชื่อเสียงและภาพพจน์ขององค์กร ส่งเสริมการขายสินค้าและบริการได้มากขึ้น

(6) ประสิทธิภาพของการผลิต การดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นการลดการเกิดของเสีย ลดต้นทุนการผลิต ช่วยให้มีแนวทางและข้อมูลในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในกระบวนการผลิต

(7) ข้อกีดกันทางการค้า การจัดการสิ่งแวดล้อมอาจถูกใช้เป็นเงื่อนไขในการเลือกซื้อสินค้า ผู้ซื้อจะเลือกซื้อสินค้าที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าและจากองค์กรที่มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

2.3 กระบวนการของการจัดการสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม

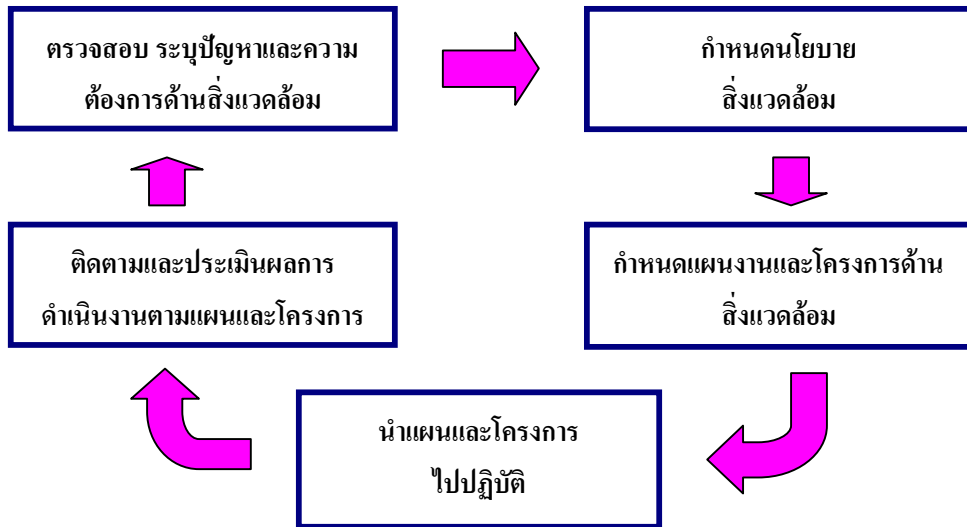
การจัดการสิ่งแวดล้อมนั้นจำเป็นต้องมีกระบวนการและมาตรฐานเพื่อใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อม

กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเริ่มจาก

- 1) การตรวจสอบ ระบุปัญหาและความต้องการด้านสิ่งแวดล้อม
- 2) การกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน
- 3) การกำหนดแผนงานและโครงการด้านสิ่งแวดล้อม
- 4) การนำแผนและโครงการไปปฏิบัติ
- 5) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและโครงการต่างๆ

ซึ่งกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมนั้น สามารถนำมาเขียนอธิบายได้ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อม

แหล่งที่มา: จำลอง โพธิ์บุญ, 2550: 4.

2.3.2 มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม

การจัดการสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องมีมาตรฐานที่ใช้ในการจัดการภายในองค์กรเพื่อให้องค์กรมีระบบการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสามารถรวมเข้ากับการบริหารงานด้านอื่นๆ เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายทางสิ่งแวดล้อมและเศรษฐศาสตร์ คือ มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ที่มีการกำหนดขึ้นในปี ค.ศ. 1996 และมีการปรับปรุงในปี ค.ศ. 2004 โดยระบบดังกล่าวจะทำให้องค์กรสามารถสร้างและประเมินประสิทธิภาพของนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับนโยบายหรือสนับสนุนการรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยการลดมลพิษและการป้องกันมลพิษที่จะเกิดจากกิจกรรมต่างๆขององค์กรที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมขององค์กร

2.3.2.1 แนวคิดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

แนวคิดเกี่ยวกับระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 เป็นระบบการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในองค์กรด้วยการสร้างระบบเอกสารและใช้เอกสารในการควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีระบบการตรวจสอบและระบบการบันทึกผลการดำเนินงานไว้ด้วย ซึ่งระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมมีแนวคิดดังนี้ (สยาม อรุณศรี มรกต และไกรชาติ ตันตระการอาภา, 2549: 3-4)

- 1) เป็นระบบที่มีขั้นตอนและมีการปรับปรุงตามสภาพวัฒนธรรมขององค์กรนั้นๆอย่างเหมาะสม โดยสามารถใช้ได้กับองค์กรทุกประเภท ทุกขนาด และใช้ได้กับสภาพภูมิประเทศ วัฒนธรรมและสภาพทางสังคมที่มีความหลากหลาย
- 2) ระบบนี้จะส่งเสริมให้องค์กรมีการเลือกใช้เทคโนโลยีที่ดีที่สุดที่มีอยู่ตามความเหมาะสมของผลที่จะได้รับ ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ความคุ้มค่าและความเป็นไปได้ทางการเงิน
- 3) ระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ภายใต้เหตุผลทางด้านกฎหมาย ข้อบังคับ และความมุ่งมั่นที่จะมีการพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง
- 4) ระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมทำให้มีการประหยัด การใช้ทรัพยากร การลดการบำบัดของเสียจากกระบวนการผลิตและอื่นๆเพื่อก่อให้เกิดการลดค่าใช้จ่ายได้ในระยะยาว
- 5) ระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นมาตรฐานที่ช่วยในการทำการค้ากับต่างประเทศ
- 6) ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมมุ่งเน้นเรื่องความต้องการของฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องรวมทั้งความต้องการที่เพิ่มขึ้นของสังคมในการป้องกันสิ่งแวดล้อม

2.3.2.2 หลักการมาตรฐาน ISO 14001

ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 มีพื้นฐานของขั้นตอนการดำเนินการตามวงจรของ Demming (PDCA) คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการเปลี่ยนแปลง (Act) อธิบายได้ดังนี้ (สยาม อรุณศรีมรกต และ ไกรชาติ ดันตระการ อากา, 2549: 12-13)

การวางแผน (Plan) คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและกระบวนการที่ทำให้เกิดผลตามนโยบายสิ่งแวดล้อมที่องค์กรกำหนดไว้

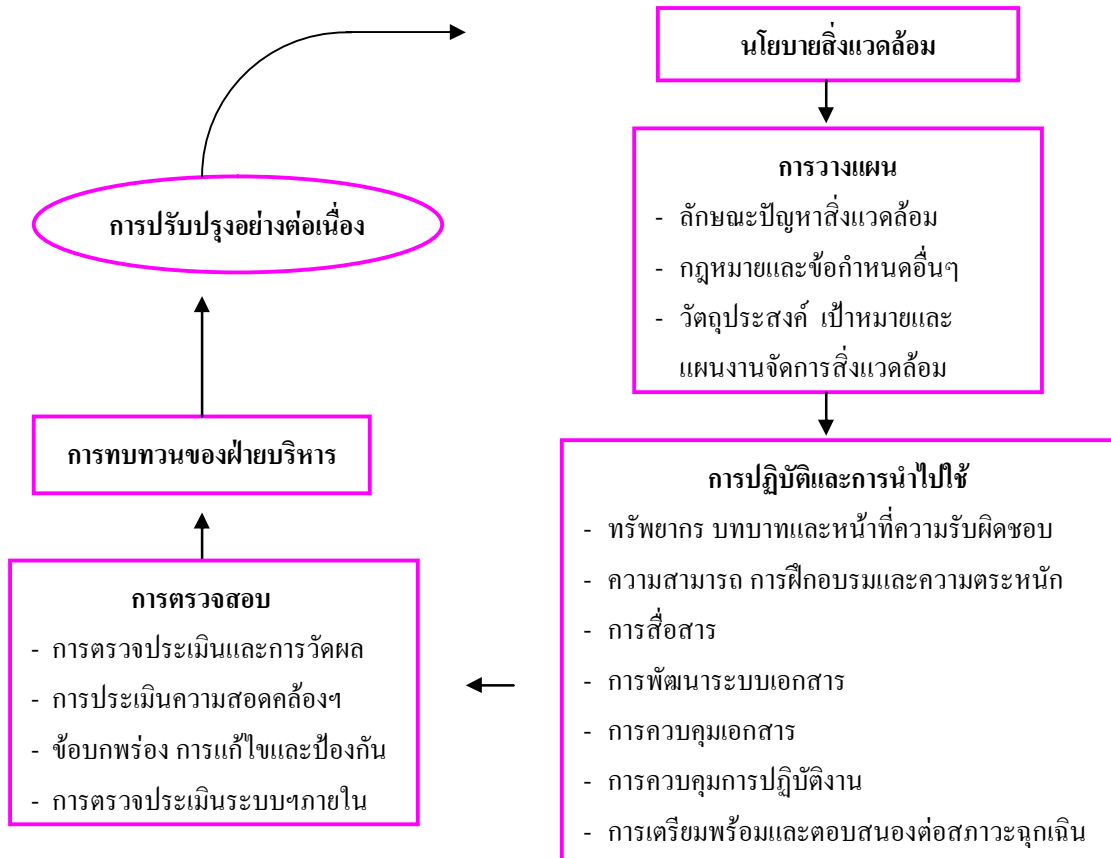
การปฏิบัติ (Do) คือ กระบวนการที่นำไปปฏิบัติ

การตรวจสอบ (Check) คือ กระบวนการตรวจ ติดตามและมาตรการตรวจสอบกับนโยบายสิ่งแวดล้อม วัตถุประสงค์ เป้าหมาย กฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการรายงานผลการดำเนินงานด้วย

การเปลี่ยนแปลง (Act) คือ การดำเนินการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อแสดงถึงศักยภาพ

ขั้นตอนการดำเนินการของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นไปตามวงจรของ Demming โดยเริ่มจากนโยบายสิ่งแวดล้อม (Environmental Policy) การวางแผน (Plan) การนำไป

ปฏิบัติและดำเนินการ (Implementation and Operation) การตรวจสอบ (Checking) และการทบทวนของฝ่ายบริหาร (Management Review) โดยจะต้องมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continual Improvement) ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

แหล่งที่มา: สยาม อรุณศรีมรกต และไกรชาติ ตันตระการอาภา, 2549: 12.

2.3.2.3 ข้อกำหนดของมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001

ข้อกำหนดมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 จะกำหนดไว้ด้วยกัน 5 ด้าน มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ (สยาม อรุณศรีมรกต และไกรชาติ ตันตระการอาภา, 2549: 19-41)

- 1) ข้อกำหนดทั่วไป (General Requirements)
- 2) นโยบายสิ่งแวดล้อม (Environment Policy)
- 3) การวางแผน (Planning)
 - (1) ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม (Environmental Aspects)
 - (2) กฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ (Legal and Other Requirements)

- (3) วัตถุประสงค์ เป้าหมายและแผนงาน (Objectives Targets and Programme(s))
- 4) การนำไปปฏิบัติและดำเนินการ (Implementation and Operation)
- (1) ทรัพยากร บทบาทความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ (Resources, Roles, Responsibility and Authority)
- (2) การอบรม ความสามารถและจิตสำนึก (Competence, Training and Awareness)
- (3) การสื่อสาร (Communication)
- (4) การจัดทำเอกสาร (Document)
- (5) การควบคุมเอกสาร (Control of Document)
- (6) การควบคุมการปฏิบัติงาน (Operational Control)
- (7) การเตรียมการและตอบสนองภาวะฉุกเฉิน (Emergency Preparedness and Response)
- 5) การตรวจสอบ (Checking)
- (1) การเฝ้าระวังและการตรวจ/สอบระบบ (Monitoring and Measurement)
- (2) การประเมินความสอดคล้อง (Evaluation of Compliance)
- 6) การทบทวนของฝ่ายบริหาร (Management Review)
- 7) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continual Improvement)

2.4 โรงแรมในประเทศไทย

โรงแรมในโลกมีประวัติศาสตร์มายาวนาน ซึ่งประเทศไทยได้แนวคิดของโรงแรมมาจากต่างประเทศ ซึ่งโรงแรมมีความหมาย ความเป็นมา ประเภทของโรงแรม โครงสร้างการบริหารงาน โรงแรมและการบริหารงาน ดังนี้

2.4.1 ความหมายของโรงแรม

พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 มาตรา 4 ได้ กำหนดความหมายของคำว่าโรงแรมไว้ หมายถึง “สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักรั่วคราว สำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน ทั้งนี้ไม่รวมถึง

1) สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวซึ่งดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเพื่อการกุศล หรือการศึกษา ทั้งนี้ โดยมีใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน

2) สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการที่พักอาศัยโดยคิดค่าบริการเป็นรายเดือนขึ้นไปเท่านั้น

3) สถานที่พักอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

จารีทิพย์ ทากิ (2549: 13) ให้ความหมายของคำว่าโรงแรมไว้ว่า “สถานประกอบการที่เน้นบริการด้านห้องพักเป็นหลักและประกอบด้วยบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ โดยมีจุดประสงค์ที่จะมุ่งให้ผู้ใช้บริการรู้สึกถึงความสะดวกสบาย ผ่อนคลาย ปลอดภัยและพึงพอใจในที่สุด”

ชูศรี เที้ยศิริเพชร (2545: 4) ให้ความหมายของคำว่าโรงแรมไว้ว่า “สถานที่ทุกชนิดที่จัดตั้งเพื่อหารายได้จากผู้เข้าพัก โดยมีการขายอาหารและเครื่องดื่มตามความต้องการของผู้เข้าพัก”

โดยสรุป ความหมายของโรงแรม หมายถึง สถานที่ที่มีการให้บริการที่พัก อาหาร สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มีความสะดวกสบาย ปลอดภัยและเป็นที่พักพิงสำหรับคนที่เดินทางเพื่อการท่องเที่ยว ติดต่อธุรกิจ ฯลฯ โดยมีการจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนในการอำนวยความสะดวก

2.4.2 ความเป็นมาของโรงแรม

การเดินทางไปสถานที่ต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการท่องเที่ยว การทำธุรกิจ หรือเยี่ยมญาตินั้น โรงแรมถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสถานที่ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางเพื่อไปยังจุดหมายปลายทางเหล่านั้น โดยโรงแรมแรกเริ่มนั้นได้เกิดขึ้นมาตั้งแต่

สมัยโบราณ (ระหว่าง 1700 ปีก่อนคริสตกาลถึงคริสต์ศักราช 500) โดยโรงแรมสมัยโบราณมีบริการเฉพาะที่พักไม่มีบริการอื่นอันเนื่องมาจากมีกฎหมายห้ามไว้ ต่อมาในสมัยที่กรุงเอเธนส์เจริญรุ่งเรือง (ประมาณ 600 ก่อนคริสตกาล) ในโรงแรมมีบริการเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์แก่ลูกค้าที่มาพัก โดยเฉพาะเหล้าองุ่นที่ทำเอง มีบริการอาหารจำพวกขนมปัง นม เนยแข็ง ผัก ถั่ว ฯลฯ ซึ่งโรงแรมมักเลือกสถานที่ตั้งอยู่ใกล้วัดเพราะในการประกอบพิธีบวงสรวงเทพเจ้าโดยใช้โรงแรมเป็นที่ประกอบการและร่วมรับประทานอาหารกัน ส่วนสมัยกรุงโรม มีโรงแรมเกิดขึ้นตามเมืองต่างๆ มีห้องพักขนาดเล็กพร้อมให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม บางแห่งอาจมีบ่อนการพนันและสตรีบริการ

สมัยกลาง (คริสต์ศักราช 501 – 1300) ธุรกิจโรงแรมอยู่ในช่วงที่ซบเซาเนื่องจากมีวัดเป็นสถานที่เดียวในการจัดบริการที่พักแรมแก่นักเดินทางซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนักแสวงบุญ แต่ในช่วง

คริสต์ศักราช 1300 มีที่พักแรมสำหรับคนและม้าหรือสำหรับเปลี่ยนม้า เรียกว่า Yams มากกว่า 10,000 แห่ง นอกจากนี้ยังมีบริการไปรษณีย์สำหรับนักเดินทางด้วยเริ่มมีการรวมกลุ่มกันของเจ้าของโรงแรมเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตน เริ่มมีการให้ประมวลบริหารโรงแรม กำหนดเวลาในการดำเนินงานคราวละ 3 ปี และผลการดำเนินงานก็เป็นที่น่าพอใจ ธุรกิจโรงแรมจึงเริ่มขยายตัวมากยิ่งขึ้น

สมัยฟื้นฟู (คริสต์ศักราช 1301 – 1600) โรมแรมในยุคนี้จะมีอาคารขนาดเล็ก 20 - 30 ห้อง มักเรียกว่า George Inn โดยมีห้องเก็บของ อาหาร เหล้าองุ่น ห้องประกอบอาหาร ห้องพักสำหรับคนเลี้ยงม้าและม้า ต่อมามีการพัฒนาปรับปรุงธุรกิจโรงแรมเพื่อให้บริการแก่คนเดินทางที่ร่ำรวย โดยมุ่งเน้นให้ความสะดวกสบาย สนุกสนานเพลิดเพลิน โรงแรมจะจัดให้มีการแสดงละครสัตว์และกีฬาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งการจัดตั้งโรงแรมในสมัยนั้นต้องได้รับอนุญาตจากขุนนาง อศวิน และเจ้าของที่ดิน ส่วนการตั้งชื่อโรงแรมเดิมใช้สีเขียวเป็นเครื่องหมายให้รู้ว่าเป็นโรงแรม และวิวัฒนาการโดยใช้เครื่องหมายต่าง ๆ เช่น ห่านขาว ปลาโลมา สิงโต เป็นต้น

สมัยใหม่ยุคแรก (คริสต์ศักราช 1601 – 1800) เป็นยุคการปฏิวัติอุตสาหกรรมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ธุรกิจโรงแรมก็เจริญรุดหน้า มีการปรับระดับมาตรฐาน โรงแรมสูงขึ้น มีการบริการอาหารเลิศรส มีการเปลี่ยนชื่อโรงแรมเป็นชื่อวิสามานยนามแทนโดยมักมีคำว่า Arms เป็นชื่อกำกับท้ายชื่อ ซึ่งโรงแรมที่ทันสมัยที่สุด คือ ไฮเต็ล เดอองลี กัด มีขนาด 60 เดียง ในเมืองเนนท์

สมัยใหม่ยุคปัจจุบัน (คริสต์ศักราช 1801 – 2000) ในปี 1889 ในกรุงลอนดอน โรงแรมชาววย เป็นโรงแรมที่โอ้อ่าที่สุดในอังกฤษ เป็นโรงแรมที่มีการผลิตไฟฟ้าขึ้นใช้เอง มีบริการต่างๆ ครบ ครันมีเชฟที่ทำอาหารอร่อยที่สุดในโลกประจำอยู่ด้วย คือ นายออกุส เอสคอฟฟีเอร์ เป็นชาวฝรั่งเศส ต่อมาได้รับยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการครัว ส่วนการบริหารงานเป็นของนายเซซาร์ ริคซ์ ชาวสวิสฯ เป็นผู้จัดการโรงแรม ซึ่งบริหารงานในปี ค.ศ. 1805 - 1918 ต่อมาได้รับยกย่องให้เป็นบิดาแห่งการโรงแรม และในยุคนี้บรรดาเศรษฐีผู้มั่งคั่งมักนิยมเดินทางไปพักผ่อนตามสถานตากอากาศทำให้เกิดโรงแรมสำหรับพักตากอากาศขึ้นเพื่อรับรองนักท่องเที่ยวดังกล่าว โดยเป็นโรงแรมที่เน้นความหรูหราและทันสมัย

ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการจัดตั้งโรงแรมขึ้นในยุคการปฏิวัติอุตสาหกรรมโดยเริ่มต้นใน

คริสต์ศักราช 1630 โดยแซมมวล โคลด์ ร่วมกับกลุ่มพิวริตันตั้งโรงแรมแห่งแรก คือ โคลด์ ออร์ดินารี ที่เมืองบอสตัน เป็นโรงแรมที่มีราคาถูกและมีข้อบังคับเข้มงวดมาก เนื่องจากดูแลโดยบาทหลวงพิวริตัน ซึ่งมีลักษณะคล้ายหอพัก

คริสต์ศักราช 1642 บริษัทเวสต์อินเดีย ได้สร้างโรงแรมชื่อ ซิตตี้ ทาเวิร์น บริเวณอู่ต่อเรือของเมืองนิวออร์ก โดยโรงแรมในยุคนี้นิยมสร้างตามแนวแม่น้ำลำคลอง เนื่องมีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางน้ำต่อมาเมื่อพัฒนาการคมนาคมใช้ทางรถไฟพัฒนา ธุรกิจโรงแรมก็ผันไปตั้งอยู่ทางเส้นทางรถไฟผ่าน

คริสต์ศักราช 1829 - 1950 โรงแรมในยุคนี้มีการพัฒนาปรับปรุงให้หรูหรามากยิ่งขึ้น เป็นโรงแรมที่มีขนาดใหญ่ มีบริการที่ครบครันไม่ว่าจะเป็นอาหาร เครื่องดื่ม แหล่งบันเทิงต่างๆ และเป็นการเปิดประตูธุรกิจโรงแรมระหว่างประเทศ รวมทั้งมีการติดต่อธุรกิจกับสายการบินทรานเวิลด์และบางโรงแรมบางแห่งก็นำเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์

คริสต์ศักราช 1950 การเดินทางนิยมใช้รถยนต์เป็นพาหนะ ทำให้เกิดเป็นธุรกิจโรงแรมแบบ Motel คือเป็นสถานที่พักแรมที่มีความทันสมัย มีที่จอดรถ มีความหรูหราสะดวกสบาย

คริสต์ศักราช 1970 การคมนาคมทางอากาศมีบทบาทมากยิ่งขึ้น โดยใช้เครื่องบินเป็นพาหนะทำให้เกิดโรงแรมตามเมืองที่มีสนามบินขนาดใหญ่ ๆ เรียกว่า Airport Hotel

ในส่วนของประเทศไทยได้มีโรงแรมมาตั้งแต่สมัยอยุธยาซึ่งเป็นรูปแบบของการพักเพื่อติดต่อราชการ เยี่ยมญาติหรือเพื่อเดินทางต่อไปยังสถานที่ไกลๆแต่ไม่สามารถเดินทางได้ โดยมีหลักฐานที่สามารถอ้างอิงได้ดังนี้ (ประสงค์ แสงพยับ, 2548: 6-10)

สมัยกรุงศรีอยุธยา ราชทูตฝรั่งเศสได้เข้ามาในกรุงศรีอยุธยาคราวพุทธศักราช 2229 และได้เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทยโดยได้กล่าวถึงการรับรองแขกเมืองในหนังสือจดหมายเหตุลาลูแบร์ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอาณาจักรสยามที่มีบ้านพักสำหรับราชทูต

สมัยอยุธยาถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ได้มีการสร้างที่พักในลักษณะที่พักแรมชั่วคราวที่มีเพียงศาลาสำหรับคนเดินทางทั่วไปหรือผู้เดินทางอาจจะไปอาศัยบ้านญาติของตน ถ้ามีบรรดาศักดิ์สูงหรือแขกเมืองก็จะไปเข้าพักในวังหรือจัดเรือนรับรองใหม่ให้เป็นสัดส่วน

สมัยรัชกาลที่ 4 การโรงแรมในประเทศไทยได้เริ่มขึ้นอย่างจริงจังในสมัยนี้ โดยเริ่มขึ้นหลังจากคณะทูตของหม่อมราโชทัยกลับจากเยือนยุโรปที่เห็นได้จากมีหลักฐานปรากฏครั้งแรกในหนังสือ Bangkok Calendar ของหมอบัตเลอร์ว่าในเวลานั้นมีสถานที่พักแรม (Boarding House) ถึง 4 แห่ง ซึ่งเจ้าของเป็นชาวต่างชาติ ได้แก่

- 1) Captain James
- 2) Carter and Howard
- 3) C.W. Thomas
- 4) Lewer

ที่ตำบลคอกควายริมแม่น้ำเจ้าพระยาใกล้ๆ สถานีกงสุลฝรั่งเศส และได้มีการประกาศลงโฆษณาโรงแรมเป็นครั้งแรกเพิ่มมาอีกแห่งคือ Union Hotel และอีก 1 ปีก็เพิ่มขึ้นมาอีก 2 แห่ง ทั้งยังมีสาขาอยู่ที่ปากน้ำอีกด้วย ต่อมาในปีพุทธศักราช 2409 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดให้จัดสถานที่ตากอากาศชายทะเลให้แก่ชาวต่างชาติ ที่ตำบลอ่างหิน แขวงเมืองชลบุรี ซึ่งในปัจจุบันได้กลายเป็นบ้านพักครุสภา

สมัยรัชกาลที่ 5 โรงแรมที่ดำเนินกิจการต่อเนื่องมายาวนานที่สุดในประเทศไทยก็ได้เกิดขึ้นคือ โรงแรมโอเรียลเต็ลกรุงเทพฯ ซึ่งสร้างขึ้นในปีพุทธศักราช 2419 โรงแรมนี้มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าของหลายครั้งโดยมีการสร้างและปรับปรุงจนกลายเป็นหนึ่งในโรงแรมที่ดีที่สุดในโลก ในปัจจุบันโรงแรมโอเรียลเต็ลได้กลายเป็นบริษัทมหาชน

สมัยรัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวก็เกิดโรงแรมชั้นนำขึ้นอีกหลายแห่ง เช่น Royal Hotel สร้างในพุทธศักราช 2454 ของ Madam A. Staro ซึ่งปัจจุบันเป็นสถานทูตรัสเซีย โรงแรมหัวหินสร้างในพุทธศักราช 2465 เป็นของกรมรถไฟซึ่งเป็นโรงแรมชายทะเลแห่งแรกของประเทศไทยที่มีบริการอาหารและพนักงานรับใช้ ผู้จัดการโฮเทลคูแผล นอกจากนี้ยังมีสนามเทนนิสและสนามกอล์ฟสำหรับผู้มาพักด้วยซึ่งในปัจจุบันคือ โรงแรมโซฟิเทลเซ็นทรัลหัวหิน

สมัยรัชกาลที่ 7 สมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงคิดแปลงวังพญาไทให้เป็นโรงแรมตามพระราชดำริของรัชกาลที่ 6 ซึ่งเปิดดำเนินการในปีพุทธศักราช 2469 โดยเป็นโรงแรมพระราชวัง Palace Hotel ที่จัดว่ายอดเยี่ยมที่สุดในตะวันออกไกล สำหรับโรงแรมในระดับเดียวกันในเวลานั้นมีอีก 2 โรงแรมคือ โรงแรมโอเรียลเต็ล และ โรงแรมทรอคคาเดโร จึงนับว่าประเทศไทยขึ้นชื่อลือชื่อด้านโรงแรมมามากกว่า 75 ปีแล้ว

สมัยรัชกาลที่ 8 ได้เกิดโรงแรมสำคัญอีก 3 โรงแรม โดยการลงทุนของทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ คือ โรงแรมรัตนโกสินทร์ โรงแรมสุริยานนท์ และ โรงแรมบางแสน ซึ่งในปัจจุบันคือ โรงแรมโรแยลและโรงแรมเมเจสติคซึ่งเอกชนได้เข้าไปดำเนินการทั้ง 3 โรงแรม

สมัยรัชกาลที่ 9 การลงทุนในกิจการโรงแรมจึงเกิดจากการลงทุนของพระมหากษัตริย์และทุนต่างชาติเป็นหลัก ในรัชกาลนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในวงการโรงแรม คือ

1) รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้สร้างโรงแรมขนาดใหญ่ที่สามารถรองรับการประชุมขนาดใหญ่ในประเทศไทยเป็นครั้งแรกคือ โรงแรมเอราวัณ (พุทธศักราช 2499) เพื่อเตรียมรองรับการประชุม SEATO ในกรุงเทพฯ โดยมีการว่าจ้างชาวสวิสเซอร์แลนด์ คือนาย Warner Keller เป็นผู้จัดการ รัฐบาลได้จัดการอบรมโรงแรม โดยอาศัยผู้รู้พิธีการอย่างตะวันตกจากราชสำนักมาทำการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมไม่เสียค่าใช้จ่ายและยังได้รับเบี้ยเลี้ยงอีกด้วย ปัจจุบันโรงแรมเอราวัณได้เปลี่ยนเป็นโรงแรมแกรนด์ไฮแอทเอราวัณ กรุงเทพฯ

2) การท่องเที่ยวได้รับการสนับสนุนอย่างเป็นทางการ โดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ก่อตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เมื่อพุทธศักราช 2503 ซึ่งในปัจจุบันคือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3) เกิดการจ้างเครือบริษัทการจัดการ โรงแรมระหว่างประเทศเข้ามาบริหาร โรงแรมไทย กล่าวคือ คุณสุนิรัตน์ เตลาน เจ้าของโรงแรมรามาดาได้จ้าง Hilton International เข้ามาบริหาร โรงแรมในปีพุทธศักราช 2508 ทำให้เกิดการบริหาร โรงแรมที่เป็นระบบอย่างสากลเป็นครั้งแรกในประเทศไทย

หลังจากประเทศไทยได้ตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.) ในปีพุทธศักราช 2503 และหันมาพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง ซึ่งในปีเดียวกันนี้ก็ได้เกิดสายการบินแห่งชาติ คือ บริษัทเดินอากาศไทย จำกัดซึ่งได้เปลี่ยนเป็นบริษัทการบินไทย จำกัด อุตสาหกรรมโรงแรมไทยก็ได้ก้าวหน้ามาเป็นลำดับ จนในปัจจุบันอุตสาหกรรมโรงแรมไทยจัดว่าก้าวหน้าที่สุดแห่งหนึ่งในเอเชียอาคเนย์

2.4.3 ประเภทของโรงแรม

โรงแรมมีมากมายหลายประเภททั้งโรงแรม 5 ดาว โรงแรมประเภทรีสอร์ท โรงแรมประเภทรีสอร์ทแอนด์สปา ซึ่งการแบ่งประเภทของโรงแรมสามารถแบ่งได้ ดังนี้

2.4.3.1 กฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.2551 ตามความในมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 โดยกำหนดแบ่งโรงแรมออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

โรงแรมประเภท 1 หมายความว่า โรงแรมที่ให้บริการเฉพาะห้องพัก

โรงแรมประเภท 2 หมายความว่า โรงแรมที่ให้บริการห้องพักและห้องอาหาร หรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร

โรงแรมประเภท 3 หมายความว่า โรงแรมที่ให้บริการห้องพัก ห้องอาหาร หรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร และสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการหรือห้องประชุมสัมมนา

โรงแรมประเภท 4 หมายความว่า โรงแรมที่ให้บริการห้องพัก ห้องอาหารหรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการและห้องประชุมสัมมนา

2.4.3.2 ชุคศรี เทียศิริเพชร (2545: 5) แบ่งประเภทของโรงแรมไว้ 5 ประเภท คือ

1) การแบ่งประเภทโรงแรมตามลักษณะการเข้าพัก แบ่งตามเกณฑ์พื้นฐานจากลักษณะการเข้าพักได้ 3 ลักษณะ คือ

(1) โรงแรมที่ผู้เข้าพักชั่วคราว (Transient Hotel) โรงแรมส่วนใหญ่จะอยู่ในประเภทนี้เนื่องจากเป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจทั่วไป ซึ่งแขกประเภทนี้จะเดินทางไกลแล้วแวะเข้าพักก่อนเดินทางต่อเพื่อติดต่อธุรกิจหรือเพื่อเดินทางท่องเที่ยวจึงถือเป็นการพักชั่วคราว โดยระยะเวลาเข้าพักเฉลี่ย 1-7 วัน โดยภายในโรงแรมจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการอย่างครบถ้วน

(2) โรงแรมที่ผู้เข้าพักประจำ (Residential Hotel) เป็นโรงแรมที่มีระยะเวลาการเข้าพัก 1 เดือน 3 เดือน หรือเป็นปี ซึ่งภายในโรงแรมผู้เข้าพักสามารถเลือกบริการต่างๆ ได้ตามที่ต้องการ เช่น ต้องการห้องพักที่มีห้องครัวหรือต้องการห้องพักที่มีบริการทำความสะอาด เป็นต้น

(3) โรงแรมที่มีการเข้าพักแบบกึ่งชั่วคราว (Semi Residential Hotel) เป็นโรงแรมที่มีระยะเวลาการเข้าพักนานกว่าระยะเวลาการเข้าพักแบบชั่วคราวแต่ไม่เป็นการเข้าพักแบบประจำซึ่งโรงแรมประเภทนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ตามสถานที่พักตากอากาศหรือสถานที่ท่องเที่ยว

2) การแบ่งประเภทโรงแรมตามการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทยได้จัดประเภทและมาตรฐานของโรงแรมในประเทศไทยไว้ 5 ระดับ คือ

(1) โรงแรมระดับชั้นเยี่ยม (Deluxe)	★★★★★	5 ดาว
(2) โรงแรมระดับชั้นหนึ่ง (First Class)	★★★★	4 ดาว
(3) โรงแรมระดับชั้นสอง (Second Class)	★★★	3 ดาว
(4) โรงแรมระดับชั้นสาม (Third Class)	★★	2 ดาว
(5) โรงแรมระดับชั้นประหยัด (Economic Class)	★	1 ดาว

หลักเกณฑ์การพิจารณา คือ จะต้องมีส่วนหรือเครื่องอำนวยความสะดวกสบายให้มากที่สุดเท่าที่จะหามาได้และจะต้องมีบริการให้ดีที่สุดและเร็วที่สุดด้วยโดยในมาตรฐานจะมีเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานเป็นหัวข้อย่อยซึ่งแต่ละหัวข้อย่อยจะกำหนดคะแนนที่จะได้ซึ่งโรงแรมจะอยู่ในระดับใดจะพิจารณาจากคะแนนรวม

3) การแบ่งประเภทตามขนาดของโรงแรม ขนาดของโรงแรมจะใช้จำนวนห้องพักเป็นเครื่องวัดโดยแบ่งขนาดของโรงแรมดังนี้

- (1) โรงแรมขนาดเล็ก ได้แก่ โรงแรมที่มีจำนวนห้องพักน้อยกว่า 100 ห้อง

(2) โรงแรมขนาดกลาง ได้แก่ โรงแรมที่มีจำนวนห้องพักระหว่าง 100 - 300 ห้อง

(3) โรงแรมขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงแรมที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 300 ห้องขึ้นไป

4) การแบ่งห้องพักตามทำเลที่ตั้ง เป็นการแบ่งประเภทโรงแรมตามสถานที่ตั้งซึ่งแบ่งได้ 5 ลักษณะดังนี้

(1) โรงแรมในเมืองเล็ก (Small Cities) เป็นโรงแรมที่ตั้งอยู่ในเมืองเล็กมักเป็นเมืองผ่านจึงมีผู้เข้าพักค้างคืนน้อย โดยโรงแรมประเภทนี้จะพยายามเสนอขายอาหารและเครื่องดื่มแก่คนในท้องถิ่น

(2) โรงแรมในเมืองใหญ่ (Large Cities) เป็นโรงแรมที่มักตั้งอยู่ในเมืองใหญ่ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์กลางธุรกิจ ราชการ ตลอดจนการคมนาคมขนส่งซึ่งมีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นมีผู้เข้าพักเข้าใช้บริการโรงแรมประเภทนี้เป็นจำนวนมาก

(3) โรงแรมในสถานที่ตากอากาศ (Resort) เป็นโรงแรมที่ตั้งอยู่ในหรือใกล้ทะเล ภูเขาซึ่งผู้เข้าพักจะเข้าพักในช่วงวันหยุดหรือเป็นฤดูกาลโดยจะมีการเสนอบริการเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจแก่ลูกค้า

(4) โรงแรมในท่าอากาศยาน (Airport) เป็นโรงแรมที่ตั้งอยู่ใกล้สนามบินโดยเน้นบริการลูกค้าที่ร่อนเปลี่ยนเครื่องบินและต้องการหลีกเลี่ยงการเดินทางจากตัวเมืองกับสนามบิน นอกจากนี้จะมีบริการพื้นฐานให้กับผู้เข้าพักแล้วนั้นยังมีบริการพิเศษ คือ มีรถรับ-ส่งหรือมีทางเดินเชื่อมไปสู่สนามบินตลอด 24 ชั่วโมง

(5) โรงแรมแบบรถยนต์เข้าจอดใกล้ห้องพัก (Motel-Motor Hotel) เป็นโรงแรมที่มีที่จอดรถใกล้ห้องพัก ผู้เข้าพักจะลงทะเบียน รับกุญแจห้องพักและยกกระเป๋าเอง ซึ่งแขกผู้เข้าพักส่วนใหญ่จะเข้าพักเพื่อหลับนอนเพียงอย่างเดียวเป็นการชั่วคราว

5) แบ่งตามอัตราค่าห้องพัก กองสถิติและการวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ใช้ปัจจัยราคาค่าห้องพักเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มโรงแรมออกเป็น 5 ระดับ คือ

(1) ราคาตั้งแต่ 2,500 บาทขึ้นไป

(2) ราคาตั้งแต่ 1,500 – 2499 บาท

(3) ราคาตั้งแต่ 1,000 – 1488 บาท

(4) ราคาตั้งแต่ 500 - 999 บาท

(5) ราคาต่ำกว่า 500 บาท

2.4.4 โครงสร้างการบริหารงานโรงแรม

โรงแรมในประเทศไทยมีการแบ่งกลุ่มซึ่งอาจจะแบ่งตามการบริหารจัดการเป็น 3 รูปแบบ คือ (ประสงค์ แสงพ่ายพ, 2548: 22-24)

1) การบริหารจัดการโดยเจ้าของ (Independent Hotels) โรงแรมที่มีการบริหารจัดการโดยเจ้าของหรือโรงแรมอิสระ หมายถึง โรงแรมที่สามารถกำหนดนโยบายและวิธิต่างการบริหารงานของตนได้อย่างอิสระโดยไม่มีข้อผูกพันทางด้านการบริหารจัดการกับโรงแรมอื่น ตัวอย่างของโรงแรมประเภทนี้ ได้แก่ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ โรงแรมมารวย ฯลฯ

2) การบริหารจัดการโดยเครือข่ายการจัดการของท้องถิ่น (Local Chains) โรงแรมประเภทนี้เป็นโรงแรมที่เริ่มจากการมีโรงแรมเป็นของตนเองแล้วทำการขยายธุรกิจโดยทำการสร้างโรงแรมแห่งใหม่ ซึ่งโรงแรมบางแห่งนอกจากจะเป็นเจ้าของเองแล้วนั้นยังรับจ้างบริหารโรงแรมให้เจ้าของอื่นๆด้วยโดยจะได้รับค่าจ้างบริหารหรือขายสิทธิในการใช้ชื่อและเครื่องหมายการค้า เช่น เครือเซ็นทรัล เครือดุสิต เครืออมารี เครือเอเชีย เครือโรงแรมสยาม เครือโรงแรมแอมบาสเดอร์ เป็นต้น

3) การบริหารจัดการโดยเครือข่ายการจัดการของนานาชาติ (International Chains) การบริหารโรงแรมประเภทนี้มีการบริหารงานโดยบริษัทต่างชาติที่มีความเชี่ยวชาญหรือชำนาญในการบริหารงานทางด้านโรงแรม ซึ่งในประเทศไทยมีกฎหมายระบุไว้ว่าจะต้องมีหุ้นคนไทยไม่ต่ำกว่า 51 % ของการจดทะเบียนดำเนินการ กลุ่มบริษัทเหล่านี้ที่เข้ามาบริหารงาน ได้แก่ เครือแอกคอร์ เครือแมนดารินโอเรียนเต็ล เครือสตาร์วูดส์ เครือโฟว์ซีชั่นส์ เครือเพนนิซูล่า เครือบันยัน - ทรี เครือแซงกริล่า เป็นต้น การบริหารโรงแรมประเภทนี้มีการจ่ายค่าธรรมเนียมการบริหารจัดการโดยขึ้นอยู่กับนโยบายหรือข้อตกลงของแต่ละกลุ่ม นอกจากนั้นเจ้าของยังอาจต้องจ่ายเงินเดือนและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของเครือข่ายที่เข้ามาจัดการด้วย โดยทั่วไปสัญญาการบริหารจัดการโรงแรมประเภทนี้มักมีอายุสัญญาประมาณ 10 ปี

2.4.5 การบริหารงานในโรงแรม

ในอดีตโรงแรมเจ้าของโรงแรมเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ทุกอย่างด้วยตนเอง แต่ในปัจจุบันโรงแรมมีขนาดใหญ่ขึ้นโดยผู้เป็นเจ้าของเป็นเพียงผู้ลงทุนเท่านั้น ส่วนการดำเนินงานนั้นจะจ้างผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามาบริหารงาน โดยจัดตั้งเป็นฝ่ายบริหารประกอบด้วยคณะกรรมการบริหาร ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของให้บริหารโรงแรมเพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์ของเจ้าของ โดยเป็นผู้กำหนดนโยบายและเป้าหมายการดำเนินงานตลอดจนนำเสนอต่อผู้เป็นเจ้าของ ได้แก่ (ชูศรี เทียศิริเพชร, 2545: 20-27)

1) ผู้จัดการทั่วไป เป็นผู้ควบคุมดูแลการบริหารให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน และเป้าหมายที่วางไว้ เช่น การจัดสายงานของโรงแรม การควบคุมดูแล การจัดหาบุคลากร การติดต่อสื่อสารข่าวสารต่างๆ เป็นต้น

2) ผู้ช่วยผู้จัดการ โดยทั่วไปมักมีหน้าที่ให้ดูแลด้านห้องพักและทำหน้าที่แทนผู้จัดการทั่วไป จึงได้มีการแบ่งงานหลักใหญ่ๆ ออกเป็นแผนกต่างๆ ตามชนิดงานในโรงแรม

3) หัวหน้าแผนกหรือผู้จัดการในส่วนต่างๆ มีหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนและควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายงานของตน

จากนั้นจึงได้แบ่งงานเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ งานส่วนที่ทำให้เกิดรายได้โดยตรง เช่น ด้านห้องพักและภัตตาคาร การซักรีดเสื้อผ้า เป็นต้น และงานส่วนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้โดยตรงแต่เป็นส่วนที่ช่วยให้เกิดรายได้สามารถดำเนินไปได้โดยเรียบร้อยและรู้ผลการดำเนินงาน ได้แก่ งานบัญชี งานบุคคล งานซ่อมบำรุง งานดูแลสถานที่ เป็นต้น ซึ่งการแบ่งแผนกของโรงแรมแต่ละแห่งอาจจะไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับขนาดของโรงแรมและโครงสร้างการบริหารจัดการของโรงแรม ในที่นี้ขอยกตัวอย่างโครงสร้างของโรงแรมขนาดกลาง ซึ่งโรงแรมอาจถูกแบ่งให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพโดยมีการแบ่งเป็น 8 แผนกดังนี้

1) แผนกห้องพัก (Room Department) เป็นส่วนงานที่มีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจโรงแรม โดยทั่วไปแผนกห้องพักแบ่งส่วนงานเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนงานกิจการส่วนหน้าและส่วนงานแม่บ้าน

(1) ส่วนงานกิจการส่วนหน้า (Front Office) เป็นส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับแขกที่เข้าพักในโรงแรมโดยตรง การจัดหน้าที่ต่างๆ ของงานกิจการส่วนหน้าจึงต้องจัดทำขึ้นอย่างมีแบบแผน มีระเบียบโดยมีขั้นตอนในการทำงานที่ไม่ก่อให้เกิดการติดขัดและพนักงานในส่วนงานกิจการส่วนหน้า

(2) ส่วนงานแม่บ้าน (House Keeping Function) มีหน้าที่และรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดเรียบร้อยของห้องพักที่แขกพัก รวมถึงสถานที่ทั่วไปที่บุคคลทั่วไปมาใช้บริการในโรงแรมตลอดจนทรัพย์สินภายในห้องพักและตรวจสอบการใช้บริการของแขกในห้องพัก

2) แผนกอาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverage Department) เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการขายอาหารและเครื่องดื่มทั้งหมดของโรงแรม การปฏิบัติงานของพนักงานในแผนกจะประสานงานกันอย่างใกล้ชิดกับแผนกห้องพักและแผนกการตลาดเกี่ยวกับการให้บริการแก่แขกที่มาใช้บริการ

3) แผนกการตลาด (Marketing Department) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขายสินค้าและบริการของโรงแรมทั้งการขายห้องพัก อาหารและเครื่องดื่ม การจัดเลี้ยง

4) แผนกการเงินและบัญชี (Finance and Account Department) เป็นส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับการเงินและการบัญชีทั้งหมดของโรงแรม ตั้งแต่การวางแผนร่วมกับฝ่ายบริหารและควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงานในแผนก ซึ่งในแผนกนี้จะทำงานร่วมกันหลายส่วน ดังนี้

(1) ส่วนงานด้านการเงิน (Finance Function) เป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมเงินสดรับและเงินสดจ่ายของกิจการ

(2) ส่วนงานด้านบัญชี (Accounting Function) เป็นผู้รับผิดชอบการจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามนโยบายของบริษัทและตามกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ เสนอรายงานทางสถิติ และรายงานทางบัญชีต่อผู้เกี่ยวข้องรวมทั้งฝ่ายบริหาร จัดและรักษาระบบการควบคุมภายในและตรวจสอบต่างๆ พนักงานในแผนกนี้ประกอบด้วย

(3) ส่วนงานด้านควบคุมต้นทุนอาหารและเครื่องดื่ม (Cost Control) มีหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลและควบคุมต้นทุนอาหารและเครื่องดื่ม ตรวจสอบและทดสอบการรับของทุกวันว่าเป็นไปตามวิธีการปฏิบัติที่วางไว้หรือไม่ และตรวจสอบว่าสิ่งของที่ได้รับกับเอกสารนำส่งตรงกันหรือไม่ ตรวจสอบนับสินค้า ตรวจสอบนับสินค้าในคลังพัสดุอาหารและเครื่องดื่มและเปรียบเทียบตัวเลขในบัตรสินค้า เป็นต้น

(4) ส่วนงานสินเชื่อ (Credit Control) มีหน้าที่ในการควบคุมการให้สินเชื่อของโรงแรมและติดตามหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ

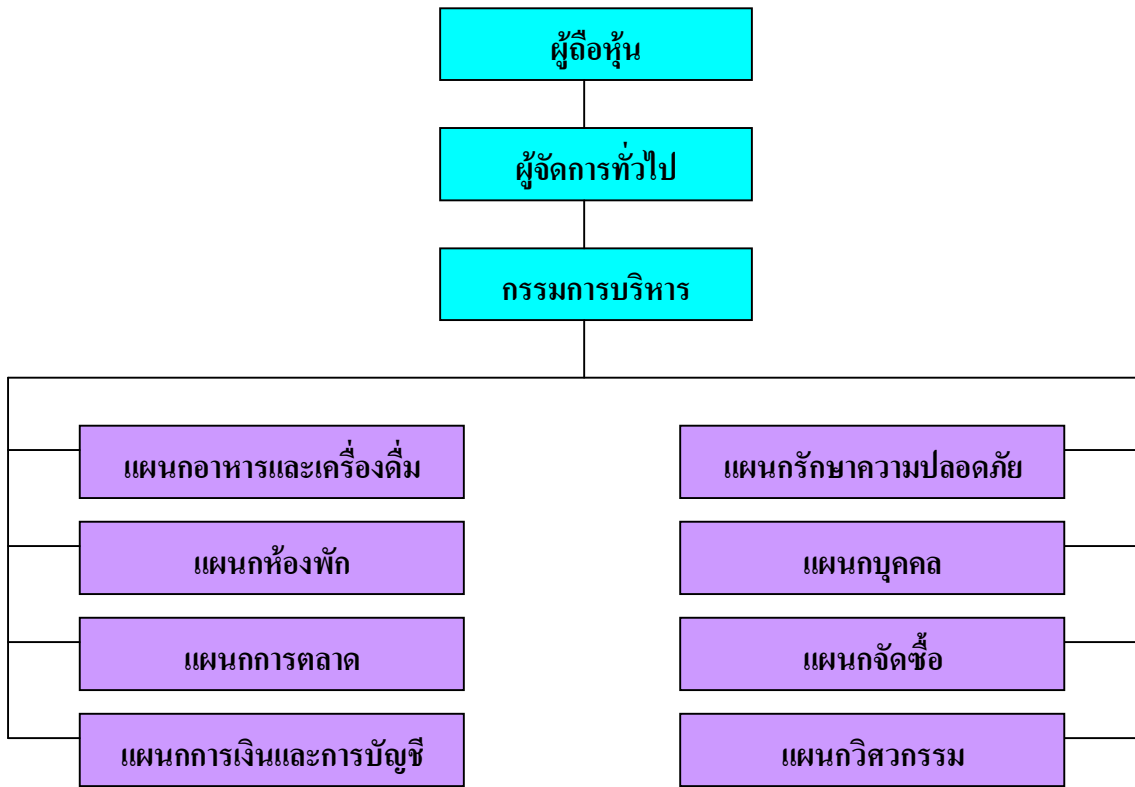
5) แผนกบุคคล (Personnel Department) เป็นส่วนงานที่มีหน้าที่คัดเลือก ว่าจ้างและฝึกอบรมพนักงานให้เหมาะสมกับตำแหน่ง เก็บประวัติพนักงาน ควบคุมดูแลพนักงานทุกคนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงแรม

6) แผนกจัดซื้อ (Purchasing Department) เป็นส่วนงานที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดซื้อทุกสิ่งทุกอย่างตามความต้องการของทุกฝ่ายทุกแผนกเพื่อให้โรงแรมดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7) แผนกรักษาความปลอดภัย (Securities Department) มีหน้าที่ควบคุมดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่แขกที่มาใช้บริการของโรงแรม ตลอดจนพนักงานของโรงแรม โดยคอยป้องกันและดูแลทรัพย์สินของโรงแรมและของแขกให้พ้นจากภัยทั้งหลาย

8) แผนกวิศวกรรม (Engineering Department) มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการบำรุงรักษาอาคารตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆรวมทั้งอุปกรณ์เครื่องใช้ภายในโรงแรมทั้งหมด

การบริหารงานในโรงแรมสามารถจากแผนกทั้งหมดสามารถนำมาเขียนเป็นแผนผังได้ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 ผังแผนกของธุรกิจโรงแรม

แหล่งที่มา: ชูศรี เทียศิริเพชร, 2545: 21.

2.4.6 สถิติโรงแรมและห้องพักในประเทศไทย

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำโครงการสำรวจการประกอบกิจการโรงแรมและเกสต์เฮาส์ครั้งแรกในปี 2509 โดยทำการสำรวจเป็นประจำทุกๆ 2 ปี ตามลักษณะของโรงแรมที่สร้างขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และเกสต์เฮาส์ทั่วประเทศไทยที่เปิดดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ผลจากการสำรวจนี้เป็นข้อมูลการดำเนินกิจการในปี 2548-2550 สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 จำนวนโรงแรมและห้องพักในประเทศไทยแยกเป็นรายภาค พ.ศ. 2546-2550

ภาค	จำนวนโรงแรม (แห่ง)	ร้อยละ	จำนวนห้องพัก (ห้อง)	เฉลี่ยจำนวนห้องพัก แห่ง
พ.ศ. 2546				
กรุงเทพฯ	356	14.0	57,958	163
กลาง	588	23.1	36,029	61
เหนือ	610	23.9	27,603	45
ตะวันออกเฉียงเหนือ	328	12.9	17,208	52
ใต้	665	26.1	41,428	62
รวม	2,547	100.0	180,226	71
พ.ศ. 2548				
กรุงเทพฯ	354	14.2	53,883	152
กลาง	580	23.2	36,057	62
เหนือ	544	21.8	25,701	47
ตะวันออกเฉียงเหนือ	374	15.0	19,511	52
ใต้	644	25.8	42,026	65
รวม	2,496	100.0	177,178	71
พ.ศ. 2550				
กรุงเทพฯ	373	14.6	59,074	158
กลาง	590	23.1	37,446	63
เหนือ	550	21.6	26,934	49
ตะวันออกเฉียงเหนือ	393	15.4	19,659	50
ใต้	644	25.3	41,134	64
รวม	2,550	100.0	184,247	72

แหล่งที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2552.

จากตารางที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าในปีพ.ศ. 2546 มีจำนวนโรงแรมทั้งสิ้น 2,547 แห่งและจำนวนห้องพัก 180,226 ห้อง ปีพ.ศ. 2548 มีจำนวนโรงแรม 2,496 แห่ง และจำนวนห้องพัก 177,178 ห้อง

และปีพ.ศ. 2550 มีจำนวนโรงแรม 2,550 แห่ง และจำนวนห้องพัก 184,247 ห้อง ซึ่งในทุกๆ 2 ปีนั้น จำนวนโรงแรมและห้องพักมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มและลดลงขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจ ฤดูกาลท่องเที่ยวและการปิดปรับปรุงของทางโรงแรมทำให้จำนวนของโรงแรมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

2.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงแรมในประเทศไทย

การดำเนินงานของโรงแรมในประเทศไทยอยู่ภายใต้กฎหมายต่างๆ (ชูศรี เทียศิริเพชร, 2545: 15-16) ดังต่อไปนี้

1) พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 กำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาตเปิดกิจการตลอดจนการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจ การประกอบธุรกิจโรงแรม การบริหารจัดการโรงแรม การควบคุมและการอุทธรณ์ของโรงแรมรวมทั้งมีบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายและผู้ประกอบกิจการต้องติดตามกฎกระทรวงฉบับต่างๆ ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติฉบับนี้ อย่างเคร่งครัด

2) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานหรือผู้จัดการโรงแรมซึ่งมีการรับคนต่างด้าวเข้าพักอาศัยเป็นการชั่วคราวจะต้องแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่ที่โรงแรมตั้งอยู่ โดยแจ้งภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย หากท้องที่ใดไม่มีที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่นั้น

3) พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2509 และพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2493 โดยการที่ขายสุราและยาสูบจะต้องได้รับอนุญาตจากกรมสรรพสามิตและต้องมีการต่อใบอนุญาตทุกปี

4) พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราแลกเปลี่ยนต่างประเทศ พ.ศ.2485 ในส่วนการรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจะต้องได้รับใบอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยและต้องต่อใบอนุญาตเป็นรายปี

5) พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 และพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือน พ.ศ. 2475 โดยกิจการต้องเสียภาษีป้ายทุกปีตามขนาดของป้ายและเสียภาษีโรงเรือนทุกปีตามขนาดของป้าย

6) พระราชบัญญัติประมวลกฎหมายรัษฎากร ในส่วนของเงินได้ประจำปีที่จะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลและการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 จากส่วนรายได้ประจำเดือน ยกเว้นกำไรจากการค้าเงินตราจากต่างประเทศ การเสียภาษีธุรกิจร้อยละ 3 โดยต้องเสียภาษีบำรุงท้องถิ่นอีกร้อยละ 10 ของจำนวนภาษี

- 7) ประมวลกฎหมายอาญาบางมาตรา เช่น โรงแรมมีสิทธิจะดำเนินการกับบุคคลที่ไม่ชำระค่าบริการให้แก่โรงแรมตามกฎหมายในคดีอาญาได้ เป็นต้น
- 8) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่น ในส่วนของการจัดตั้งเป็นบริษัท เป็นต้น
- 9) กฎหมายแรงงาน ในส่วนที่โรงแรมมีการจ้างพนักงานเป็นจำนวนมากจึงต้องปฏิบัติตามเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าจ้างและการให้สวัสดิการต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

2.6 การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

โรงแรมเป็นอีกสถานที่หนึ่งที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติต่างๆเป็นจำนวนมากเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการของโรงแรมทำให้ทางโรงแรมจำเป็นต้องมีการจัดการการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นเพื่อไม่ก่อให้เกิดเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา ซึ่งการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ดังนี้ (Reynolds, 2009: 72-75)

2.6.1 การจัดการสิ่งแวดล้อมตามแผนก

1) สำนักงาน

สำนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับของเสียส่วนใหญ่ของโรงแรม ในส่วนของสำนักงานจะมีของเสียจำพวกขยะแห้งมากที่สุด ซึ่งในส่วนนี้จะเน้นการลดการเกิดของเสีย (Reduce) การนำของเสียกลับมาใช้ใหม่อีกครั้ง (Reuse) การแปรสภาพของเสียเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ (Recycle) เช่น การใช้กระดาษทั้งสองหน้าสำหรับบันทึก การนำของจดหมายกลับมาใช้ใหม่อีกครั้งเพื่อสื่อสารภายในและภายนอกโรงแรม การใช้กระดาษให้เพียงพอภายในหนึ่งแผ่น การถ่ายเอกสารให้ครบทั้งสองหน้า การทำโบรชัวร์ใช้กระดาษรีไซเคิล การใช้ e-mail ในการส่งเอกสารที่ต้องการความรวดเร็วแทนการใช้แฟกซ์และการปิดอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า หลอดไฟ เมื่อไม่มีการใช้งาน เป็นต้น

2) แผนกห้องครัว บาร์และร้านอาหาร

ห้องครัว บาร์และร้านอาหารเป็นแผนกที่ก่อให้เกิดของเสียภายในโรงแรมอีกแผนกหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นของเสียจำพวกขยะเปียก จึงมีการจัดการดังนี้

- (1) การตั้งถังขยะสำหรับขยะแต่ละประเภท เช่น แก้ว กระจก พลาสติก และขยะอินทรีย์เพื่อนำไปทำปุ๋ยหมักหรือเลี้ยงหนอน
- (2) หลีกเลี้ยงหรือลดการใช้พลาสติกที่เป็นบรรจุภัณฑ์

(3) ในการจัดเลี้ยง จัดเป็นการบริการตนเองให้เลือกอาหารที่เหมาะสมกับความต้องการของตนหรือเป็นการสั่งล่วงหน้า เพื่อลดของเสียที่เกิดขึ้น

(4) พยายามเลือกใช้วัสดุคืบในท้องถิ่นซึ่งจะมีความสด ใหม่เพื่อลดอัตราการนำเสียจากการขนส่งและเป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจในท้องถิ่น

(5) ใช้เครื่องล้างจานให้เต็มศักยภาพเพื่อเป็นการประหยัดน้ำและไฟฟ้า

(6) มีการอบรมเรื่องการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าอย่างถูกวิธี เช่น เตอบ เตากั๊ก เพื่อเป็นการลดการใช้ไฟฟ้า และความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับตัวบุคคลและเครื่องใช้ไฟฟ้า

(7) ปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกครั้งที่ไม่มีการใช้งาน

(8) เลือกใช้เครื่องล้างจาน เตอบ ฯลฯ ที่มีประสิทธิภาพเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุง

3) แผนกซักกรีดและแม่บ้าน

แผนกซักกรีดและแม่บ้านเป็นส่วนที่มีการใช้สารเคมี จึงก่อให้เกิดของเสียที่ปนเปื้อนสารเคมีมากที่สุด แผนกนี้จึงเน้นการลดการใช้ผลิตภัณฑ์และลดการผลิตของเสีย เช่น

(1) การใช้ผงซักฟอก สารฆ่าเชื้อเท่าที่จำเป็น

(2) การเลือกใช้สารทำความสะอาดที่ย่อยสลายได้

(3) ใช้การแห้งโดยธรรมชาติ เช่น การตากแดด ลม แทนการใช้เครื่องอบผ้า

(4) การใช้อุปกรณ์ที่ทำจากการรีไซเคิลผ้าภายใน โรงแรมแทนการถูพลาสติก

(5) การพิจารณาประเภทของบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในการใส่สบู่ แชมพู โดยเลือกผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

4) แผนกต้อนรับ

ในส่วนแผนกต้อนรับจะรวมถึงห้องพักแขกซึ่งเป็นแหล่งที่มีการใช้น้ำและพลังงานที่สำคัญของโรงแรม จึงมีการจัดการดังนี้

(1) ติดตั้งระบบกักน้ำอัตโนมัติที่เชื่อมโยงกับระบบไฟฟ้าและเครื่องปรับอากาศ เมื่อไม่มีบุคคลอยู่ในห้องจะทำการปิดโดยอัตโนมัติ หรือถ้าเป็นไปได้ให้เจ้าหน้าที่ของโรงแรมเข้ามาปิด

(2) ถ้าไม่สามารถใช้หลอดไฟพลังงานต่ำได้ควรใช้เฉพาะเวลาที่จำเป็นเท่านั้น

(3) การปิดบานประตูหน้าต่างให้สนิทเพื่อให้ห้องเย็นตลอดเวลา

(4) การแจ้งให้แขกทราบว่าถ้าไม่ต้องการซักผ้าเช็ดตัวให้แขวงผ้าเช็ดตัวไว้ที่ราวตากผ้าเพื่อเป็นการลดพลังงานและน้ำในการซักกรีด

- (5) มีการติดคำแนะนำเครื่องปรับอากาศในห้องเพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถปรับอุณหภูมิได้ตามความต้องการ
- (6) การแยกห้องพักผู้ใช้บริการที่สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่เพื่อให้ง่ายต่อการดูแลรักษาห้องพัก
- (7) มีป้ายสำหรับถึงขยะที่ชัดเจน เช่น กระจัง ขวด หนังสือพิมพ์ ในทุกๆห้อง

2.6.2 การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมแยกตามประเภทของเสีย ซึ่งมีการจัดการดังนี้ (โรงแรมคูสติรีสอร์ท, 2538: 57-83)

1) การจัดการสิ่งปฏิกูล (ขยะมูลฝอย)

ภายในโรงแรมมีกระดาษจากสำนักงาน อาหารและอินทรีย์วัตถุจากร้านอาหาร พลาสติก แก้วที่ใช้บรรจุของเหลวต่างๆที่ใช้โรงแรม อลูมิเนียม กระจังที่ทำด้วยเหล็กหรือดีบุก สิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องมีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ลดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ การขนถ่ายและการทิ้งขยะมูลฝอยและประหยัคทรัพยากรธรรมชาติที่จะถูกนำมาใช้แทนที่ ซึ่งการจัดการสิ่งปฏิกูลมีวิธีการ 3 วิธี คือ

(1) การลดปริมาณของสิ่งปฏิกูล (Reduce) เช่น การพยายามเลือกใช้สินค้าที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์ขนาดใหญ่แทนบรรจุภัณฑ์ที่มีขนาดเล็ก เพื่อลดปริมาณของบรรจุภัณฑ์ที่จะกลายเป็นขยะมูลฝอย การลดความเป็นพิษ (Reduced toxicity) เป็นการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เป็นต้น

(2) การนำสิ่งของต่างๆกลับมาใช้ใหม่อีกครั้ง (Reuse) เป็นการนำผลิตภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่ (Product Reuse) หลาย ๆ ครั้งก่อนที่จะทิ้งหรือเลือกซื้อของใหม่ เช่น การนำผ้าปูเตียงมาทำเป็นถุงใส่เสื้อผ้าส่งซัก บันทึกรักษาความที่ใช้ภายในโรงแรมด้วยกระดาษที่ใช้แล้วแต่ยังคงมีเนื้อที่พอที่จะเขียนข้อความได้ เป็นต้น

(3) การนำสิ่งที่ใช้แล้วไปแปรสภาพเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่อีกครั้ง (Recycle) เป็นการหมุนเวียนขยะกลับมาใช้โดยนำมาแปรรูป ตามกระบวนการของแต่ละประเภท เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงสภาพจากเดิมแล้วนำมาใช้ใหม่ได้อีกครั้ง เช่น การนำขวดแก้วมาตกแต่งสถานที่ เป็นต้น

2) การจัดการน้ำ

น้ำที่ใช้ในการอุปโภค บริโภคของโรงแรมมีจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ครัว แผนกซักรีดและห้องพักแขก เนื่องจากต้องใช้ในการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการ โรงแรมรวมถึงพนักงานในโรงแรมด้วย จึงมีการจัดการดังนี้

- (1) การเก็บน้ำที่ใช้ล้างผงซักฟอกออกจากเครื่องซักผ้าเพื่อนำมาใช้ในการซักผ้าครั้งต่อไปซึ่งจะช่วยในการประหยัดน้ำถึงร้อยละ 60
- (2) การใช้ผงซักฟอกและเครื่องซักผ้าที่ช่วยในการประหยัดน้ำ
- (3) การเลือกใช้น้ำฝักบัวที่มีประสิทธิภาพ โดยน้ำฝักบัวที่มีประสิทธิภาพจะใช้น้ำเพียง 10 ลิตรต่อนาทีเท่านั้น
- (4) การเลือกใช้นิโอสกัณฑ์ที่มีการประหยัดน้ำโดยใช้น้ำเพียงครั้งละ 6 ลิตร ซึ่งการใช้นิโอสกัณฑ์ประเภทนี้จะประหยัดน้ำได้ถึง 83,000 ลิตรต่อปี
- (5) การเลือกใช้น้ำก๊อกที่มีการเติมฟองอากาศเพื่อปล่อยน้ำที่มีฟองละเอียดซึ่งจะมีการทำงานดีกว่า ประหยัดน้ำได้มากกว่าและจำกัดการไหลของน้ำให้เหลือเพียงนาที่ละ 6-10 ลิตรเท่านั้น
- (6) การตรวจรอยรั่วของนิโอสกัณฑ์และก๊อกน้ำอย่างสม่ำเสมอเพื่อซ่อมแซมรอยรั่วเหล่านั้น

3) การจัดการพลังงาน

การจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้นเป็นการช่วยประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ ค่าใช้จ่ายและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและยืดอายุการใช้งานของอุปกรณ์ต่างๆ ในโรงแรม มีการจัดการดังนี้

- (1) ซ่อมแซมลิฟต์ตามกำหนดระยะเวลาการใช้งาน
- (2) ควบคุมการใช้ลิฟต์ที่เหมาะสมกับปริมาณการใช้ลิฟต์ของโรงแรม
- (3) มีการตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการซ่อม

บำรุง

- (4) การตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศที่เหมาะสม คือ 25 องศาเซลเซียส
- (5) ปิดไฟหรือเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกครั้งหลังการใช้งาน
- (6) การติดตั้งระบบระบายความร้อน ระบบการปรับอากาศและระบบระบายอากาศให้สอดคล้องกับฤดูกาล ปริมาณแขกที่เข้าพักของอาคารในแต่ละหลัง

4) การจัดการเสียง

เสียงก่อให้เกิดความรำคาญ เป็นอันตรายที่ก่อให้เกิดการทำลายสุขภาพแต่ภายในโรงแรมมีเสียงรบกวนน้อย จึงควรมีการตรวจสอบแหล่งกำเนิดของเสียงรบกวนทั้งภายในอาคารและนอกอาคารเพื่อควบคุม ดูแลแหล่งที่เป็นต้นกำเนิดของเสียงรบกวนจากเครื่องมือและระบบต่างๆ ได้แก่ เครื่องปรับอากาศ เครื่องระบายอากาศและควันเสีย เครื่องแช่แข็ง หม้อต้มน้ำและเครื่องสูบน้ำ เครื่องคอมเพรสเซอร์ ลิฟท์ การซักรีด ห้องครัว การก่อสร้างและการบูรณะซ่อมแซม

5) การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

ภายในโรงแรมมีการใช้วัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆเป็นจำนวนมากซึ่งล้วนก่อให้เกิดของเสีย จึงจำเป็นต้องมีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เพื่อลดของเสียที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนี้

- (1) เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์และสัตว์
- (2) เลือกผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมในระหว่างกระบวนการผลิต การใช้ประโยชน์และการกำจัด
- (3) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช้พลังงานและทรัพยากรอื่นๆอย่างเกินสัดส่วนที่สมควรในระหว่างการผลิต การใช้งานและการกำจัด
- (4) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ก่อให้เกิดความสิ้นเปลืองแบบสูญเปล่าอันเนื่องมาจากการบรรจุหีบห่ออย่างฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น หรือจากการมีอายุใช้งานที่สั้น หากมีอายุการใช้งานสั้นอาจจะเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม
- (5) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช้สัตว์ในการทดลอง
- (6) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช้วัสดุที่ได้จากสัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์หรือสัตว์ป่าทุกชนิด
- (7) มีการใช้แบบสอบถามจากผู้จำหน่ายสินค้าถึงที่มาของวัตถุดิบเพื่อช่วยในการตัดสินใจซื้อสินค้า

6) การจัดการคุณภาพอากาศ

มลพิษทางอากาศของโรงแรม ได้แก่ สิ่งที่ปล่อยจากการเผาไหม้ เช่น ในโตรเจนออกไซด์ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ ในโตรเจนออกไซด์ ควีนบูหรือซัลเฟอร์ไดออกไซด์ อนุภาคแขวนลอยต่างๆ เชื้อโรคต่างๆในอากาศ ฝุ่น ก๊าซมีเทน เป็นต้น โดยมีการจัดการ ดังนี้

- (1) กำจัดหรือลดแหล่งที่จะก่อให้เกิดมลภาวะ เช่น เปลี่ยนผ้าเปดานที่หมดอายุการใช้งาน การคลุมผ้าบนอุปกรณ์ที่ไม่ได้ใช้งาน เป็นต้น
- (2) ติดตั้งระบบกรองอากาศหรือทำอากาศให้บริสุทธิ์
- (3) ระบายอากาศ หรือทำให้สิ่งหรือสารที่ก่อมลภาวะเจือจางลง เช่น ติดตั้งปล่องระบายอากาศในห้องครัว เป็นต้น

2.6.3 ประโยชน์การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม (Reynolds, 2009: 72) มีดังนี้

- 1) การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นการลดค่าใช้จ่าย โดยวางแผนการใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดของเสีย

- 2) สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของธุรกิจและตำแหน่งที่ดีทางการตลาดในการแข่งขันกับคู่แข่ง
- 3) เป็นการเพิ่มฐานลูกค้า โดยเฉพาะลูกค้าจากประเทศอังกฤษและยุโรปที่มีตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมก่อนเลือกใช้บริการ โรงแรม
- 4) ทำให้ลูกค้ากลุ่มเดิมกลับมาใช้บริการ โรงแรมอีกครั้ง
- 5) การจัดการสิ่งแวดล้อมช่วยในการอนุรักษ์พื้นที่ทำให้นั่นนั้นดึงดูดผู้ใช้บริการ โรงแรม
- 6) เพื่อยืนยันว่าโรงแรมให้ความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและเศรษฐกิจ

2.7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

โรงแรมเป็นอีกสถานที่หนึ่งที่มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ เป็นจำนวนมากเพื่ออำนวยความสะดวกสบายให้กับลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการ โรงแรมจึงจำเป็นต้องมีการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าที่สุดเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นและช่วยลดภาวะโลกร้อน จึงมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่มีแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อม ดังนี้

2.7.1 มุลนิธิใบไม้เขียว

การจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของมูลนิธิใบไม้เขียว โดยมีแนวคิดหลักคือ “รู้ประหยัด รั้งสิ่งแวดล้อม” เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการใช้พลังงานและพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของธุรกิจ การท่องเที่ยวและการ โรงแรมและมุ่งเน้นการใช้พลังงานรวมถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่าโดยจัดทำโครงการต่างๆ ดังนี้

2.7.1.1 โครงการใบไม้เขียว

โครงการใบไม้เขียวจัดขึ้นเพื่อสร้างมาตรฐานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของธุรกิจ โรงแรมและการท่องเที่ยว ซึ่งแบ่งการจัดการเป็น 3 ขั้นตอน (มูลนิธิใบไม้เขียว, 2552ก) คือ

- 1) Screening Questionnaire เป็นการตรวจสอบโรงแรมที่เข้าร่วมโครงการฯ ว่ามีการดำเนินขั้นตอนเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือไม่หากผ่านขั้นตอนนี้จะได้รับประกาศนียบัตรรับรองการเข้าร่วมโครงการใบไม้เขียว หรือ Green Leaf Letter of Participation

2) Qualifying Questionnaire เป็นการพิจารณาในเรื่องขอบเขตของความเหมาะสมของการดำเนินกิจกรรมสิ่งแวดล้อมในโรงแรม ซึ่งรวมถึงการจัดการการใช้พลังงานและสิ่งแวดล้อมในขั้นต้นที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่อสมดุลของระบบนิเวศ เช่น การนำพืชหรือผลิตภัณฑ์จากป่ามาตกแต่ง อาคารสถานที่ เป็นต้น

3) Grading Questionnaire เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติการทุกแผนกในการดำเนินธุรกิจว่าแผนกต่างๆ ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร และตรวจสอบพัฒนาการและความก้าวหน้าในการให้บริการของสถานประกอบการโดยใช้คำถามรวม 18 หมวด ซึ่งประกอบด้วยหมวดต่างๆ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1 นโยบาย และการสื่อสาร

หมวดที่ 2 การพัฒนาบุคลากร

หมวดที่ 3 คณะกรรมการ

หมวดที่ 4 เป้าหมาย และแผนปฏิบัติการ

หมวดที่ 5 การจัดการของเสีย

หมวดที่ 6 ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน

หมวดที่ 7 ประสิทธิภาพการใช้น้ำ

หมวดที่ 8 ครั้ว และห้องอาหาร

หมวดที่ 9 ห้องซักรีด

หมวดที่ 10 การจัดซื้อ

หมวดที่ 11 คุณภาพอากาศภายในอาคาร มลพิษทางอากาศและเสียง

หมวดที่ 12 น้ำ และคุณภาพน้ำ

หมวดที่ 13 สป่า และการนวดเพื่อสุขภาพ

หมวดที่ 14 สถานที่ออกกำลังกาย สระว่ายน้ำ และกิจกรรมกลางแจ้ง

หมวดที่ 15 ความปลอดภัยในโรงแรม

หมวดที่ 16 ผลกระทบต่อระบบนิเวศ

หมวดที่ 17 การมีส่วนร่วมกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่น

หมวดที่ 18 การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

โรงแรมได้รับแบบสอบถามแล้วจะมีเวลา 30 วัน ในการตอบแบบสอบถามนั้นๆ และจะต้องแนบเอกสาร รูปภาพ หรือข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการตอบแบบสอบถาม

เมื่อโรงแรมส่งแบบสอบถามที่กรอกเรียบร้อยแล้วพร้อมกับเอกสารรูปภาพ หรือข้อมูลที่สามารถใช้ เป็นข้ออ้างอิงในการตอบแบบสอบถาม กลับมายังมูลนิธิฯ ภายใน

ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม คณะกรรมการฯ จะจัดให้มีการตรวจสอบ และเยี่ยมชมสถานประกอบการ โดยคณะตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งจากมูลนิธิฯ จะเข้าทำการตรวจสอบภายใน 48 ชั่วโมงหลังการติดต่อขอเข้าตรวจสอบ ซึ่งการตรวจสอบจะใช้เวลาเพียง 1 วัน จากนั้น คณะกรรมการจะประมวลผลคะแนนเปรียบเทียบกับคะแนนมาตรฐานที่ได้จากโรงแรมอ้างอิง 20 โรงแรม เพื่อจัดอันดับของโรงแรมในการเข้ารับเกียรติบัตรใบไม้เขียว 1-5 ใบ โดยจำนวนใบไม้ 5 ใบจัดเป็นโรงแรมที่มีประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ซึ่งทางโรงแรมจะได้รับมอบเกียรติบัตรใบไม้เขียว (Green Leaf Certification) ที่ระบุจำนวนใบไม้พร้อมบันทึกชื่อของโรงแรมไว้ในสมุดบันทึกโรงแรมใบไม้เขียว (Green Hotel Directory) เพื่อประกาศเกียรติคุณ ตลอดจนเผยแพร่รายชื่อโรงแรมที่ได้รับใบไม้เขียวแก่นักท่องเที่ยว นักธุรกิจทั้งในและต่างประเทศให้เป็นที่รู้จักทั่วโลก โดยเกียรติบัตรใบไม้เขียวมีอายุ 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ระบุในเกียรติบัตรฯ โดยผู้ประกอบการสามารถขอรับเกียรติบัตรฯ ใหม่ได้ตามขั้นตอนการขอต่ออายุเกียรติบัตรของโครงการใบไม้เขียว

2.7.1.2 โครงการโรงแรมปลอดบุหรี่

โครงการโรงแรมปลอดบุหรี่เป็นโครงการที่ตระหนักถึงสุขภาพของผู้ใช้บริการโรงแรมและพนักงานโรงแรมรวมถึงการประหยัดพลังงานด้วย ซึ่งมาตรฐานโรงแรมปลอดบุหรี่ช่วยให้ทางโรงแรมสามารถดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยวและผู้มาพักแล้ว ยังช่วยส่งเสริมให้พนักงานมีสุขภาพแข็งแรงเป็นแรงงานที่มีคุณภาพและเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายเรื่องการซักล้างผ้าปูที่นอน ผ้า màn เครื่องปรับอากาศอันเกิดมาจากควันบุหรี่ รวมถึงสามารถลดค่าใช้จ่ายในการทำ ความสะอาดห้องพัก การซ่อมบำรุงทรัพย์สินที่เกิดจากภัยของบุหรี่และควันบุหรี่ นอกจากนี้ควัน บุหรี่ยังลดประสิทธิภาพของการทำงานของเครื่องปรับอากาศทำให้เกิดความสิ้นเปลืองพลังงานและส่งผลให้เสียค่าใช้จ่ายในการทำ ความสะอาดและซ่อมบำรุงเพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่าตัวอีกด้วย โดยมีการ ดำเนินการแบ่งเป็น 5 หมวด ดังนี้ (มูลนิธิใบไม้เขียว, 2552ข)

หมวดที่ 1 การดำเนินการตามกฎหมายตามหลักการเบื้องต้นของโรงแรม
ปลอดบุหรี่

หมวดที่ 2 ส่วนของพนักงาน และการมีส่วนร่วมของพนักงาน

หมวดที่ 3 สำนักงานและห้องปฏิบัติการปลอดบุหรี่

หมวดที่ 4 ส่วนบริการลูกค้าและแขก ปลอดบุหรี่

หมวดที่ 5 กิจกรรมและการปฏิบัติการเพื่อการปลอดบุหรี่โรงแรมและ
พนักงานอย่างต่อเนื่อง

โรงแรมที่สมัครเข้าร่วมโครงการที่จะได้รับเกียรติบัตรทองต้องมีห้องพักที่ไม่สูบบุหรี่ร้อยละ 75 ขึ้นไปของห้องพักทั้งหมดและมีพนักงานสูบบุหรี่ไม่เกินร้อยละ 15 ของจำนวนพนักงานทั้งหมด ส่วนโรงแรมที่ต้องการรับเกียรติบัตรเงินต้องประกาศให้มีห้องพักที่ไม่สูบบุหรี่ระหว่างร้อยละ 65 แต่ไม่เกินร้อยละ 75 ของห้องพักทั้งหมดและมีพนักงานสูบบุหรี่ไม่เกินร้อยละ 25 ของพนักงานทั้งหมด

2.7.1.3 โครงการโรงแรมสร้างเสริมสุขภาพ

โครงการโรงแรมสร้างเสริมสุขภาพ เป็นโครงการที่เป็นแนวปฏิบัติและกล่าวถึงทิศทางการดำเนินงานของโรงแรมที่สอดคล้องกับการท่องเที่ยวในการสร้างเสริมสุขภาพ มีกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น 9 กิจกรรม (มูลนิธิใบไม้เขียว, 2552ค) ได้แก่

1) โรงแรมปลอดบุหรี่ (Smoke Free Hotel) เป็นกิจกรรมที่จัดทำขึ้นเพื่อลดการสูบบุหรี่ภายในโรงแรมและส่งเสริมสุขภาพของแขกที่มาพัก ผู้ประกอบการรวมถึงตัวพนักงานให้ปลอดจากควันบุหรี่ และให้คนที่สูบบุหรี่สูบบุหรี่อย่างรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น ซึ่งกิจกรรมโรงแรมจะมีสัญลักษณ์ดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 สัญลักษณ์กิจกรรมโรงแรมปลอดบุหรี่

แหล่งที่มา: มูลนิธิใบไม้เขียว, 2552ค.

2) รายการอาหารที่เป็นมิตรต่อภาวะอากาศ (Climate Friendly Menu) รายการอาหารที่เป็นมิตรต่อภาวะอากาศดำเนินกิจกรรมโดยให้ความสำคัญกับอาหารและเครื่องดื่มที่บริการในโรงแรม สำหรับส่งเสริมสุขภาพของแขกที่มาพักและพร้อมทั้งส่งเสริมการบริโภคที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและไม่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน เช่น การลดและงดการบริโภคเนื้อสัตว์ ซึ่งมี

กระบวนการก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจก ตั้งแต่การเลี้ยงจนถึงขั้นตอนการปรุง ให้หันมาบริโภคพืชผักผลไม้ตามฤดูกาล ที่ไม่ต้องพึ่งพาปุ๋ย น้ำยาฆ่าแมลง เป็นต้น

3) สปาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Spa – Health Promotion Spa) ธุรกิจโรงแรมและธุรกิจสปาเป็นสิ่งดำเนินมาคู่กันอย่างแยกไม่ออก ธุรกิจสปาสามารถจัดให้เป็นไปในแนวอนุรักษ์พลังงานและส่งเสริมสุขภาพได้อย่างลงตัว เริ่มจากการใช้ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ ย่อยสลายง่าย ไม่ใช่สารเคมี ภาชนะที่บรรจุต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมมีความกลมกลืนกับธรรมชาติ รวมไปถึงการบริการอาหารและเครื่องดื่ม จำพวก Welcome drink และ Refresh ซึ่งควรคำนึงถึงแหล่งที่มาของวัตถุดิบและกระบวนการผลิตที่ยังคงคุณค่าอาหารอยู่อย่างครบถ้วน และควรมีกิจกรรมส่งเสริมความเป็นไทยเพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ความเป็นไทยและ สร้างจุดเด่นให้กับธุรกิจสปามากขึ้น

4) การจัดประชุมที่เป็นมิตรต่อภาวะอากาศ (Climate Friendly Meeting) กิจกรรม การจัดเลี้ยงของธุรกิจโรงแรมเป็นการให้บริการที่สิ้นเปลืองอย่างมหาศาลอีกรูปแบบหนึ่ง โรงแรมที่มีบริการจัดประชุมสัมมนาที่เป็นมิตรต่อภาวะอากาศ ควรคำนึงถึงด้านประเด็นต่างๆ เช่น การจัดห้องประชุม ไม่นำเครื่องเขียนวางไว้บนโต๊ะ หรือรินน้ำใส่แก้วตามที่นั่งต่างๆ ควรคว้าแก้วแล้ววางขวดน้ำไว้ข้างๆ เพื่อประหยัดน้ำและลดการทำงานของเครื่องปรับอากาศ การใช้วัสดุในการจัดนิทรรศการหรือทำป้าย ควรเลิกใช้โฟมในการทำหัวข้อสัมมนา หลีกเลี่ยงการใช้ดอกไม้ในการประดับตกแต่งเพราะไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้

5) ฟิตเนสและกิจกรรมกลางแจ้งสร้างเสริมสุขภาพ (Health Promotion Fitness and Outdoor Activities) กิจกรรมออกกำลังกายเป็นกิจกรรมที่ช่วยในการส่งเสริมสุขภาพได้โดยตรง เช่น จัดโปรแกรมออกกำลังกายเพื่อสุขภาพประเภทหมู่คณะ หรือการออกกำลังกายเฉพาะบุคคล เพื่อควบคุมน้ำหนัก เสริมสร้างกล้ามเนื้อ นอกจากนี้เรื่องส่งเสริมสุขภาพแล้ว กิจกรรมด้านการออกกำลังกายยังต้องคำนึงถึงการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างและพลังงานอย่างรู้ค่า เช่น ใช้แสงสว่างธรรมชาติในห้องออกกำลังกาย การป้องกันความร้อนโดยใช้ต้นไม้เป็นฉนวนสีเขียว และเพิ่มอากาศบริสุทธิ์ให้คนรักสุขภาพอีกด้วย

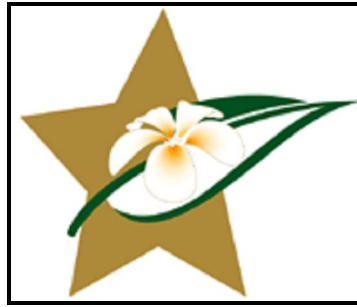
6) งานวิศวกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Hotel Engineer) ทีมงานวิศวกรของโรงแรมนับเป็นบุคคลสำคัญที่มีส่วนช่วยลดการพึ่งพาลังงาราคาแพงและช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เป็นสาเหตุสำคัญของภาวะโลกร้อน มุลินธิใบไม้เขียวตระหนักเรื่องภาวะโลกร้อนและเห็นความสำคัญของบทบาทวิศวกรจึงได้จัดให้ “โครงการวิศวกรลดโลกร้อน” (Climate Friendly Engineer) เพื่อส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานในสายวิศวกรมีบทบาทในการช่วยลดการปล่อยก๊าซ เรือนกระจกจากกิจกรรมต่างๆ ของโรงแรมอย่างมีประสิทธิภาพ

7) รายการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (Health Promotion Package) การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่สามารถทำควบคู่ไปกับการสร้างเสริมสุขภาพได้ รายการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพเป็นกิจกรรมที่ต้องใส่ใจทุกรายละเอียด ตั้งแต่การวางแผนการเดินทาง การเลือกใช้ยานพาหนะ เส้นทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง เชื้อเพลิงที่ใช้ในการเดินทาง อาหารระหว่างการเดินทาง หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ความสะดวกสบาย สปา ศูนย์ออกกำลังกาย แม้กระทั่งที่พัก ต้องเป็นโรงแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมี การเชื่อมโยงของแต่ละกิจกรรมเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดขึ้นเป็นรายการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมสุขภาพอย่างแท้จริง

8) การเดินทางที่เป็นมิตรต่อภาวะอากาศในการบริหารโรงแรม (Climate Friendly Transportation) การเดินทางที่เป็นมิตรต่อภาวะอากาศในการบริหารโรงแรม เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่หยิบยกขึ้นมาขับเคลื่อนภายใต้โครงการโรงแรมสร้างเสริมสุขภาพ โดยสามารถนำมาปฏิบัติผ่านกิจกรรมได้หลากหลายรูปแบบ เช่น จัด Carpooling ทุกๆ ครั้งที่มีโอกาส ทั้งสำหรับแขกที่เข้าพักหรือพนักงาน หรือส่งเสริมให้ใช้พลังงานทดแทน และพลังงานทางเลือก เป็นเชื้อเพลิงของการเดินทาง หรือแม้กระทั่งสร้างแรงจูงใจของกลุ่มผู้เข้าพักให้ใช้พลังงานทางเลือก พลังงานทดแทน หรือใช้จักรยานในการเดินทางมาพักที่โรงแรม โดยการลดอัตราค่าที่พักรถ หรือการให้สิทธิพิเศษต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมให้โรงแรมที่มีการจัดรายการการเดินทางที่เป็นมิตรต่อภาวะอากาศ กลายเป็นโรงแรมที่น่าเข้าพักยิ่งขึ้น

9) โรงแรมที่เป็นมิตรต่อภาวะอากาศ (Climate Friendly Hotel) กิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขึ้นไปสู่ชั้นบรรยากาศและทำให้เกิดภาวะโลกร้อน เกิดผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงมากมายต่อโลกและสังคมมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็น การละลายของธารน้ำแข็งและน้ำแข็งขั้วโลก การแพร่ระบาดของโรคร้าย หรือการผันแปรของฤดูกาลต่างๆ รวมทั้งการเกิดพายุฝนที่ตกหนักเฉพาะที่อันเป็นสาเหตุของการเกิดดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก สิ่งที่กำลังมานี้ล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจโรงแรม ผลที่ตามมาคือการยกเลิกการเดินทาง การยกเลิกการจองห้องพัก และหันไปท่องเที่ยวใกล้บ้านหรือในประเทศของตนเอง

ซึ่งเมื่อโรงแรมสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างครบถ้วนจะได้สัญลักษณ์ของโครงการโรงแรมสร้างเสริมสุขภาพดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 สัญลักษณ์โครงการเสริมสร้างสุขภาพ
แหล่งที่มา: มูลินนิธิใบไม้เขียว, 2552ค.

2.7.2 สภาการเดินทางและท่องเที่ยวโลก

Green Globe เป็นโครงการจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวและโรงแรม โครงการนี้พัฒนาขึ้นโดย World Travel and Tourism Council (WTTC) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อมและยกระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมในกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวและโรงแรมโดยยึดหลักตามแผนปฏิบัติการ 21 (Agenda 21) มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและมีข้อกำหนดครอบคลุมประเด็นหลัก 5 หัวข้อ (Green Globe, 2552A) ได้แก่ 1) การลดปริมาณของเสีย การนำกลับมาใช้ใหม่และการนำไปแปรรูป 2) ประสิทธิภาพของการใช้พลังงาน การอนุรักษ์และการจัดการพลังงาน 3) การจัดการเรื่องการใช้ทรัพยากรน้ำ 4) นโยบายการจัดซื้อที่คำนึงถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 5) การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

WTTC ได้กำหนดขั้นตอนและประเภทในการรับรองมาตรฐาน Green Globe ไว้ดังนี้

2.7.2.1 ขั้นตอนในการรับรองของมาตรฐาน Green Globe มีดังนี้

- 1) ยื่นใบสมัครสำหรับการขอรับรองและใบแจ้งความประสงค์สำหรับการจัดทำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมมาตรฐาน
- 2) ดำเนินการประเมินความพร้อม โดยที่ปรึกษาที่ได้รับการรับรองจาก Green Globe
- 3) เมื่อที่ปรึกษารับรองว่ามีความพร้อมจึงติดต่อเพื่อทำการตรวจประเมินภายใน 6 เดือนหลังจากที่ได้ยื่นใบแจ้งความประสงค์
- 4) ในระหว่างการตรวจประเมินเจ้าหน้าที่ตรวจประเมินจะทำการตรวจสอบเอกสารและทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่องค์กรนั้นๆ ในช่วงนี้ก็จะมีการติดต่อปรึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน

5) ถ้าระบบองค์กรมีความสอดคล้องกับมาตรฐาน Green Globe สภาการเดินทางและท่องเที่ยวโลกจะออกใบรับรองมาตรฐานซึ่งทางองค์กรเหล่านั้นสามารถประทับสัญลักษณ์ Green Globe ลงบนเอกสารต่างๆขององค์กรได้ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ

2.7.2.2 ประเภทการรับรองของ Green Globe มีด้วยกัน 4 ประเภท คือ

Bronze Silver Gold และ Platinum โดยขึ้นอยู่กับขั้นตอนการตรวจวัดและระยะเวลาในการรักษาคุณภาพ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) Bronze มีการวัดและการเปรียบเทียบองค์กร โดยมีการดำเนินงานดังนี้

(1) นโยบาย คือ มีนโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

(2) การวัดและเปรียบเทียบ คือ องค์กรมีการถูกประเมิน โดยการวัดและเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่นๆ

เมื่อโรงแรมมีการวัดและการเปรียบเทียบได้มาตรฐานตามที่ Green Globe กำหนดแล้วนั้นจะได้สัญลักษณ์ดังภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 สัญลักษณ์ Bronze

แหล่งที่มา: Green Globe, 2552a.

2) Silver เป็นการประเมินองค์กรโดยการใช้เครื่องมือที่เป็นรายการการประเมินตนเองออนไลน์โดยรวมถึง

(1) นโยบาย คือ มีนโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

(2) การวัดและเปรียบเทียบ คือ องค์กรมีการถูกประเมิน โดยการวัดและเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่นๆ

(3) การร่วมมือ คือ ยินยอมตามกฎหมายและนโยบายขององค์กรที่ผ่านเรียกร้อง

(4) วิธีการ คือ วิธีการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน

(5) สมรรถภาพ คือ มีเอกสารที่เป็นผลงานที่มีคุณภาพ

(6) การสื่อสาร คือ มีการสื่อสารและปรึกษาเกี่ยวกับประเด็นที่สนใจ

การประเมินในขั้นนี้ จะได้รับการรับรองว่าเป็นองค์กร Green Globe จะ
ได้สัญลักษณ์ดังภาพที่ 2.8

ภาพที่ 2.8 สัญลักษณ์ Silver

แหล่งที่มา: Green Globe, 2552a.

3) Gold เมื่อองค์กรได้รับเกียรติบัตร 5 ปีหรือมากกว่าอย่างต่อเนื่องก็จะ
ได้รับการรับรองโดยมีการใช้สัญลักษณ์แบบ Gold ดังภาพที่ 2.9

ภาพที่ 2.9 สัญลักษณ์ Gold

แหล่งที่มา: Green Globe, 2552a.

4) Platinum เมื่อองค์กรได้รับเกียรติบัตรอย่างต่อเนื่อง 10 ปีจะได้รับตราสัญลักษณ์แบบ Platinum ซึ่งเป็นตราสัญลักษณ์ทางการตลาดที่สำคัญอีกตัวหนึ่งที่แสดงว่าองค์กรมีสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพตามมาตรฐานของโครงการ Green Globe มาอย่างยาวนาน ดังภาพที่ 2.10

ภาพที่ 2.10 สัญลักษณ์ Platinum
แหล่งที่มา: Green Globe, 2552a.

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมพงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

จำลอง กล่อมอยู่ (2537: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ที่ตั้งของสถานศึกษา ตามภาคภูมิศาสตร์ต่างกัน และจำนวนลูกจ้างประจำต่างกันมีการจัดการต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

นารีกันต์ พราหมน (2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักของผู้บริหารและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหาร โรงแรมส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับต่ำ มีความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง มีความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในระดับสูงและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในระดับสูง โรงแรมที่มีขนาดและระดับมาตรฐานการบริการแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ส่วนระดับมาตรฐานการบริการของโรงแรมเป็นตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการอธิบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงแรมได้มากที่สุด

ศรัญญา สว่างทิศย์ (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในการผลิตปลาส้มของกลุ่มแม่บ้านสันเวียงใหม่ ตำบลบ้านสาบ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา รายได้ การรับรู้ข่าวสารและการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนมีความสัมพันธ์กับความรู้ค่อนข้างต่ำ ในส่วนของการรับรู้ข่าวสารมีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนและจะส่งผลไปถึงพฤติกรรมในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม และความคาดหวังทางสังคมจะมีผลต่อทัศนคติที่จะทำให้เกิดการเข้าร่วมกิจกรรม

อภิชาติ พัชรภิญโญพงศ์ (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาโครงการฝึกอบรมและการตระหนักรู้ถึงการใช้ระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ตามมาตรฐาน ISO : 14001 ศึกษาโรงแรมริเวอร์ไซด์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า พนักงานกลุ่มตัวอย่างในแผนกต่าง ๆ ของโรงแรมต้องการให้โรงแรมปรับปรุงด้านการฝึกอบรมการตระหนักรู้ และการสื่อสารต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และพนักงานยังมีความต้องการที่จะรับการฝึกอบรมเกี่ยวกับโปรแกรมด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้นกว่าเดิม ในส่วนของความตระหนักรู้ถึงโครงการต่างๆด้านสิ่งแวดล้อมที่โรงแรมจัดให้ซึ่งพนักงานมีความตระหนักรู้ถึงโครงการต่างๆ นอกจากนั้นพนักงานของโรงแรมยังมีความต้องการให้มีการเชื่อมโยงกันระหว่างขั้นตอนการปฏิบัติงานและนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ซึ่งหมายความว่าควรสนับสนุนให้ระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมมีการสื่อสารระหว่างกันมากขึ้น

Kirk (1995: 5) ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงแรมในเมืองเอดินเบิร์ก ประเทศอังกฤษ พบว่า โรงแรมที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีนโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และโรงแรมที่มีการบริหารงานโดยเจ้าของและการการบริหารโรงแรมโดยเซนมินนโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการศึกษาพบว่าโรงแรมที่มีนโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นการช่วยพัฒนาความสัมพันธ์กับชุมชนในท้องถิ่นให้ดีขึ้นมากที่สุด มีส่วนช่วยในความสัมพันธ์กับสาธารณชนช่วยในการแบ่งส่วนทางการตลาดจากคู่แข่ง เพิ่มความพอใจของลูกค้า ปรับปรุงความพอใจของพนักงาน เพิ่มผลประโยชน์ของโรงแรม ตามลำดับ

Hanna, Newman, and Johnson (2000: 398) ได้ทำการศึกษาเรื่องความเชื่อมโยงของการปฏิบัติและการปรับปรุงเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมผ่านการมีส่วนร่วมของพนักงาน ผลการศึกษาพบว่าความร่วมมือของพนักงานหรือการทำงานเป็นทีมมีผลต่อการปรับปรุงการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

Gilac et al. (2001: 465) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์บริบทและการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในประเทศสเปน ผลการศึกษาพบว่า ระยะเวลาการใช้สิ่งของ

ขนาดของโรงแรม การบริหารงานโดยเครือ แรงกดดันจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และเทคนิคที่โรงแรมใช้ในการจัดการมีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังพบว่าการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมทำให้ได้รับผลประโยชน์ทางการเงินด้วย

Kassinis and Soteriou (2003: abstract) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลประโยชน์ต่อเนื่องจากการบริการ สีเขียวกรณีผลที่ได้รับจากการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่าการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับสูงทำให้ลูกค้ามีความพึงพอใจมาก ลูกค้ามีความพึงพอใจในระดับสูงทำให้ลูกค้ามีความจงรักภักดีระดับสูง และลูกค้ามีความจงรักภักดีในระดับสูงทำให้มีผลประโยชน์ทางการตลาดระดับสูง

Mensah (2004: 5) ได้ทำการศึกษาเรื่องการค้าปลีกเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่าแรงกดดันที่ทำให้มีจิตสำนึกในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ได้แก่ รัฐบาล ลูกค้า ผู้ลงทุน องค์กรระหว่างประเทศ NGO และการแข่งขันในรูปแบบของตราสัญลักษณ์ เกียรติบัตร การประกาศ และรางวัล

Mensah (2006: 428) ได้ทำการศึกษาเรื่องการค้าปลีกเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในเมืองอักกรา ผลการศึกษาพบว่าโรงแรมที่มีการบริหารงานโดยเครือมีการให้ความสนใจประเด็นทางสิ่งแวดล้อมมากกว่าโรงแรมที่มีการบริหารงานโดยเจ้าของ

Bohdanowicz (2006: abstract) ได้ทำการศึกษาเรื่องความตระหนักและการเริ่มดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในประเทศสวีเดนและโปแลนด์ ผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวมีความตระหนักเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกันมากขึ้นทำให้มีความต้องการ โรงแรมที่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมดังนั้นความต้องการของลูกค้าเกี่ยวกับการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นแรงผลักดันให้โรงแรมมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติ

Erdogan and Baris (2007: 611) ได้ทำการศึกษาเรื่องโครงการป้องกันและการปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงแรมในเมืองอังการา ประเทศตุรกี ผลการศึกษาพบว่านโยบายและการปฏิบัติของโรงแรมในเมืองอังการาไม่มีการป้องกันและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผู้บริหารของโรงแรมขาดความรู้และความสนใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ทำให้ไม่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งการพัฒนา นโยบายและการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและการอนุรักษ์นั้นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

บทที่ 3

กรอบแนวคิดและวิธีการศึกษา

การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมต่างๆของ โรงแรม สามารถแยกตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ออกเป็น 2 ส่วน คือ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

จากการศึกษาทบทวนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม ได้แก่ ขนาดของ โรงแรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม โรงแรม ความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมจากเจ้าของ โรงแรม การบริหารงานของ โรงแรมในเครือ ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงาน โรงแรม ความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม และผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี นอกจากนี้ โรงแรมยังตั้งอยู่ใกล้บริเวณชุมชนการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมอาจจะมีผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมต่อชุมชนทำให้เกิดการเรียกร้องของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมและผู้ให้บริการ โรงแรมเองก็มีความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ให้บริการ โรงแรม ซึ่งการบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐก็มีส่วนให้การจัดการสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วย ดังนั้นในการศึกษานี้จึงได้กำหนดตัวแปรอิสระและตัวตามไว้ดังต่อไปนี้

3.1.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม แบ่งเป็น 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ดังนี้

ปัจจัยภายในที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่

1) ขนาดของโรงแรม โดยแบ่งโรงแรมเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ใช้จำนวนห้องพักเป็นเกณฑ์ในการแบ่งขนาดของโรงแรม

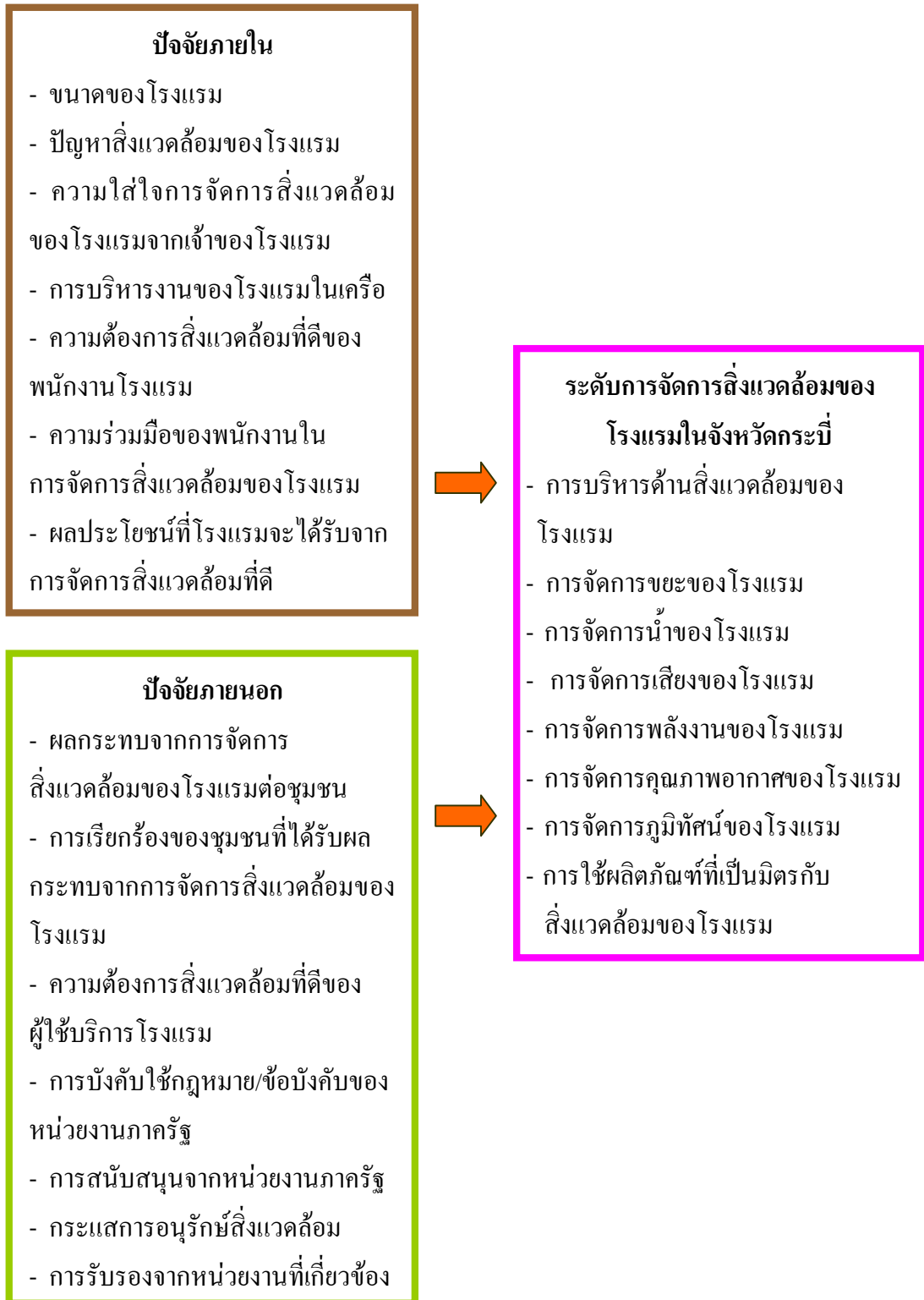
- 2) ปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรม
- 3) ความใส่ใจการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจากเจ้าของโรงแรม
- 4) การบริหารงานของโรงแรมในเครือ
- 5) ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานโรงแรม
- 6) ความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม
- 7) ผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

ปัจจัยภายนอกที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

- 1) ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน
- 2) การเรียกร้องของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม
- 3) ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรม
- 4) การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ
- 5) การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ
- 6) กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 7) การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม

3.1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจังหวัดกระบี่ ได้แก่ การบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม การจัดการขยะของโรงแรม การจัดการน้ำของโรงแรม การจัดการเสียงของโรงแรม การจัดการพลังงานของโรงแรม การจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรม การจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

ซึ่งจากตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสามารถนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยได้ ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

3.2 สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 14 สมมติฐานซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ขนาดของโรงแรมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 2 ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 3 ความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจากเจ้าของมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 4 การบริหารงานของโรงแรมในเครือมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 5 ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานในโรงแรมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 6 ความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 7 ผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 8 ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชนมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 9 ความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 10 ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 11 การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 12 การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 13 กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 14 การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

3.3 วิธีการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อเก็บข้อมูลนำมาใช้ในการศึกษาโดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

3.3.1 หน่วยในการวิเคราะห์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่ตั้งอยู่ในจังหวัดกระบี่ ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 429 แห่ง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานกระบี่: 2552)

3.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษากลุ่มตัวอย่างของประชากร มีวิธีการดังต่อไปนี้

1) การคำนวณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาที่เป็นเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมใช้สูตรการคำนวณของ Yamane (1973: 1088) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ความคลาดเคลื่อน 5% ทำให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงาน โรงแรมเท่ากับ 207 ตัวอย่าง ซึ่งมีการคำนวณดังนี้

สูตรการคำนวณจำนวนตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (ความคลาดเคลื่อน 0.05)

จำนวนเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงาน โรงแรมที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่ใช้ในการศึกษามีดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$n = \frac{429}{1+429(0.05)^2}$$

$$n = 207$$

2) การสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบเป็นระบบ (System Random Sampling) เนื่องจากการสอบถามข้อมูลด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากโรงแรมในการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เมื่อโรงแรมได้รับการสุ่มเลือกจะทำการโทรศัพท์ติดต่อไปยังโรงแรมที่ได้รับการสุ่มเลือกเพื่อสอบถามความสมัครใจในการให้ข้อมูล โรงแรมใดไม่สมัครใจในการให้ข้อมูลก็จะเลือกโรงแรมในลำดับถัดไปเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งได้โรงแรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 207 แห่ง

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

3.4.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมแล้วนำผลที่ได้มากำหนดเป็นเนื้อหาในแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
- 2) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เพื่อกำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดที่ต้องการศึกษา
- 3) สร้างข้อคำถามของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

3.4.2 เนื้อหาของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม และแบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 1) แบบสอบถามที่ใช้รวบรวมข้อมูลสำหรับเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม แบ่งออกเป็น 11 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/หน้าที่รับผิดชอบในโรงแรม ระยะเวลาในการทำงานในโรงแรม จำนวนห้องพักในโรงแรม โรงแรมอยู่ในระดับมาตรฐาน การได้รับการรับรองมาตรฐานทางสิ่งแวดล้อม และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงแรม เป็นคำถามปลายเปิดและปลายปิดจำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 การบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เป็นคำถามปลายเปิดจำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 การจัดการขยะของโรงแรม เป็นคำถามปลายปิดจำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 4 การจัดการน้ำของโรงแรม เป็นคำถามปลายปิดจำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 5 การจัดการเสียงของโรงแรม เป็นคำถามปลายปิดจำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 6 การจัดการพลังงานของโรงแรม เป็นคำถามปลายปิดจำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 7 การจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรม เป็นคำถามปลายปิดจำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 8 การจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม เป็นคำถามปลายปิดจำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 9 การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เป็นคำถามปลายปิดจำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เป็นคำถามปลายปิดจำนวน 13 ข้อ

ส่วนที่ 11 ปัญหา/อุปสรรคการจัดการสิ่งแวดล้อม และข้อเสนอแนะ

จากแบบสอบถามสามารถแสดงการใช้ข้อคำถามเพื่อตอบตัวแปรได้ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 การกำหนดข้อคำถามในด้านต่างๆของแบบสอบถามเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

ตัวแปร	คำถาม
ปัจจัยภายในของโรงแรม	
1. ขนาดของโรงแรม	จำนวนห้องพักในโรงแรม.....ห้อง
2. ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นของ โรงแรม
3. ความใส่ใจการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจากเจ้าของโรงแรม	ความใส่ใจการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมจากเจ้าของโรงแรม
4. การบริหารงานของโรงแรมในเครือ	การบริหารงานของโรงแรมในเครือ
5. ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานในโรงแรม	ความต้องการของพนักงานที่ทำงานใน โรงแรมที่ต้องการให้การดำเนินการด้าน

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวแปร	คำถาม
6. ความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	ความร่วมมือของพนักงานในการช่วยกันจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม
7. ผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี	ผลประโยชน์ของโรงแรมที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น ภาพลักษณ์ที่ดีของโรงแรมทำให้มีผู้มาใช้บริการโรงแรมมากขึ้น
ปัจจัยภายนอกของโรงแรม	
1. ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน	ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงแรมที่มีต่อชุมชนที่ตั้งอยู่บริเวณรอบโรงแรม
2. การเรียกร้องของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	การร้องเรียนของชุมชนที่ตั้งอยู่รอบบริเวณโรงแรมที่ต้องการให้โรงแรมมีการปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมการปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อม
3. ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรม	ความคิดเห็น/ความต้องการของผู้ใช้บริการโรงแรมที่ต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดี
4. การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ	การบังคับใช้กฎหมาย/กฎระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เช่น พรบ. โรงแรม พ.ศ.2547 พรบ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 เป็นต้น
5. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม
6. กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การลดภาวะโลกร้อน เป็นต้น
7. การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม	การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงแรม เช่น มุลนิธิไบโม่เจีย, ISO , Green Globe เป็นต้น

2) แบบสัมภาษณ์ใช้รวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม ดังต่อไปนี้

- (1) นิติกรองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ 1 คน
- (2) นายกององค์การบริหารส่วนตำบลศาลาด่าน 1 คน
- (3) นายกสมาคมโรงแรม 1 คน

โดยเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม จำนวน 6 ข้อ ดังนี้

- (1) การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ในปัจจุบันเป็นอย่างไร
- (2) ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของโรงแรมในจังหวัดกระบี่มีอะไรบ้าง
- (3) มีตัวอย่างโรงแรมที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีหรือไม่ ถ้ามีกรุณา

ยกตัวอย่าง

- (4) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ มี

อะไรบ้าง

- (5) มีแนวทางการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัด

กระบี่อย่างไร

- (6) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.4.3 การทดสอบแบบสอบถาม

การวิจัยที่ใช้แบบสอบถามนั้นแบบสอบถามต้องมีข้อคำถามที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างครบถ้วนจึงจำเป็นต้องทดสอบแบบสอบถามซึ่งมีการทดสอบ 2 ประเภท คือ

1) การทดสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยใช้แบบฟอร์มรายงานผลการตรวจสอบเครื่องมือ จากนั้นจึงนำผลจากการพิจารณาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC)

2) การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability Test) ก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจริงทางผู้ศึกษาได้มีการนำแบบสอบถามไปทดสอบโดยเลือกประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยเลือกพื้นที่จังหวัดชลบุรีเพราะเป็นสถานที่ที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายคลึงกัน โดยการทดสอบแบบสอบถามนั้นได้เก็บแบบสอบถามจากเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม จำนวน 20 ตัวอย่าง จากนั้นจึงนำผลที่ได้ไปคำนวณหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเพื่อวัดความสอดคล้องภายใน

ของข้อความแต่ละตอนในแบบสอบถาม การตรวจสอบค่าสถิติความเชื่อมั่นของแบบสำรวจโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows Version 13.0 ได้ค่าความเชื่อมั่นของการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมเท่ากับ 0.963 ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.817 และปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.846 ซึ่งทุกตัวแปรสามารถนำไปใช้ได้เนื่องจากมีค่าเกิน 0.70 (Nunnally, 1978: 245)

3.4.4 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและหลักเกณฑ์การวัดระดับตัวแปร

1) เกณฑ์การให้คะแนนการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม มีการให้คะแนนระดับการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรมเป็น 5 ระดับ คือ

การดำเนินการมากที่สุด	5	คะแนน
การดำเนินการมาก	4	คะแนน
การดำเนินการปานกลาง	3	คะแนน
การดำเนินการน้อย	2	คะแนน
การดำเนินการน้อยที่สุด	1	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดระดับการบริหารจัดการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรมโดยมีเกณฑ์คะแนน ดังนี้

- คะแนน 1.00-2.33 หมายความว่า ระดับการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม “น้อย”
- คะแนน 2.34-3.67 หมายความว่า ระดับการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม “ปานกลาง”
- คะแนน 3.68-5.00 หมายความว่า ระดับการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม “มาก”

2) เกณฑ์การให้คะแนนการจัดการขยะของโรงแรม มีการให้คะแนนระดับการจัดการขยะเป็น 5 ระดับ คือ

การดำเนินการมากที่สุด	5	คะแนน
การดำเนินการมาก	4	คะแนน
การดำเนินการปานกลาง	3	คะแนน
การดำเนินการน้อย	2	คะแนน
การดำเนินการน้อยที่สุด	1	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดระดับการจัดการขยะของโรงแรมโดยมีเกณฑ์คะแนน ดังนี้

- คะแนน 1.00-2.33 หมายความว่า ระดับการจัดการขยะของโรงแรม “น้อย”
- คะแนน 2.34-3.67 หมายความว่า ระดับการจัดการขยะของโรงแรม “ปานกลาง”

คะแนน 3.68-5.00 หมายความว่า ระดับการจัดการขยะของโรงแรม “มาก”

3) เกณฑ์การให้คะแนนการจัดการน้ำของโรงแรม มีการให้คะแนนระดับการจัดการน้ำเป็น 5 ระดับ คือ

การดำเนินการมากที่สุด	5	คะแนน
การดำเนินการมาก	4	คะแนน
การดำเนินการปานกลาง	3	คะแนน
การดำเนินการน้อย	2	คะแนน
การดำเนินการน้อยที่สุด	1	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดระดับการจัดการน้ำของโรงแรมโดยมีเกณฑ์คะแนนดังนี้

คะแนน 1.00-2.33 หมายความว่า ระดับการจัดการน้ำของโรงแรม “น้อย”

คะแนน 2.34-3.67 หมายความว่า ระดับการจัดการน้ำของโรงแรม “ปานกลาง”

คะแนน 3.68-5.00 หมายความว่า ระดับการจัดการน้ำของโรงแรม “มาก”

4) เกณฑ์การให้คะแนนการจัดการเสียงของโรงแรม มีการให้คะแนนระดับการจัดการเสียงเป็น 5 ระดับ คือ

การดำเนินการมากที่สุด	5	คะแนน
การดำเนินการมาก	4	คะแนน
การดำเนินการปานกลาง	3	คะแนน
การดำเนินการน้อย	2	คะแนน
การดำเนินการน้อยที่สุด	1	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดระดับการจัดการเสียงของโรงแรมโดยมีเกณฑ์คะแนนดังนี้

คะแนน 1.00-2.33 หมายความว่า ระดับการจัดการเสียงของโรงแรม “น้อย”

คะแนน 2.34-3.67 หมายความว่า ระดับการจัดการเสียงของโรงแรม “ปานกลาง”

คะแนน 3.68-5.00 หมายความว่า ระดับการจัดการเสียงของโรงแรม “มาก”

5) เกณฑ์การให้คะแนนการจัดการพลังงานของโรงแรม มีการให้คะแนนระดับการจัดการพลังงานเป็น 5 ระดับ คือ

การดำเนินการมากที่สุด	5	คะแนน
การดำเนินการมาก	4	คะแนน
การดำเนินการปานกลาง	3	คะแนน

การดำเนินการน้อย	2	คะแนน
------------------	---	-------

การดำเนินการน้อยที่สุด	1	คะแนน
------------------------	---	-------

จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดระดับการจัดการพลังงานของโรงแรมโดยมีเกณฑ์คะแนนดังนี้

คะแนน 1.00-2.33 หมายความว่า ระดับการจัดการพลังงานของโรงแรม “น้อย”

คะแนน 2.34-3.67 หมายความว่า ระดับการจัดการพลังงานของโรงแรม “ปานกลาง”

คะแนน 3.68-5.00 หมายความว่า ระดับการจัดการพลังงานของโรงแรม “มาก”

6) เกณฑ์การให้คะแนนการจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรม มีการให้คะแนนระดับการจัดการอากาศเป็น 5 ระดับ คือ

การดำเนินการมากที่สุด	5	คะแนน
-----------------------	---	-------

การดำเนินการมาก	4	คะแนน
-----------------	---	-------

การดำเนินการปานกลาง	3	คะแนน
---------------------	---	-------

การดำเนินการน้อย	2	คะแนน
------------------	---	-------

การดำเนินการน้อยที่สุด	1	คะแนน
------------------------	---	-------

จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดระดับการจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรมโดยมีเกณฑ์คะแนนดังนี้

คะแนน 1.00-2.33 หมายความว่า ระดับการจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรม “น้อย”

คะแนน 2.34-3.67 หมายความว่า ระดับการจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรม “ปานกลาง”

คะแนน 3.68-5.00 หมายความว่า ระดับการจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรม “มาก”

7) เกณฑ์การให้คะแนนการจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม มีการให้คะแนนระดับการจัดการภูมิทัศน์เป็น 5 ระดับ คือ

การดำเนินการมากที่สุด	5	คะแนน
-----------------------	---	-------

การดำเนินการมาก	4	คะแนน
-----------------	---	-------

การดำเนินการปานกลาง	3	คะแนน
---------------------	---	-------

การดำเนินการน้อย	2	คะแนน
------------------	---	-------

การดำเนินการน้อยที่สุด	1	คะแนน
------------------------	---	-------

จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดระดับการจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรมโดยมีเกณฑ์คะแนนดังนี้

คะแนน 1.00-2.33 หมายความว่า ระดับการจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม “น้อย”

คะแนน 2.34-3.67 หมายความว่า ระดับการจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม “ปานกลาง”

คะแนน 3.68-5.00 หมายความว่า ระดับการจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม “มาก”

8) เกณฑ์การให้คะแนนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม มีการให้คะแนนระดับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็น 5 ระดับ คือ

การดำเนินการมากที่สุด	5	คะแนน
การดำเนินการมาก	4	คะแนน
การดำเนินการปานกลาง	3	คะแนน
การดำเนินการน้อย	2	คะแนน
การดำเนินการน้อยที่สุด	1	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดระดับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรมโดยมีเกณฑ์คะแนนดังนี้

คะแนน 1.00-2.33 หมายความว่า ระดับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม “น้อย”

คะแนน 2.34-3.67 หมายความว่า ระดับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม “ปานกลาง”

คะแนน 3.68-5.00 หมายความว่า ระดับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม “มาก”

9) เกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม มีการให้คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

มีผลมากที่สุด	5	คะแนน
มีผลมาก	4	คะแนน
มีผลปานกลาง	3	คะแนน
มีผลน้อย	2	คะแนน
มีผลน้อยที่สุด	1	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อแบ่งเป็นเกณฑ์ระดับที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 1.00-2.33 หมายความว่า ปัจจัยมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม “น้อย”

คะแนน 2.34-3.67 หมายความว่า ปัจจัยมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม “ปานกลาง”

คะแนน 3.68-5.00 หมายความว่า ปัจจัยมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม “มาก”

10) เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละโรงแรมตามระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในภาพรวม ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 17.2-20 คะแนน หมายความว่า โรงแรมมีการดำเนินการ “มากที่สุด”

คะแนน 13.9-17.1 คะแนน หมายความว่า โรงแรมมีการดำเนินการ “มาก”

คะแนน 10.6-13.8 คะแนน หมายความว่า โรงแรมมีการดำเนินการ “ปานกลาง”

คะแนน 7.3-10.5 คะแนน หมายความว่า โรงแรมมีการดำเนินการ “น้อย”

คะแนน 4-7.2 คะแนน หมายความว่า โรงแรมมีการดำเนินการ “น้อยที่สุด”

11) เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละโรงแรมตามระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการขยะ การจัดการน้ำ การจัดการเสียง การจัดการพลังงาน การจัดการคุณภาพอากาศ การจัดการภูมิทัศน์และการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในภาพรวม ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 34- 40 คะแนน หมายความว่า โรงแรมมีการดำเนินการ “มากที่สุด”

คะแนน 27.5-33.9 คะแนน หมายความว่า โรงแรมมีการดำเนินการ “มาก”

คะแนน 21-27.4 คะแนน หมายความว่า โรงแรมมีการดำเนินการ “ปานกลาง”

คะแนน 14.5-20.9 คะแนน หมายความว่า โรงแรมมีการดำเนินการ “น้อย”

คะแนน 8-14.4 คะแนน หมายความว่า โรงแรมมีการดำเนินการ “น้อยที่สุด”

3.4.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงานของโรงแรม จำนวน 207 ชุด ด้วยการส่งแบบสอบถามโดยใช้อีเมลล์ แฟกซ์ ส่งไปรษณีย์และเดินทางไปด้วยตนเองไปยังโรงแรมต่างๆและเก็บคืนด้วยตนเองหลังจากส่งแบบสอบถาม 1 สัปดาห์

สำหรับแบบสัมภาษณ์ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม โดยตรง ทำการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร และบันทึกเสียงเก็บไว้เพื่อนำมาสรุปผล

3.4.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้องและลงรหัสข้อมูลตามคู่มือการลงรหัสที่ได้สร้างไว้ เปลี่ยนสภาพข้อมูล

ให้เป็นสัญลักษณ์ที่คอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลได้ และทำการวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 13.0 ดังต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/หน้าที่รับผิดชอบในโรงแรม ระยะเวลาในการทำงานในโรงแรม และข้อมูลทั่วไปของโรงแรม ได้แก่ จำนวนห้องพักของโรงแรม โรงแรมอยู่ในระดับมาตรฐาน การได้รับการรับรองมาตรฐานทางสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงแรม ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

2) การวิเคราะห์ระดับการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม การจัดการขยะ การจัดการน้ำ การจัดการเสียง การจัดการพลังงาน การจัดการคุณภาพอากาศ การจัดการภูมิทัศน์ และ การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายลักษณะการดำเนินการของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

3) การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมกับระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมใช้ค่าสถิติ t-test และ F-test

4) การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นปัญหา/อุปสรรคของการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมนั้นใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายปัญหา/อุปสรรคของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

5) การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิดนำเสนอโดยการบรรยาย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง “การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่” ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/หน้าที่รับผิดชอบในโรงแรม และระยะเวลาการทำงานในโรงแรม

4.2 ข้อมูลทั่วไปของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ได้แก่ จำนวนห้องพักของโรงแรม มาตรฐานของโรงแรม การได้รับการรับรองมาตรฐานทางสิ่งแวดล้อม และปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

4.3 ระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

4.3.1 การการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

4.3.2 การจัดการขยะของโรงแรม

4.3.3 การจัดการน้ำของโรงแรม

4.3.4 การจัดการเสียงของโรงแรม

4.3.5 การจัดการพลังงานของโรงแรม

4.3.6 การจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรม

4.3.7 การจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม

4.3.8 การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

4.5 ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

4.6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.7 ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในจังหวัดกระบี่

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลจากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นเจ้าของหรือพนักงานของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ จำนวน 207 คน มีดังนี้

เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ เพศหญิง ร้อยละ 58.9 รองลงมาเป็นเพศชาย ร้อยละ 41.1

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุระหว่าง 25-34 ปี ร้อยละ 57.5 รองลงมา คือ อายุ 35-44 ปี ร้อยละ 15.9 อายุ 45 ปีขึ้นไป ร้อยละ 14.5 และอายุต่ำกว่า 25 ปี ร้อยละ 12.1 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 65.7 รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 12.1 ระดับอนุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 12.1 ระดับปริญญาโท ร้อยละ 5.3 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 4.8

ตำแหน่ง/หน้าที่รับผิดชอบในโรงแรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่ง/หน้าที่รับผิดชอบในโรงแรมโดยเป็นพนักงานปฏิบัติงานมากที่สุด ร้อยละ 44.4 ผู้จัดการโรงแรม ร้อยละ 23.7 ผู้จัดการทั่วไป ร้อยละ 20.8 และเจ้าของโรงแรม ร้อยละ 11.6

ระยะเวลาการทำงานในโรงแรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีระยะเวลาการทำงานในโรงแรมมากที่สุด คือ 1ปี – 3 ปี ร้อยละ 37.2 รองลงมา คือ ทำงานต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละ 17.9 3 ปี 1 เดือน – 5 ปี ร้อยละ 15.9 5 ปี 1 เดือน – 7 ปี ร้อยละ 12.6 9 ปี 1 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 10.1 และ 7 ปี 1 เดือน – 9 ปี ร้อยละ 6.3 ตามลำดับ

รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	122	58.9
ชาย	85	41.1

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รวม	207	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	25	12.1
25-34 ปี	119	57.5
35-44 ปี	33	15.9
45 ปีขึ้นไป	30	14.5
รวม	207	100.0
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น	10	4.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	25	12.1
อนุปริญญา/ปวส.	25	12.1
ปริญญาตรี	136	65.7
ปริญญาโท	11	5.3
รวม	207	100.0
ตำแหน่ง/หน้าที่รับผิดชอบใน		
โรงแรม		
เจ้าของโรงแรม	24	11.6
ผู้จัดการทั่วไป	43	20.8
ผู้จัดการโรงแรม	49	23.7
พนักงาน	91	44.0
รวม	207	100.0
ระยะเวลาการทำงานในโรงแรม		
ต่ำกว่า 1 ปี	37	17.9
1 ปี – 3 ปี	77	37.2

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3 ปี 1 เดือน – 5 ปี	33	15.9
5 ปี 1 เดือน – 7 ปี	26	12.6
7 ปี 1 เดือน – 9 ปี	13	6.3
9 ปี 1 เดือน ขึ้นไป	21	10.1
รวม	207	100.0

4.2 ข้อมูลทั่วไปของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผลจากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 207 แห่ง มีดังนี้

จำนวนห้องพักของโรงแรม โรงแรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนห้องพักต่ำกว่า 30 ห้องมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 43.0 รองลงมา คือ มีจำนวนห้องพัก 30- 100 ห้อง ร้อยละ 42.0 และมีจำนวนห้องพักมากกว่า 100 ห้อง ร้อยละ 15.0

มาตรฐานระดับดาวของโรงแรม โรงแรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างไม่ทราบว่าโรงแรมของตนได้รับมาตรฐานระดับดาวมากที่สุด ร้อยละ 69.1 รองลงมาคือ ไม่ได้รับมาตรฐานระดับดาว ร้อยละ 24.2 มาตรฐานระดับ 5 ดาว ร้อยละ 2.4 มาตรฐานระดับ 4 ดาว มาตรฐานระดับ 3 ดาวและมาตรฐานระดับ 2 ดาว ร้อยละ 1.4

การได้รับการรับรองมาตรฐานทางสิ่งแวดล้อม โรงแรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานทางสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ร้อยละ 81.2 รองลงมาคือ เกียรติบัตรใบไม้เขียว ร้อยละ 11.6 สัญลักษณ์ Green Globe ร้อยละ 4.3 และ ISO 14001 น้อยที่สุด ร้อยละ 2.9

ปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรม โรงแรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาขยะมากที่สุด ร้อยละ 37.2 รองลงมาเป็นปัญหาน้ำเสีย ร้อยละ 30.0 ปัญหาเสียงรบกวน ร้อยละ 22.2 ปัญหาพลังงาน ร้อยละ 11.1 และปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มึนน้อยที่สุด คือ ปัญหาอากาศและปัญหาภูมิทัศน์ เท่ากับร้อยละ 6.8

รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของโรงแรม	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนห้องพักในโรงแรม		
ต่ำกว่า 30 ห้อง	89	43.0
30-100 ห้อง	87	42.0
มากกว่า 100 ห้อง	31	15.0
รวม	207	100.0
มาตรฐานระดับดาวของโรงแรม		
2 ดาว	3	1.4
3 ดาว	3	1.4
4 ดาว	3	1.4
5 ดาว	5	2.4
ไม่ทราบ	143	69.1
ไม่ได้รับมาตรฐาน	50	24.2
รวม	207	100.0
การได้รับการรับรองมาตรฐานทางสิ่งแวดล้อม*		
เกียรติบัตรใบไม้เขียว	24	11.6
สัญลักษณ์ Green Globe	9	4.3
ISO 14001	6	2.9
ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน	168	81.2
ปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรม*		
ปัญหาน้ำเสีย	62	30.0
ปัญหาเสียงรบกวน	46	22.2
ปัญหาขยะ	77	37.2
ปัญหาพลังงาน	23	11.1
ปัญหาอากาศ	14	6.8
ปัญหาภูมิทัศน์	14	6.8

หมายเหตุ: *ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.3 ระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

ผลการศึกษาระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

4.3.1 ผลการศึกษาระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

การศึกษาระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ได้ศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมทั้ง 8 ด้านของโรงแรมจำนวน 207 แห่ง แสดงไว้ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

การจัดการสิ่งแวดล้อม ของโรงแรม	ระดับการจัดการสิ่งแวดล้อม ของโรงแรม					ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
	1. การบริหารด้านสิ่งแวดล้อม ของโรงแรม	18 (8.7)	105 (50.7)	68 (32.9)	10 (4.8)			
2. การจัดการขยะของโรงแรม	24 (11.6)	73 (35.3)	85 (41.1)	22 (10.6)	3 (1.4)	3.39	0.68	ปาน กลาง
3. การจัดการน้ำของโรงแรม	49 (23.7)	83 (40.1)	61 (29.5)	13 (6.3)	1 (0.5)	3.66	0.67	ปาน กลาง
4. การจัดการเสียงของโรงแรม	34 (16.4)	83 (40.1)	69 (33.3)	18 (8.7)	3 (1.4)	3.50	0.68	ปาน กลาง
5. การจัดการพลังงานของโรงแรม	44 (21.3)	88 (42.5)	62 (30.0)	12 (5.8)	1 (0.5)	3.62	0.63	ปาน กลาง
6. การจัดการคุณภาพอากาศของ โรงแรม	32 (15.5)	80 (38.6)	79 (38.2)	14 (6.8)	2 (1.0)	3.49	0.70	ปาน กลาง
7. การจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม	120 (58.0)	60 (29.0)	24 (11.6)	2 (1.0)	1 (0.5)	4.23	0.66	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	ระดับการจัดการสิ่งแวดล้อม					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	ของโรงแรม							
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
8. การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	42 (20.3)	77 (37.2)	71 (34.3)	16 (7.7)	1 (0.5)	3.58	0.74	ปานกลาง
รวม	28 (13.5)	105 (50.7)	67 (32.4)	6 (2.9)	1 (0.5)	3.62	0.52	ปานกลาง

ผลการศึกษาภาพรวมโรงแรมในจังหวัดกระบี่มีระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23) นอกนั้นมีระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดการน้ำของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66) การจัดการพลังงานของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62) การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58) การบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50) การจัดการเสียงของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50) การจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49) และการจัดการขยะของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39)

โดยสรุประดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่อยู่ในระดับ “ปานกลาง”

4.3.2 ผลการศึกษารายด้านของระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

ผลการศึกษารายด้านของระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่สามารถแยกออกเป็นรายด้านได้ 8 ด้าน ดังต่อไปนี้

4.3.2.1 ระดับการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

ผลการศึกษาระดับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่แสดงไว้ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ระดับการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

การบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม	ระดับการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม					ค่า เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
	1. โรงแรมมีนโยบาย/วิสัยทัศน์ด้าน การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ที่ชัดเจน	32 (15.5)	105 (50.7)	63 (30.4)	4 (1.9)				3 (1.5)
2. โรงแรมมีงบประมาณในการ สนับสนุนการจัดการสิ่งแวดล้อม ของโรงแรมอย่างเพียงพอ	12 (5.8)	84 (40.6)	88 (42.5)	15 (7.3)	8 (3.9)	3.37	0.85	ปาน กลาง	
3. โรงแรมมีแผนงาน/โครงการใน การปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อม ของโรงแรม	24 (11.6)	96 (46.4)	76 (36.7)	7 (3.4)	4 (1.9)	3.62	0.81	ปาน กลาง	
4. โรงแรมมีการติดตามประเมินผล การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม อย่างสม่ำเสมอ เช่น ทุกๆเดือน ทุกๆ 3 เดือน เป็นต้น	18 (8.7)	65 (31.4)	85 (41.1)	27 (13.0)	12 (5.8)	3.24	0.99	ปาน กลาง	
	รวม	86 (10.4)	350 (42.3)	312 (37.7)	53 (6.4)	27 (3.3)	3.50	0.71	ปาน กลาง

ผลการศึกษาด้านการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่แสดงไว้ดังตารางที่ 4.4 พบว่าโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีประเด็นการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีนโยบาย/วิสัยทัศน์ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77)

ส่วนประเด็นการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีแผนงาน/โครงการในการปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62) การมีงบประมาณในการสนับสนุนการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ

3.37) และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ เช่น ทุกๆเดือน ทุก 3 เดือน เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24)

4.3.3.2 ระดับการจัดการขยะของโรงแรม

ผลการศึกษาระดับการจัดการขยะของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ แสดงไว้ดังตารางที่

4.5

ตารางที่ 4.5 ระดับการจัดการขยะของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

การจัดการขยะของโรงแรม	ระดับการจัดการขยะของโรงแรม					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. โรงแรมมีการให้ความรู้เรื่องการจัดขยะ การคัดแยกขยะให้กับพนักงาน เช่น การฝึกอบรม ป้ายประกาศ เป็นต้น	34 (16.4)	69 (33.3)	77 (37.2)	21 (10.1)	6 (2.9)	3.50	3.50	ปานกลาง
2. โรงแรมมีถังขยะสำหรับการคัดแยกขยะแต่ละประเภท	26 (12.6)	73 (35.3)	69 (33.3)	29 (14.0)	10 (4.8)	3.37	1.03	ปานกลาง
3. โรงแรมมีการนำขยะเปียกหรือเศษอาหารไปทำปุ๋ยหมัก	20 (9.7)	29 (14.0)	46 (22.2)	61 (29.5)	51 (24.6)	2.55	1.27	ปานกลาง
4. โรงแรมมีการขอความร่วมมือ/รณรงค์ให้ผู้ใช้บริการของโรงแรมมีการคัดแยกขยะ	19 (9.2)	61 (29.5)	66 (31.9)	44 (21.3)	17 (8.2)	3.10	1.09	ปานกลาง
5. โรงแรมมีพื้นที่/สถานที่พักขยะก่อนนำไปทิ้งหรือนำไปกำจัด	26 (12.6)	101 (48.8)	52 (25.1)	19 (9.2)	9 (4.4)	3.56	0.97	ปานกลาง
6. โรงแรมมีการนำวัสดุที่ใช้นแล้วมาแปรสภาพเพื่อนำกลับมาใช้งานใช้ใหม่อีกครั้ง	28 (13.5)	54 (26.1)	84 (40.6)	26 (12.6)	15 (7.6)	3.26	1.07	ปานกลาง
7. โรงแรมมีการนำวัสดุที่ใช้นแล้ว เช่น กระดาษที่ใช้น้ำเดียว กลับมาใช้ใหม่	112 (54.1)	61 (29.5)	27 (13.0)	2 (1.0)	5 (2.4)	4.32	0.91	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การจัดการขยะของโรงแรม	ระดับการจัดการขยะของโรงแรม					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
8. โรงแรมมีการลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆของโรงแรม เช่น การใช้ดอกไม้ปลอมแทนการใช้ดอกไม้สดในการตกแต่งเวที เป็นต้น	47 (22.7)	56 (27.1)	59 (28.5)	34 (16.4)	11 (5.3)	3.45	1.16	ปานกลาง
รวม	312 (18.8)	504 (30.4)	480 (29.0)	236 (14.3)	124 (7.5)	3.39	0.68	ปานกลาง

ผลการศึกษาด้านการจัดการขยะของโรงแรมดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 4.5 พบว่าประเด็นการจัดการขยะของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การนำวัสดุที่ใช้แล้ว เช่น กระดาษที่ใช้หน้าเคียวกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32)

ส่วนประเด็นการจัดการขยะที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีพื้นที่/สถานที่พักขยะก่อนนำไปทิ้งหรือก่อนนำไปกำจัด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56) การให้ความรู้เรื่องการจัดขยะ การคัดแยกขยะให้กับพนักงาน เช่น การฝึกอบรม ป้ายประกาศ เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50) การลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆของ โรงแรม เช่น การใช้ดอกไม้ปลอมแทนการใช้ดอกไม้สดในการตกแต่งเวที เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45) การมีถังขยะสำหรับการคัดแยกขยะแต่ละประเภท (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37) การนำวัสดุที่ใช้แล้วมาแปรสภาพเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่อีกครั้ง (Recycle) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26) การขอความร่วมมือ/รณรงค์ให้ผู้ใช้บริการของ โรงแรมมีการคัดแยกขยะ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10) การนำขยะเปียกหรือเศษอาหาร ไปทำปุ๋ยหมัก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55)

ตัวอย่างที่พักขยะก่อนนำไปทิ้งของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่มีการปิดอย่างมิดชิดแสดงดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 ที่พักขยะของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่มีมิดชิด

ตัวอย่างที่พักขยะก่อนนำไปทิ้งของโรงแรมในจังหวัดกระบี่แต่ไม่มีการปิดอย่างมิดชิดทำให้สัตว์สามารถเข้ามาคุ้ยขยะได้ แสดงดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 ที่พักขยะของโรงแรมในจังหวัดกระบี่แต่ไม่มีการปิดที่มิดชิด

ตัวอย่างการคัดแยกขยะของโรงแรมในจังหวัดกระบี่โดยมีการแยกเปลือกผลไม้เพื่อนำไปทำน้ำหมักชีวภาพ แสดงดังภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.3 การคัดแยกขยะสดของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

ตัวอย่างการคัดแยกขวดพลาสติกเพื่อนำไปขายหรือนำมาใส่น้ำหมักชีวภาพ แสดง
 ดังภาพที่ 4.4

ภาพที่ 4.4 การคัดแยกขยะพลาสติกของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

4.3.2.3 ระดับการจัดการน้ำของโรงแรม

ผลการศึกษาระดับการจัดการน้ำของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ แสดงไว้ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ระดับการจัดการน้ำของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

การจัดการน้ำของโรงแรม	ระดับการจัดการน้ำของโรงแรม					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. โรงแรมมีการขอความร่วมมือ/รณรงค์จากพนักงานในการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า	83 (40.1)	8 (40.6)	36 (17.4)	2 (1.0)	2 (1.0)	4.18	0.82	มาก
2. โรงแรมมีการขอความร่วมมือ/รณรงค์การให้ผู้ใช้บริการของโรงแรมมีการประหยัดน้ำ เช่น การติดสติ๊กเกอร์ตามอุปกรณ์การใช้น้ำ เป็นต้น	44 (21.3)	55 (26.6)	73 (35.3)	25 (12.1)	10 (4.8)	3.47	1.10	ปานกลาง
3. โรงแรมมีการกักเก็บน้ำฝนมาใช้ในกิจกรรมต่างๆ เช่น ล้างรถ ล้างพื้น เป็นต้น	26 (12.6)	48 (23.2)	62 (30.0)	41 (19.8)	30 (14.5)	3.00	1.23	ปานกลาง
4. โรงแรมมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ	58 (28.0)	70 (33.8)	53 (25.6)	16 (7.7)	10 (4.8)	3.72	1.10	มาก
5. โรงแรมมีการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่อีกครั้ง เช่น รดน้ำต้นไม้/สนามหญ้า เป็นต้น	39 (18.8)	50 (24.2)	51 (24.6)	35 (16.9)	39 (15.5)	3.14	1.33	ปานกลาง
6. โรงแรมมีการใช้อุปกรณ์ประหยัดน้ำ เช่น โถสุขภัณฑ์ ฝักบัว อ่างอาบน้ำ เป็นต้น	71 (34.3)	97 (46.9)	29 (14.0)	4 (1.9)	6 (2.9)	4.08	0.91	มาก
7. โรงแรมมีการตั้งเวลา/กำหนดเวลาในการรดน้ำต้นไม้/สนามหญ้าในเวลาที่เหมาะสม	47 (23.7)	80 (38.7)	47 (22.7)	17 (8.2)	14 (6.8)	3.64	1.13	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การจัดการน้ำของโรงแรม	ระดับการจัดการน้ำของโรงแรม					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
8. โรงแรมมีการตรวจสอบ การซ่อมบำรุงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำอย่างสม่ำเสมอ	75 (36.2)	78 (37.7)	48 (23.2)	6 (2.9)	-	4.07	0.84	มาก
รวม	443 (27.9)	486 (30.7)	399 (25.2)	146 (9.2)	111 (7.0)	3.66	0.67	ปานกลาง

ผลการศึกษาด้านการจัดการน้ำของโรงแรมดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 4.6 พบว่าโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีประเด็นระดับการจัดการน้ำอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การขอความร่วมมือ/รณรงค์จากพนักงานในการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18) การใช้อุปกรณ์ประหยัดน้ำ เช่น โถสุขภัณฑ์ ฝักบัว อ่างอาบน้ำ เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08) และการตรวจสอบ การซ่อมบำรุงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำอย่างสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07) การบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72)

ส่วน โรงแรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีประเด็นการจัดการน้ำอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การตั้งเวลา/กำหนดเวลาในการรดน้ำต้นไม้/สนามหญ้าในเวลาที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64) การขอความร่วมมือ/รณรงค์การให้ผู้ใช้บริการของโรงแรมมีการประหยัดน้ำ เช่น การติดสติ๊กเกอร์ เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47) การนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่อีกครั้ง เช่น รดน้ำต้นไม้/สนามหญ้า เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14) และการกักเก็บน้ำฝนมาใช้ในกิจกรรมต่างๆ เช่น ล้างรถ ล้างพื้น เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00)

ตัวอย่างการกักเก็บน้ำของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ แสดงดังภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 อุปกรณ์ในการเก็บน้ำของโรงแรม

4.3.2.4 ระดับการจัดการเสียงของโรงแรม

ผลการศึกษาระดับการจัดการเสียงของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ แสดงไว้ดังตารางที่

4.7

ตารางที่ 4.7 ระดับการจัดการเสียงของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

การจัดการเสียงของโรงแรม	ระดับการจัดการเสียงของโรงแรม					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. โรงแรมมีการให้ความรู้พนักงานเกี่ยวกับอันตรายของเสียง การป้องกันเสียงดังที่เกิดจากการทำงาน	38 (18.4)	72 (34.8)	69 (33.3)	20 (9.7)	8 (3.9)	3.54	1.02	ปานกลาง
2. โรงแรมมีการเตรียมอุปกรณ์ป้องกันเสียงดังให้กับพนักงานที่ต้องสัมผัสกับเสียงดังจากการทำงาน	15 (7.3)	50 (24.2)	86 (41.6)	36 (17.4)	20 (9.7)	3.02	1.05	ปานกลาง
3. โรงแรมมีการป้องกันเสียงดังที่เกิดจากกิจกรรมของโรงแรม เช่น การทำห้องประชุม ห้องอาหาร เป็นห้องเก็บเสียง เป็นต้น	17 (8.2)	62 (30.0)	74 (35.6)	38 (18.4)	16 (7.7)	3.13	1.05	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การจัดการเสียงของโรงแรม	ระดับการจัดการเสียงของโรงแรม					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
4. โรงแรมมีการบำรุงรักษาอุปกรณ์อยู่เสมอเพื่อป้องกันการเกิดเสียงดังจากการทำงานที่ผิดปกติ เช่น เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น	52 (25.1)	95 (45.9)	47 (22.7)	9 (4.4)	4 (1.9)	3.88	0.90	มาก
5. โรงแรมมีการขอความร่วมมือจากผู้ใช้บริการของโรงแรมในการใช้เสียงภายในโรงแรม	48 (23.2)	79 (38.2)	62 (30.0)	15 (7.3)	3 (1.5)	3.74	0.94	มาก
6. โรงแรมมีการเลือกใช้อุปกรณ์ที่ไม่มีเสียงรบกวนหรือมีเสียงรบกวนน้อยที่สุด เช่น เครื่องดูดฝุ่น โถสุขภัณฑ์ เป็นต้น	46 (22.2)	100 (48.3)	48 (23.2)	11 (5.3)	2 (1.0)	3.86	0.86	มาก
7. โรงแรมมีการควบคุม ดูแลการใช้เครื่องขยายเสียงในการจัดกิจกรรมต่างๆ โดยไม่เป็นการรบกวนผู้ใช้บริการโรงแรมท่านอื่น	50 (24.2)	94 (45.4)	45 (21.74)	12 (5.8)	6 (2.9)	3.82	0.96	มาก
8. โรงแรมมีการป้องกันเสียงที่เกิดจากภายนอกโรงแรม เช่น แผ่นซีเมนต์ป้องกันเสียง เป็นต้น	13 (6.3)	60 (28.9)	70 (33.8)	40 (19.3)	24 (11.6)	2.99	1.10	ปานกลาง
รวม	279 (16.8)	612 (37.0)	501 (30.3)	181 (10.9)	83 (5.0)	3.50	0.68	ปานกลาง

ผลการศึกษาด้านการจัดการเสียงของโรงแรมดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 4.7 พบว่าประเด็นการจัดการเสียงของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการจัดการเสียงอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การบำรุงรักษาอุปกรณ์อยู่เสมอเพื่อป้องกันการเกิดเสียงดังจากการทำงานที่ผิดปกติ เช่น เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88) การเลือกใช้อุปกรณ์ที่ไม่มีเสียง

รบกวนหรือมีเสียงรบกวนน้อยที่สุด เช่น เครื่องดูดฝุ่น โกลุขภัณฑ์ เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86) การควบคุม ดูแลการใช้เครื่องขยายเสียงในการจัดกิจกรรมต่างๆ โดยไม่เป็นการรบกวนผู้ใช้บริการ โรงแรมท่านอื่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82) และการขอความร่วมมือจากผู้ใช้บริการของโรงแรมในการใช้เสียงภายในโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่มีประเด็นระดับการจัดการเสียงอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การให้ความรู้พนักงานเกี่ยวกับอันตรายของเสียง การป้องกันเสียงดังที่เกิดจากการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54) การป้องกันเสียงดังที่เกิดจากกิจกรรมของโรงแรม เช่น การทำห้องประชุม ห้องอาหาร เป็นห้องเก็บเสียง เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13) การเตรียมอุปกรณ์ป้องกันเสียงดังให้กับพนักงานที่ต้องสัมผัสกับเสียงดังจากการทำงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02) และการป้องกันเสียงที่เกิดจากภายนอกโรงแรม เช่น แผ่นซีเมนต์ป้องกันเสียง เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99)

4.3.2.5 ระดับการจัดการพลังงานของโรงแรม

ผลการศึกษาระดับการจัดการพลังงานของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จะเห็นได้จากตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ระดับการจัดการพลังงานของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

การจัดการพลังงานของโรงแรม	ระดับการจัดการพลังงานของโรงแรม					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. โรงแรมมีการให้ความรู้เรื่องการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า การประหยัดพลังงานกับพนักงาน เช่น การฝีกอบรม การติดสติ๊กเกอร์ตามอุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น	43 (20.8)	79 (38.2)	63 (30.4)	16 (7.7)	6 (2.9)	3.66	0.99	ปานกลาง
2. โรงแรมมีการขอความร่วมมือ/รณรงค์เรื่องการประหยัดพลังงานในห้องพัก เช่น การตั้งอุณหภูมิห้องไม่ต่ำกว่า 25 องศา เป็นต้น	63 (30.4)	89 (43.0)	44 (21.3)	6 (2.9)	5 (2.4)	3.96	0.92	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การจัดการพลังงานของโรงแรม	ระดับการจัดการพลังงานของโรงแรม					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
3. โรงแรมมีการใช้พลังงานทดแทน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานน้ำ ไบโอดีเซล ถ่านชีวมวล เป็นต้น	9 (4.4)	31 (15.0)	69 (33.3)	34 (16.4)	64 (30.9)	2.45	1.20	ปานกลาง
4. โรงแรมมีการใช้ระบบเปิด-ปิดไฟอัตโนมัติในพื้นที่สาธารณะของโรงแรม	31 (18.0)	75 (36.2)	53 (25.6)	20 (9.7)	28 (13.5)	3.29	1.23	ปานกลาง
5. โรงแรมมีการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ได้มาตรฐาน โดยมีการรับรองเรื่องประสิทธิภาพ เช่น การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้ามีฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5 มีสัญลักษณ์ Energy Star เป็นต้น	81 (39.1)	88 (42.5)	27 (13.0)	6 (2.9)	5 (2.4)	4.13	0.92	มาก
6. โรงแรมมีการทำความสะอาดเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ เช่น การทำความสะอาดหลอดไฟอย่างน้อย 4 ครั้งต่อปี เป็นต้น	52 (25.12)	84 (40.58)	60 (28.99)	11 (5.31)	-	3.86	0.86	มาก
7. โรงแรมมีการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ช่วยในการประหยัดไฟ เช่น การใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์แทนการใช้หลอดไส้ การใช้คอมไฟแบบมีแผ่นสะท้อนแสง เป็นต้น	71 (34.3)	89 (43.0)	41 (19.8)	5 (2.4)	1 (0.5)	4.08	0.82	มาก
8. โรงแรมมีออกแบบอาคารให้มีการใช้แสงจากธรรมชาติแทนการใช้แสงจากหลอดไฟ	41 (19.8)	77 (37.2)	59 (28.5)	15 (7.3)	15 (7.3)	3.55	1.11	ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การจัดการพลังงานของโรงแรม	ระดับการจัดการพลังงานของโรงแรม					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
รวม	391	612	416	113	124	3.62	0.63	ปานกลาง
	(23.6)	(37.0)	(25.1)	(6.8)	(7.5)			

ผลการศึกษาด้านการจัดการพลังงานของโรงแรม ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 4.8 พบว่า โรงแรมในจังหวัดกระบี่มีประเด็นระดับการจัดการพลังงานระดับมาก ได้แก่ การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ได้มาตรฐาน โดยมีการรับรองเรื่องประสิทธิภาพ เช่น การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้ามีฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5 มีสัญลักษณ์ Energy Star เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13) การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ช่วยในการประหยัดไฟ เช่น การใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์แทนการใช้หลอดไส้ การใช้คอมไฟแบบมีแผ่นสะท้อนแสง เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08) การขอความร่วมมือ/รณรงค์เรื่องการประหยัดพลังงานในห้องพัก เช่น การตั้งอุณหภูมิห้องไม่ต่ำกว่า 25 องศาเซลเซียส เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96) และการทำความสะอาดเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ เช่น การทำความสะอาดหลอดไฟอย่างน้อย 4 ครั้งต่อปี เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86)

ส่วนประเด็นการจัดการพลังงานที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ประเด็นการให้ความรู้เรื่องการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า การประหยัดพลังงานให้กับพนักงาน เช่น การฝึกอบรม การติดสติ๊กเกอร์ตามอุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66) การออกแบบอาคารให้มีการใช้แสงจากธรรมชาติแทนการใช้แสงจากหลอดไฟ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55) การใช้ระบบเปิด-ปิดไฟอัตโนมัติในพื้นที่สาธารณะของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29) และ การใช้พลังงานทดแทน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานน้ำ ไบโอดีเซล ถ่านชีวมวล เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45)

ตัวอย่างการจัดการพลังงานของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่มีการรณรงค์มีการประหยัดไฟฟ้าภายในโรงแรม แสดงดังภาพที่ 4.6

ภาพที่ 4.6 การรณรงค์การประหยัดไฟฟ้าของ โรงแรม

4.3.2.6 ระดับการจัดการคุณภาพอากาศของ โรงแรม

ผลการศึกษาระดับการจัดการคุณภาพอากาศของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ แสดงไว้ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ระดับการจัดการคุณภาพอากาศของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่

การจัดการคุณภาพอากาศของ โรงแรม	ระดับการจัดการคุณภาพอากาศ ของโรงแรม					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	1. โรงแรมมีการจัดพื้นที่สำหรับสูบบุหรี่แยกออกจากพื้นที่สาธารณะอื่นภายในโรงแรมโดยมีป้ายบอกพื้นที่อย่างชัดเจน	54 (26.1)	66 (31.9)	50 (24.2)	24 (11.6)			
2. โรงแรมมีการทำความสะอาดช่องลมปรับอากาศอย่างสม่ำเสมอ	62 (30.0)	93 (44.9)	43 (20.8)	5 (2.4)	4 (1.9)	3.99	0.88	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การจัดการคุณภาพอากาศของ โรงแรม	ระดับการจัดการคุณภาพอากาศ ของโรงแรม					ค่า เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
	3. โรงแรมมีการจัดห้องพักสำหรับ ผู้ให้บริการที่ต้องการสูบบุหรี่แยก ต่างหาก	40 (19.3)	49 (23.7)	55 (26.6)	39 (18.8)			
4. โรงแรมมีระบบระบายอากาศใน ห้องครัวและห้องซักรีดให้มี อุณหภูมิที่เหมาะสม	49 (23.7)	86 (41.6)	50 (24.2)	17 (8.2)	5 (2.4)	3.76	0.99	มาก
5. โรงแรมมีการหลีกเลี่ยงการใช้ สารเคมีที่มีไอระเหยรุนแรง เช่น น้ำยาล้างห้องน้ำ น้ำยาขัดเงา ยาม่า แมลง ยากันยุง เป็นต้น	41 (19.8)	74 (35.8)	71 (34.3)	15 (7.3)	6 (2.9)	3.62	0.98	ปาน กลาง
6. โรงแรมมีการปรับปรุงพื้นที่ที่ อาจจะก่อให้เกิดฝุ่นละอองภายใน โรงแรม	35 (16.9)	93 (44.9)	46 (22.2)	18 (8.7)	15 (7.3)	3.56	1.10	ปาน กลาง
7. โรงแรมมีการใช้รถไฟฟ้า/ รถจักรยานภายในโรงแรม	17 (8.2)	28 (13.5)	34 (16.4)	37 (17.9)	91 (44.0)	2.24	1.35	น้อย
8. โรงแรมมีการออกแบบอาคารให้ มีการระบายอากาศโดยธรรมชาติ	62 (30.0)	86 (41.6)	45 (21.7)	8 (3.9)	6 (2.9)	3.92	0.96	มาก
รวม	360 (21.7)	575 (34.7)	394 (23.8)	163 (9.8)	164 (9.9)	3.49	0.70	ปาน กลาง

ผลการศึกษาด้านการจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรม ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 4.14 พบว่าโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีประเด็นการจัดการคุณภาพอากาศอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การทำความสะอาด การซ่อมบำรุงระบบท่ออากาศ เครื่องปรับอากาศอย่างสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99) การออกแบบอาคารให้มีการระบายอากาศโดยธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.92) และการมีระบบระบายอากาศในห้องครัวและห้องซักรีดให้มีอุณหภูมิที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76)

ส่วนประเด็นที่มีระดับการจัดการคุณภาพอากาศอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีที่มีไอระเหยรุนแรง เช่น น้ำยาล้างห้องน้ำ น้ำยาขัดเงา ยาฆ่าแมลง ยากันยุง เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62) การจัดพื้นที่สำหรับสูบบุหรี่แยกออกจากพื้นที่สาธารณะอื่นภายในโรงแรมโดยมีป้ายบอกพื้นที่อย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60) การปรับปรุงพื้นที่ที่อาจจะก่อให้เกิดฝุ่นละอองภายในโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56) และการจัดห้องพักสำหรับผู้ให้บริการที่ต้องการสูบบุหรี่แยกต่างหาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20)

ประเด็นการจัดการคุณภาพอากาศที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การใช้รถไฟฟ้า/รถจักรยานภายในโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.24)

ตัวอย่างการจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่มีการปรับอุณหภูมิภายในห้องครัวและโรงซักรีด แสดงดังภาพที่ 4.7

ภาพที่ 4.7 การจัดการคุณภาพอากาศที่ดีของโรงแรม

4.3.2.7 ระดับการจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม

ผลการศึกษาระดับการจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แสดงไว้ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ระดับการจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

การจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม	ระดับการจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. โรงแรมไม่มีป้ายสูง ตึกสูงบดบังทัศนียภาพ	104 (50.2)	44 (21.3)	27 (13.0)	11 (5.3)	21 (10.1)	3.96	1.33	มาก
2. โรงแรมมีทางเดินเท้าที่ปลอดภัยและร่มรื่น	108 (52.2)	65 (31.4)	26 (12.6)	5 (2.4)	3 (1.5)	4.30	0.89	มาก
3. โรงแรมมีการจัดเส้นทางเดินรถที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับพนักงานและผู้ให้บริการ	90 (43.5)	76 (36.7)	29 (14.0)	5 (2.2)	7 (3.4)	4.14	0.98	มาก
4. โรงแรมมีพื้นที่สีเขียวภายในโรงแรมที่ทำให้เกิดความสบายตา	122	53	23	6	3	4.38	0.90	มาก
5. โรงแรมไม่มีการเดินสายไฟที่ก่อให้เกิดความรำคาญทางสายตา	86 (41.6)	75 (36.2)	35 (16.9)	6 (2.9)	5 (2.4)	4.12	0.95	มาก
6. โรงแรมมีการตกแต่งต้นไม้อย่างสม่ำเสมอ	117 (56.5)	61 (29.5)	24 (11.6)	3 (1.5)	2 (1.0)	4.39	0.82	มาก
7. โรงแรมมีการให้แสงสว่างตามทางเดิน/ สนามหญ้าอย่างเพียงพอ	94 (45.4)	84 (40.6)	26 (12.6)	-	3 (1.5)	4.29	0.80	มาก
8. โรงแรมมีการใช้ต้นไม้ในท้องถิ่นมาจัดสวน ตกแต่งสถานที่	102 (49.3)	71 (34.3)	27 (13.0)	5 (2.4)	2 (1.0)	4.29	0.85	มาก
รวม	360 (21.7)	575 (34.7)	394 (23.8)	163 (9.8)	164 (9.9)	3.49	0.70	มาก

ผลการศึกษาด้านการจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 4.10 พบว่าโรงแรมของจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีระดับการจัดการภูมิทัศน์อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ประเด็นการตกแต่งต้นไม้อย่างสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39) โรงแรมมีพื้นที่สีเขียวภายในโรงแรมที่ทำให้เกิดความสบายตา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38) โรงแรมมีทางเดินเท้าที่ปลอดภัยและร่มรื่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) การให้แสงสว่างตามทางเดิน/ สนามหญ้าอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29)

การใช้ต้นไม้ในท้องถิ่นมาจัดสวน ตกแต่งสถานที่ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29) การจัดเส้นทางเดินรถที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับพนักงานและผู้ให้บริการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14) โรงแรมไม่มีการเดินสายไฟที่ก่อให้เกิดความรำคาญทางสายตา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12) และโรงแรมไม่มีป้ายสูง ตึกสูง บดบังทัศนียภาพ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96)

ตัวอย่างการจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่มีการนำต้นไม้ท้องถิ่น ตกแต่งจัดสวน ตกแต่งสถานที่ แสดงดังภาพที่ 4.8

ภาพที่ 4.8 การจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม

4.3.2.8 ระดับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

ผลการศึกษาระดับการผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ แสดงไว้ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ระดับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมของโรงแรม	ระดับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมของโรงแรม					ค่า เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
	1. โรงแรมมีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ย่อย สลายได้ง่าย เช่น การใช้กล่อง กระดาษแทนกล่องโฟม เป็นต้น	44 (21.3)	64 (30.9)	80 (38.7)	11 (5.3)			
2. โรงแรมมีการยกเลิกการใช้ ผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดปัญหา กับสิ่งแวดล้อม เช่น สาร CFC, โฟม สเปร์ย เป็นต้น	39 (18.8)	70 (33.8)	75 (36.2)	16 (7.7)	7 (3.4)	3.57	0.99	ปาน กลาง
3. โรงแรมเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มี ฉลากเขียวกำกับ	34 (16.4)	76 (36.7)	80 (38.7)	14 (6.8)	3 (1.5)	3.60	0.89	ปาน กลาง
4. โรงแรมมีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ ก่อให้เกิดอันตรายกับมนุษย์และ สัตว์ เช่น การใช้น้ำสกัดชีวภาพ/ EM ในการล้างห้องน้ำ การใช้ ตะไคร้หอมในการไล่อุงแทนการ ใช้ยากันยุง เป็นต้น	47 (22.7)	75 (36.2)	55 (26.6)	20 (9.7)	10 (4.8)	3.62	1.09	ปาน กลาง
5. โรงแรมมีการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ วัตถุอันตรายที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น	39 (18.8)	85 (41.1)	63 (30.4)	15 (7.3)	5 (2.4)	3.67	0.95	ปาน กลาง
6. โรงแรมมีการใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ย อินทรีย์แทนปุ๋ยเคมีในการดูแล ต้นไม้	46 (22.2)	64 (30.9)	60 (29.0)	23 (11.1)	14 (6.8)	3.51	1.15	ปาน กลาง
7. โรงแรมมีการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ ที่มีหีบห่อ/บรรจุภัณฑ์น้อยที่สุด	37 (17.9)	72 (34.8)	73 (35.3)	21 (10.1)	4 (1.9)	3.57	0.96	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมของโรงแรม	ระดับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมของโรงแรม					ค่า เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
	ระดับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับ							
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
8. โรงแรมมีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ใหม่	37 (17.9)	65 (34.8)	78 (35.3)	20 (10.1)	7 (1.9)	3.51	1.00	ปาน กลาง
รวม	323 (19.5)	571 (34.5)	564 (34.1)	140 (8.5)	58 (3.5)	3.58	0.74	ปาน กลาง

ผลการศึกษาด้านการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 4.11 พบว่า โรงแรมของจังหวัดกระบี่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีระดับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลางทั้งหมด ได้แก่ ประเด็นการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ วัสดุคิบัติที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67) การใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายกับมนุษย์และสัตว์ เช่น การใช้น้ำสกัดชีวภาพ/EM ในการล้างห้องน้ำ การใช้ตะไคร้หอมในการไล่ยุงแทนการใช้ยากันยุง เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62) การใช้ผลิตภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ง่าย เช่น การใช้กล่องกระดาษแทนกล่องโฟม เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60) การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากเขียวกำกับ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60) การยกเลิกการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น สาร CFC, โฟม สเปรย์ เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57) การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีหีบห่อ/บรรจุภัณฑ์น้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57) การใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมีในการดูแลต้นไม้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51) และการใช้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ใหม่ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51)

ตัวอย่างการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ แสดงดังภาพที่ 4.9

ภาพที่ 4.9 การตกแต่งบริเวณ โรงแรม โดยใช้ใบไม้ภายใน โรงแรม

4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัด กระบี่

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมใน
จังหวัดกระบี่ แสดงไว้ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมใน
จังหวัดกระบี่

ปัจจัย	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผล ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม					ค่า เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
	1. ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม	17 (8.2)	38 (18.4)	83 (40.1)	52 (25.1)			
2. ความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อม ของโรงแรมจากเจ้าของโรงแรม	65 (31.4)	90 (43.5)	45 (21.7)	5 (2.4)	2 (1.0)	4.02	0.85	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ปัจจัย	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ผล					ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
	ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม							
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
3. การบริหารงานของโรงแรมในเครือ	38 (18.4)	68 (32.9)	37 (17.9)	13 (6.3)	51 (24.6)	3.14	1.45	ปานกลาง
4. ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานในโรงแรม	52 (25.1)	97 (46.9)	48 (23.2)	7 (3.4)	3 (1.5)	3.91	0.86	มาก
5. ความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	57 (27.5)	88 (42.5)	56 (27.1)	6 (2.9)	-	3.95	0.81	มาก
6. ผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี	90 (43.5)	90 (43.5)	27 (13.0)	-	-	4.30	0.69	มาก
7. ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน	29 (14.0)	41 (19.8)	54 (26.1)	42 (20.3)	41 (19.8)	2.88	1.32	ปานกลาง
8. การเรียกร้องของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	13 (6.3)	30 (14.5)	39 (18.8)	45 (21.7)	80 (38.7)	2.28	1.28	น้อย
9. ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรม	34 (16.4)	59 (28.5)	69 (33.3)	29 (14.0)	16 (7.7)	3.32	1.14	ปานกลาง
10. การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ	30 (14.5)	81 (39.1)	78 (37.7)	15 (7.3)	3 (1.5)	3.58	0.88	ปานกลาง
11. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	34 (16.4)	84 (40.6)	73 (35.3)	14 (6.8)	2 (1.0)	3.65	0.87	ปานกลาง
12. กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การลดภาวะโลกร้อน เป็นต้น	43 (20.8)	80 (38.7)	70 (33.8)	12 (5.8)	2 (1.0)	3.72	0.89	มาก
13. การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม	37 (17.9)	61 (29.5)	62 (30.0)	30 (14.5)	17 (8.2)	3.34	1.17	ปานกลาง

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ดังที่แสดงในตารางที่ 4.12 พบว่า เจ้าของ/ผู้บริหารและพนักงานของโรงแรมมีความคิดเห็นว่ามีปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในระดับมาก ได้แก่ ผลประโยชน์ของโรงแรมที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) ความใส่ใจการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจากเจ้าของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02) ความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95) ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานในโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91) กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65) การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานราชการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58) การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34) ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32) ลักษณะการบริหารงานของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14) ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93) ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ และการเรียกร้องของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28)

ซึ่งระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่นำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.13 ดังนี้

ตารางที่ 4.13 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมใน
จังหวัดกระบี่ที่นำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัย	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ			ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
	ปัจจัยที่ผลต่อการจัดการ				
	สิ่งแวดล้อมของโรงแรม	มาก	ปานกลาง		
1. ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	55 (26.6)	83 (40.1)	69 (33.3)	2.93	1.05
2. ความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อม ของโรงแรมจากเจ้าของโรงแรม	155 (74.9)	45 (21.7)	7 (3.4)	4.02	0.85
3. การบริหารงานของโรงแรมในเครือ	106 (51.2)	37 (17.9)	64 (30.9)	3.14	1.45
4. ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของ พนักงานในโรงแรม	149 (72.0)	48 (23.2)	10 (4.8)	3.91	0.86
5. ความร่วมมือของพนักงานในการ จัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	145 (70.0)	56 (27.1)	6 (2.9)	3.95	0.81
6. ผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจาก การจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี	180 (87.0)	27 (13.0)	-	4.30	0.69
7. ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อม ของโรงแรมต่อชุมชน	70 (33.8)	54 (26.1)	83 (40.1)	2.88	1.32
8. การเรียกร้องของชุมชนที่ได้รับผล กระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม	43 (20.8)	39 (18.8)	125 (60.4)	2.28	1.28
9. ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของ ผู้ให้บริการโรงแรม	93 (44.9)	69 (33.3)	45 (21.7)	3.32	1.14

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ปัจจัย	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ			ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
	ปัจจัยที่ผลต่อการจัดการ				
	มาก	ปาน กลาง	น้อย		
10. การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของ หน่วยงานภาครัฐ	111 (53.6)	78 (37.7)	18 (8.7)	3.58	0.88
11. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	118 (57.0)	73 (35.3)	16 (7.7)	3.65	0.87
12. กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การลดภาวะโลกร้อน เป็นต้น	123 (59.4)	70 (33.8)	14 (6.8)	3.72	0.89
13. การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการสิ่งแวดล้อม	98 (47.3)	62 (30.0)	47 (22.7)	3.34	1.17

4.5 ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมใน จังหวัดกระบี่

จากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามทำให้ได้ข้อมูลปัญหา/อุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ซึ่งสรุปแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ได้ดำเนินการอยู่ และข้อเสนอแนะในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ดังที่จะเสนอต่อไปนี้

4.5.1 ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละจำแนกตามปัญหา/อุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม
ในจังหวัดกระบี่

ปัญหา/อุปสรรค	จำนวน	
	ตอบ	ร้อยละ
1. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ	92	44.4
2. พนักงานขาดความรู้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม	70	33.8
3. การขาดบุคลากรในการจัดการสิ่งแวดล้อม	65	31.4
4. การขาดความร่วมมือจากผู้เข้าใช้บริการ	64	30.9
5. การขาดเงินทุน/งบประมาณในการจัดการสิ่งแวดล้อม	60	29.0
6. การขาดอุปกรณ์ในการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น ถังขยะ เป็นต้น	44	21.3
7. การขาดความร่วมมือจากพนักงานภายในโรงแรม	38	18.4
8. การขาดการสนับสนุนจากเจ้าของ/ผู้บริหาร โรงแรม	23	11.1
9. การขาดความร่วมมือจากซัพพลายเออร์	1	0.5
10. การคมนาคมขนส่งไม่สะดวก	1	0.5

หมายเหตุ: *ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 4.14 พบว่าปัญหา/อุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ผู้ตอบเลือกการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอมากที่สุด ร้อยละ 44.4 รองลงมาผู้ตอบเลือกพนักงานขาดความรู้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 33.8 การขาดบุคลากรในการจัดการสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 31.4 การขาดความร่วมมือจากผู้เข้าใช้บริการ ร้อยละ 30.9 การขาดเงินทุน/งบประมาณในการจัดการสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 29.0 การขาดอุปกรณ์ในการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น ถังขยะ เป็นต้น ร้อยละ 21.3 การขาดความร่วมมือจากพนักงานภายในโรงแรม ร้อยละ 18.4 การขาดการสนับสนุนจากเจ้าของ/ผู้บริหาร โรงแรม ร้อยละ 11.1 การขาดความร่วมมือจากซัพพลายเออร์ ร้อยละ 0.5 การคมนาคมขนส่งไม่สะดวก ร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

4.5.2 แนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

แนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ซึ่งรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด สามารถสรุปแนวทางในการพัฒนา/

ปรับปรุงซึ่งโรงแรมได้ดำเนินการอยู่ ดังนี้

- 1) โรงแรมมีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่มีความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมมาฝึกอบรมและให้ความรู้กับพนักงานเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต จังหวัดกระบี่ ที่มีโครงการนำขยะมาทำน้ำหมักชีวภาพมาให้อบรมให้ความรู้ผู้ประกอบการ/พนักงานโรงแรมในการทำน้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น
- 2) โรงแรมมีการจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของมูลนิธิไบโม่เขียวเพื่อให้ได้รับมาตรฐานเกียรติบัตรไบโม่เขียวที่แสดงถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงแรม
- 3) โรงแรมมีการจัดหาอุปกรณ์ในการดูแลสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เช่น ถังขยะ น้ำส้วกชีวภาพ เป็นต้น

4.5.3 ข้อเสนอแนะการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ในจังหวัดกระบี่

จากการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ผู้ประกอบการและพนักงานได้เสนอแนะการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ดังนี้

- 1) โรงแรมควรร่วมมือกันจัดตั้งเป็นสมาคมสิ่งแวดล้อมโรงแรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมและติดตามผลการจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้น
- 2) ผู้ประกอบการโรงแรมและพนักงานโรงแรมควรมีจิตสำนึกในการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงแรมเพราะหากการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงแรมไม่ดีแล้วนั้นย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อยู่นอกบริเวณโรงแรมด้วย
- 3) หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือและควบคุมดูแลการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมให้มากขึ้น

4.6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานเป็นการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมตามขนาดของโรงแรมและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ซึ่งมีทั้งหมด 14 สมมติฐาน รายละเอียดดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ขนาดของโรงแรมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

จากการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามขนาดของโรงแรมที่ต่างกัน 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 3.62 และ 3.58 ตามลำดับ) โดยใช้วิธี F-test พบว่าโรงแรมที่มีขนาดแตกต่างกันมีระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 0.37$, $Sig = 0.69$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1 รายละเอียดดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามขนาดของโรงแรม

ขนาดของโรงแรม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	Sig.
1. เล็ก	89	3.66	0.55	0.37	0.69
2. ขนาดกลาง	87	3.62	0.52		
3. ขนาดใหญ่	31	3.58	0.48		
รวม	207	3.63	0.52		

สมมติฐานที่ 2 ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

จากการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่ต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อย ระดับปานกลาง และระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 3.54 และ 3.71 ตามลำดับ) โดยใช้วิธี F-test พบว่าโรงแรมที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันมีระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 2.07$, $Sig = 0.13$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 2 รายละเอียดดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา สิ่งแวดล้อมของโรงแรม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	F	Sig.
1.น้อย	69	3.67	0.51	2.07	0.13
2.ปานกลาง	83	3.54	0.53		
3.มาก	55	3.71	0.51		
รวม	207	3.63	0.52		

สมมติฐานที่ 3 ความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมจากเจ้าของมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่

จากการศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมจากเจ้าของโรงแรมโดยใช้วิธี t-test พบว่าระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เจ้าของโรงแรมมีระดับความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71) และระดับน้อย-ปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 4.09$, Sig = 0.000) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 3 รายละเอียดดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมจากเจ้าของโรงแรม

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความใส่ใจ ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมจากเจ้าของโรงแรม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	Sig.
1. น้อย-ปานกลาง	52	3.38	0.51	4.09	.000
2. มาก	155	3.71	0.50		
รวม	207	3.63	0.52		

หมายเหตุ: เนื่องจากจำนวนตัวอย่างในกลุ่มระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความใส่ใจการจัดการสิ่งแวดล้อมน้อยมีจำนวนน้อยมากมีเพียง 7 แห่งเท่านั้น ดังนั้นจึงรวมเข้ากับกลุ่มระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความใส่ใจการจัดการสิ่งแวดล้อมปานกลาง

สมมติฐานที่ 4 การบริหารงานของโรงแรมในเครือมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

จากการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงแรมในเครือที่ต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อย ระดับปานกลางและระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 3.34 และ 3.87 ตามลำดับ) โดยใช้วิธี F-test พบว่าโรงแรมที่มีระดับการบริหารงานของโรงแรมในเครือแตกต่างกันมีระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 30.25$, $Sig = 0.000$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 4 รายละเอียดดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงแรมในเครือ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงแรมในเครือ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	Sig.
1.น้อย	64	3.40	0.49	30.25	0.000
2.ปานกลาง	37	3.34	0.49		
3.มาก	106	3.87	0.43		
รวม	207	3.63	0.52		

เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี Bonferroni พบว่า คู่ที่แตกต่างกัน คือ โรงแรมที่มีการบริหารงานของโรงแรมในเครือระดับน้อยกับระดับมาก และโรงแรมที่มีการบริหารงานของโรงแรมในเครือระดับปานกลางกับระดับมาก โดยโรงแรมที่มีการบริหารงานของโรงแรมในเครือระดับมากมีการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมดีกว่าโรงแรมที่มีการบริหารงานของโรงแรมในเครือระดับปานกลาง และระดับน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมตามระดับการบริหารงานของโรงแรมในเครือ

ระดับการบริหารงานของโรงแรมในเครือ	น้อย	ปานกลาง	มาก
น้อย		0.06	0.48*
ปานกลาง			0.53*
มาก			

สมมติฐานที่ 5 ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานในโรงแรมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

จากการศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานในโรงแรม โดยใช้วิธี t-test พบว่าระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่พนักงานโรงแรมมีความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76) และระดับน้อย-ปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 6.50$, $Sig = 0.000$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 5 ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานโรงแรม

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานโรงแรม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	Sig.
1. น้อย-ปานกลาง	58	3.28	0.50	6.50	0.000
2. มาก	149	3.76	0.47		
รวม	207	3.63	0.52		

หมายเหตุ: เนื่องจากจำนวนตัวอย่างในกลุ่มระดับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานโรงแรมน้อยมีจำนวนน้อยมากมีเพียง 10 แห่งเท่านั้น ดังนั้นจึงรวมเข้ากับกลุ่มระดับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานโรงแรมปานกลาง

สมมติฐานที่ 6 ความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

จากการศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมโดยใช้วิธี t-test พบว่าระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่พนักงานในโรงแรมมีความร่วมมือระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77) และระดับน้อย-ปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 6.74$, $Sig = 0.000$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 6 รายละเอียดดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือของพนักงานในโรงแรม

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	Sig.
1. น้อย-ปานกลาง	62	3.29	0.52	6.74	0.000
2. มาก	145	3.77	0.45		
รวม	207	3.63	0.52		

หมายเหตุ: เนื่องจากจำนวนตัวอย่างโรงแรมในกลุ่มระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือของพนักงานน้อยมีจำนวนน้อยมากมีเพียง 6 แห่งเท่านั้น ดังนั้นจึงรวมเข้ากับกลุ่มที่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือของพนักงานในโรงแรมปานกลาง

สมมติฐานที่ 7 ผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

จากการศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีโดยใช้วิธี t-test พบว่าระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่ได้รับผลประโยชน์จากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69) และระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22) แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 4.55$, $Sig = 0.000$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 7 รายละเอียดดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจาก การมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	Sig.
1. ปานกลาง	27	3.22	0.43	4.55	0.000
2. มาก	180	3.69	0.51		
รวม	207	3.63	0.52		

หมายเหตุ: ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีมีผู้ตอบแค่ 2 ระดับเท่านั้น

สมมติฐานที่ 8 ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชนมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

จากการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชนที่ต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 3.30 และ 3.62 ตามลำดับ) โดยใช้วิธี F-test พบว่าโรงแรมที่มีผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชนแตกต่างกัน มีระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 25.35$, $Sig = 0.000$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 8 รายละเอียดดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	Sig.
1.น้อย	83	3.62	0.47	25.35	0.000
2.ปานกลาง	54	3.30	0.50		
3.มาก	70	3.90	0.43		
รวม	207	3.63	0.52		

เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี Bonferroni พบว่า คู่ที่แตกต่างกัน คือ โรงแรมที่มีผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชนระดับน้อยกับระดับมาก และโรงแรมที่มีผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชนระดับปานกลางกับระดับมาก โดยโรงแรมที่มีผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชนระดับมากมีการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมดีกว่าโรงแรมที่มีผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชนระดับปานกลาง และระดับน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่โรงแรมที่มีผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชนระดับน้อยมีการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมดีกว่าโรงแรมที่มีผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชนระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมตามระดับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน	น้อย	ปานกลาง	มาก
น้อย		0.32*	0.28*
ปานกลาง			0.61*
มาก			

**สมมติฐานที่ 9 ความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของ
โรงแรมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่**

เมื่อเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่ต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อย ระดับปานกลาง และระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 3.56 และ 3.92 ตามลำดับ) โดยใช้วิธี F-test พบว่าโรงแรมที่มีระดับความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมแตกต่างกันมีระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 9.10$, $Sig = 0.000$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 9 รายละเอียดดังตารางที่ 4.25

**ตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม**

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความ					
ต้องการของชุมชนที่ได้รับ ผลกระทบจากการจัดการ สิ่งแวดล้อมของโรงแรม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	F	Sig.
1.น้อย	125	3.55	0.53	9.10	0.000
2.ปานกลาง	39	3.56	0.52		
3.มาก	43	3.92	0.40		
รวม	207	3.63	0.52		

เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี Bonferroni พบว่า คู่ที่แตกต่างกัน คือ โรงแรมที่มีความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมระดับน้อยกับระดับมาก และโรงแรมที่มีความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมระดับปานกลางกับระดับมาก โดยโรงแรมที่มีความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมระดับมากมีการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมดีกว่าโรงแรมที่มีความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมระดับปานกลางและระดับน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมตามระดับความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม

ระดับความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบ จากการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม	น้อย	ปานกลาง	มาก
น้อย		0.01	0.37*
ปานกลาง			0.36*
มาก			

สมมติฐานที่ 10 ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่

เมื่อเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการ โรงแรมที่แตกต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อย ระดับปานกลาง และระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 3.49 และ 3.83 ตามลำดับ) โดยใช้วิธี F-test พบว่าโรงแรมที่มีระดับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการ โรงแรมแตกต่างกันมีระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 13.65$, $Sig = 0.000$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 10 รายละเอียดดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการ โรงแรม

ระดับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดี ของผู้ใช้บริการโรงแรม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	F	Sig.
1.น้อย	45	3.43	0.56	13.65	0.000
2.ปานกลาง	69	3.49	0.53		
3.มาก	93	3.83	0.42		
รวม	207	3.63	0.52		

เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี Bonferroni พบว่า คู่ที่แตกต่างกัน คือ โรงแรมที่มีความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการ โรงแรมระดับน้อยกับระดับมาก และโรงแรมที่มีความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการ โรงแรมระดับปานกลางกับระดับมาก โดยโรงแรมที่มีความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการ โรงแรมระดับมากมีการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมดีกว่าโรงแรมที่มีความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการ โรงแรมระดับปานกลาง และระดับน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมตามระดับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการ โรงแรม

ระดับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการ โรงแรม	ระดับความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการ		
	น้อย	ปานกลาง	มาก
น้อย		0.06	0.39*
ปานกลาง			0.33*
มาก			

สมมติฐานที่ 11 การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

จากการศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้วิธี t-test พบว่าระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เห็นว่าการบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86) และระดับน้อย - ปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 7.59, Sig = .000$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 11 รายละเอียดดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ

ระดับความเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	Sig.
1. น้อย - ปานกลาง	96	3.37	0.50	7.59	0.000
2. มาก	111	3.86	0.43		
รวม	207	3.63	0.52		

หมายเหตุ: เนื่องจากจำนวนตัวอย่างในกลุ่มระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐน้อยมีจำนวนน้อยมากมีเพียง 18 แห่งเท่านั้น ดังนั้นจึงรวมเข้ากับกลุ่มระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐปานกลาง

สมมติฐานที่ 12 การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่

จากการศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐโดยใช้วิธี t-test พบว่าระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เห็นว่าการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83) และระดับน้อย - ปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 6.90$, $Sig = .000$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 12 รายละเอียดดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	Sig.
1. น้อย - ปานกลาง	89	3.37	0.51	6.90	0.000
2. มาก	118	3.83	0.44		

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการ สนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	Sig.
รวม	207	3.63	0.52		

หมายเหตุ: เนื่องจากจำนวนตัวอย่างในกลุ่มระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐน้อยมีจำนวนน้อยมากมีเพียง 16 แห่งเท่านั้น ดังนั้นจึงรวมเข้ากับกลุ่มระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐปานกลาง

สมมติฐานที่ 13 กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

จากการศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยใช้วิธี t-test พบว่าระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่เห็นว่ากระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีผลระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76) และระดับน้อย - ปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 4.74$, $Sig = 0.000$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 13 รายละเอียดดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระแส การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	Sig.
1. น้อย - ปานกลาง	84	3.43	0.52	4.74	0.000
2. มาก	123	3.76	0.48		
รวม	207	3.63	0.52		

หมายเหตุ: เนื่องจากจำนวนตัวอย่างในกลุ่มระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมน้อยมีจำนวนน้อยมากมีเพียง 14 แห่งเท่านั้น ดังนั้นจึงรวมเข้ากับกลุ่มระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมปานกลาง

สมมติฐานที่ 14 การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

เมื่อเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อย ระดับปานกลาง และระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 3.50 และ 3.89 ตามลำดับ) โดยใช้วิธี F-test พบว่าโรงแรมที่มีระดับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันมีระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 14 ดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 ผลการเปรียบเทียบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่กับตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	Sig.
1.น้อย	47	3.25	0.48	35.65	.000
2.ปานกลาง	62	3.50	0.46		
3.มาก	98	3.89	0.43		
รวม	207	3.63	0.52		

เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี Bonferroni พบว่า คู่ที่แตกต่างกัน คือ โรงแรมที่เห็นว่าการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลระดับน้อยกับระดับมาก โรงแรมที่เห็นว่าการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลระดับปานกลางกับระดับมาก โดยโรงแรมที่เห็นว่าการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลระดับมากมีการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมดีกว่าโรงแรมที่เห็นว่าการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมมีผลระดับปานกลาง และระดับน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และโรงแรมที่เห็นว่าการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลระดับปานกลางมีการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมดีกว่าโรงแรมที่เห็นว่าการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมมีผลระดับน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม	น้อย	ปานกลาง	มาก
น้อย		0.26	0.64*
ปานกลาง			0.39*
มาก			

4.7 ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในจังหวัดกระบี่

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในจังหวัดกระบี่จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นายกสมาคมโรงแรมในจังหวัดกระบี่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลศาลาด่าน และนิติกรองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ซึ่งได้ผลการสัมภาษณ์ดังนี้

4.7.1 การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ในปัจจุบัน

ปัจจุบันการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ผู้ประกอบการเริ่มให้ความสนใจการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมมากขึ้นเพราะสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่เริ่มจะเข้าสู่ภาวะวิกฤตทำให้ผู้ประกอบการโรงแรมร่วมมือกันจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงแรมของตนเพื่อให้โรงแรมมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวน้อยที่สุด และผู้ประกอบการได้ตระหนักถึงผลประโยชน์จากการมีสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่ดี เช่น จำนวนผู้เข้ามาใช้บริการของโรงแรมมากขึ้น การลดค่าใช้จ่ายต่างๆ เป็นต้น โดยขอความร่วมมือจากพนักงานโรงแรม ผู้ใช้บริการและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเท่าที่จะสามารถทำได้

ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 ท่านจึงเห็นว่าการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่จึงมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากทางโรงแรมมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีในระดับหนึ่งไม่ว่าจะเป็นการจัดการขยะ การจัดการน้ำ การจัดการเสียง การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

4.7.2 ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

จากการสัมภาษณ์นายกสมาคมโรงแรมและนิติกรองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง พบว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ คือ “ปัญหาน้ำ” ทั้งปัญหาการขาดแคลนน้ำและน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากโรงแรมโดยเฉพาะช่วงฤดูการท่องเที่ยว เนื่องจากปริมาณโรงแรมที่มีจำนวนมากทำให้น้ำที่นำมาใช้ในการอุปโภคและบริโภคภายในโรงแรมไม่เพียงพอกับความ ต้องการทำให้โรงแรมต้องซื้อน้ำที่มีราคาสูงกว่าปกติเพื่อมาใช้ในการโรงแรม เมื่อปริมาณน้ำที่นำมาใช้ภายในโรงแรมมีจำนวนมากประกอบกับทางโรงแรมไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียภายใน โรงแรมก่อนปล่อยออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะทำให้แหล่งน้ำสาธารณะกลายเป็นน้ำเสียไหลลงสู่ทะเล และจากการสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาพบว่า “ปัญหาขยะ” เป็นปัญหาที่สำคัญของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ที่ตั้งอยู่บนเกาะลันตา เนื่องจากเกาะลันตามีพื้นที่ที่จำกัดประกอบกับการอุปโภค บริโภคของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวทำให้เกิดขยะเป็นจำนวนมากและทางองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถจัดเก็บขยะเหล่านั้นในเวลาที่กำหนด คือ 20.30-24.00 น. ทำให้เกิดปัญหาขยะตกค้างใน โรงแรมซึ่งส่งกลิ่นรบกวนผู้ใช้บริการโรงแรมและชาวบ้านที่ตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณ โรงแรม

ตัวอย่างปัญหาน้ำเสียในแหล่งน้ำสาธารณะที่ไหลผ่านโรงแรมออกสู่ทะเล แสดงดังภาพที่

4.10

ภาพที่ 4.10 แหล่งน้ำสาธารณะที่ไหลผ่านบริเวณโรงแรมออกสู่ทะเล

ตัวอย่างปัญหาขยะตกค้างของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ แสดงดังภาพที่ 4.11

ภาพที่ 4.11 ขยะตกค้างที่อยู่หน้าบริเวณโรงแรม

4.7.3 ตัวอย่างโรงแรมที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

นายกสมาคมโรงแรมและนิติกรองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางมีความเห็นตรงกันว่า โรงแรมที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี คือ โรงแรมรายาวดี เป็นโรงแรมที่ตั้งอยู่บนอ่าวไร่เลย์ ซึ่งมีพื้นที่ที่จำกัดจึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพมากที่สุดเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อมที่ตั้งอยู่รอบบริเวณโรงแรม เช่น การคัดแยกขยะก่อนนำมาทิ้งบนฝั่งโดยนำขยะที่สามารถขายได้ไปขายเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับโรงแรม การใช้น้ำเสียที่ผ่านการบำบัดมาใช้เลี้ยงปลาและรดน้ำต้นไม้ ส่วนในบริเวณโรงแรมมีการออกแบบที่เหมาะสมกับการตั้งอยู่บนเกาะและมีความร่มรื่น เป็นต้น ส่วนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาด่านมีความเห็นว่า โรงแรมลันตา ซีเฮาส์ เป็นโรงแรมที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เนื่องจากทางโรงแรมมีการลดการใช้สารเคมีโดยการใช้น้ำหมักชีวภาพ (EM) ที่ทำจากเศษอาหารและเปลือกผลไม้ของโรงแรมมาล้างพื้นห้องครัว ล้างห้องน้ำ รดน้ำต้นไม้ และนำกากไปเป็นปุ๋ยใส่ต้นไม้ และภายในโรงแรมมีต้นไม้ใหญ่มีความร่มรื่นน่าอยู่ส่วนที่พักอาศัยมีการออกแบบสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติริมทะเล

4.7.4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมเกิดจาก 2 ส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงแรมและส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

- 1) โรงแรม

(1) โรงแรมขนาดเล็กขาดความร่วมมือในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เช่น ไม่มีพื้นที่ที่มิดชิดพักขยะก่อนถึงเวลาการจัดเก็บของทางองค์การบริหารส่วนตำบลทำให้เกิดแมลงวันและสุนัขมาคุ้ยขยะทำให้ไม่สามารถจัดเก็บขยะได้หมดส่งผลให้เกิดกลิ่นรบกวนบริเวณนั้น

(2) โรงแรมขาดจิตสำนึกในการจัดการสิ่งแวดล้อมรวมถึงการดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น การไม่ติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติหรือลงบ่อบำบัดรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลทำให้น้ำเสียที่ผ่านการบำบัดไม่มีคุณภาพดีเท่าที่ควรและการเชื่อมท่อระบายน้ำเสียเข้ากับท่อระบายน้ำฝนขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อปล่อยน้ำออกนอกบริเวณโรงแรม เป็นต้น

(3) ตัวอย่างระบบบำบัดน้ำเสียขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางที่มีการรับน้ำเสียจากโรงแรมมาเพื่อบำบัด แต่จะเห็นได้ว่าน้ำเสียจากโรงแรมไม่มีการบำบัดก่อนปล่อยเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียของภาครัฐทำให้น้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วไม่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ดังภาพที่ 4.12 และ ตัวอย่างทางระบายน้ำฝนที่มีการแอบปล่อยน้ำเสียมาทางท่อระบายน้ำฝน ดังภาพที่ 4.13

ภาพ 4.12 ระบบบำบัดน้ำเสียและน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้ว

ภาพที่ 4.13 ทางระบายน้ำฝนที่อยู่บริเวณชายหาดที่มีการแอบปล่อยน้ำเสีย

2) หน่วยงานภาครัฐ

(1) เนื่องจากปริมาณขยะที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถเก็บขยะได้ทันในเวลาที่กำหนดทำให้ขยะตกค้างอยู่ในบริเวณโรงแรม

(2) โรงแรมไม่มีการปฏิบัติตามการควบคุมของหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาครัฐไม่สามารถเข้าไปควบคุมได้อย่างเข้มงวด เนื่องจากหน่วยงานราชการขาดเจ้าหน้าที่ในการดูแลติดตามปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นของโรงแรมทำให้ทางโรงแรมไม่ปฏิบัติตามการควบคุมของหน่วยงานภาครัฐ

4.7.5 แนวทางการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

1) สมาคมโรงแรมมีการขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการ โรงแรมในการดูแลสิ่งแวดล้อมภายในโรงแรม เช่น การคัดแยกขยะ การทิ้งขยะให้ตรงตามเวลาที่กำหนดเพื่อลดปริมาณขยะตกค้างภายในและหน้าโรงแรม การบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ฯลฯ และชี้ให้ผู้ประกอบการ โรงแรมเห็นถึงผลกระทบต่อสถานที่ท่องเที่ยวหากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมไม่มีประสิทธิภาพ

2) สมาคมโรงแรมมีโครงการให้โรงแรมในจังหวัดกระบี่เป็น Green Destination เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ให้มากขึ้น

3) องค์การบริหารส่วนตำบลจัดหาแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีความสะดวกทั้งทางโรงแรมและทางองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น นำป้ายมาปักเพื่อขอความร่วมมือให้ทิ้งขยะในบริเวณที่มีป้ายซึ่งรถขยะสามารถเห็นได้ชัดเจนและเก็บได้สะดวกมากขึ้น

4) โรงแรมได้จัดหาอุปกรณ์ต่างๆเพื่อใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น ทำคอกไม้หรือท่อคอนกรีตมาใส่ถุงขยะและฝาปิดเพื่อป้องกันแมลงวันและสุนัขมาคุ้ยถุงขยะ หากรถขนขยะของทางองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถมาเก็บขนได้ทันเวลา

4.7.6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

1) โรงแรมควรใส่ใจและตระหนักถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมให้มากขึ้น เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมและสถานที่ท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงบริเวณ โรงแรมทำให้โรงแรมและสถานที่ท่องเที่ยวมีความสวยงามและเป็นสวรรค์ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดกระบี่ดังเช่นในอดีต

2) หน่วยงานราชการควรมีมาตรการที่เข้มงวดไม่ว่าจะเป็นข้อบังคับในการกำกับดูแลสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมหรือสถานบันเทิงที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงบริเวณ โรงแรมเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่” มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่
- 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่
- 3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่
- 4) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัด

กระบี่

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การส่งอีเมลล์ แฟกซ์ ไปรษณีย์และเดินทางไปด้วยตนเองในการส่งแบบสอบถามไปยังเจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงานของโรงแรมในจังหวัดกระบี่จำนวน 207 แห่ง และได้รับคืนกลับมาจำนวน 207 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows Version 13.0) ซึ่งสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่เป็นการศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อม 8 ด้าน ได้แก่ การบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม การจัดการขยะ การจัดการน้ำ การจัดการเสียง การจัดการพลังงาน การจัดการคุณภาพอากาศ การจัดการภูมิทัศน์และการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สามารถสรุปได้ดังนี้

การศึกษารายด้านพบว่าการจัดการส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (การบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม การจัดการขยะ การจัดการน้ำ การจัดการเสียง การจัดการพลังงาน การจัดการคุณภาพอากาศ การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม) ยกเว้นการจัดการภูมิทัศน์เท่านั้นที่มีการจัดการอยู่ในระดับมาก ซึ่งภาพรวมการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่สามารถสรุปได้ว่าอยู่ในระดับ “ปานกลาง” (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50) ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. การบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	3.50	0.71	ปานกลาง
2. การจัดการขยะของโรงแรม	3.39	0.68	ปานกลาง
3. การจัดการน้ำของโรงแรม	3.66	0.67	ปานกลาง
4. การจัดการเสียงของโรงแรม	3.50	0.68	ปานกลาง
5. การจัดการพลังงานของโรงแรม	3.62	0.63	ปานกลาง
6. การจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรม	3.49	0.70	ปานกลาง
7. การจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม	4.23	0.66	มาก
8. การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมของโรงแรม	3.58	0.74	ปานกลาง
รวม	3.62	0.52	ปานกลาง

5.2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ สามารถสรุปได้ดังนี้

5.2.1 ปัจจัยภายในของโรงแรม

ปัจจัยภายในที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ขนาดของโรงแรม ปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจากเจ้าของโรงแรม การบริหารงานของโรงแรมในเครือ ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานโรงแรม ความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม และผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยภายในที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจากเจ้าของโรงแรม การบริหารงานของโรงแรมในเครือ ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานโรงแรม ความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม และผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

5.2.2 ปัจจัยภายนอกของโรงแรม

ปัจจัยภายนอกที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน การเรียกร้องของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรม การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน การเรียกร้องของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรม การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม

ผลการทดสอบสมมติฐานดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

ตัวแปร	มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	ไม่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม
ปัจจัยภายในของโรงแรม		
1. ขนาดของโรงแรม		0.69
2. ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรม		0.13
3. ความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจากเจ้าของโรงแรม	0.000	
4. การบริหารงานของโรงแรมในเครือ	0.000	
5. ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานโรงแรม	0.000	
6. ความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	0.000	

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ตัวแปร	มีผลต่อการจัดการ สิ่งแวดล้อมของโรงแรม	ไม่มีผลต่อการจัดการ สิ่งแวดล้อมของโรงแรม
ปัจจัยภายนอกของโรงแรม		
7. ผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี	0.000	
8. ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน	0.000	
9. การเรียกร้องของชุมชนที่ได้รับผลกระทบ	0.000	
10. ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรม	0.000	
11. การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ	0.000	
12. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	0.000	
13. กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	0.000	
14. การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม	0.000	

5.3 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

จากการศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม มีดังนี้

1) การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐมีงบประมาณไม่เพียงพอในการสนับสนุนการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น ถังขยะ รถขนขยะ บ่อบำบัดรวมก่อนปล่อยน้ำลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ฯลฯ รวมถึงบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อมก็ไม่เพียงพอกับความต้องการของโรงแรม

- 2) โรงแรมขาดความร่วมมือจากผู้เข้าใช้บริการ เนื่องจากผู้ให้บริการโรงแรมมีค่านิยม “เสียเงินไปแล้วต้องใช้ให้คุ้ม” ทำให้เมื่อเข้าใช้บริการโรงแรมไม่มีการประหยัดการใช้ทรัพยากรต่างๆ ของโรงแรม
- 3) โรงแรมขาดอุปกรณ์ในการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น ถังขยะ ระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น เนื่องจากอุปกรณ์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมมีอายุการใช้งานเมื่ออุปกรณ์เหล่านั้นมีความเสียหายชำรุด ซึ่งทางโรงแรมไม่มีการตั้งงบประมาณในการบำรุงดูแล ตลอดจนซื้ออุปกรณ์ใหม่ทำให้โรงแรมขาดอุปกรณ์ในการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 4) โรงแรมขาดความร่วมมือจากพนักงานภายในโรงแรม เนื่องจากพนักงานไม่เห็นถึงความสำคัญในการจัดการสิ่งแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับหรือโทษจากการไม่มีการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 5) โรงแรมขาดการสนับสนุนจากเจ้าของ/ผู้บริหารโรงแรม เนื่องจากเจ้าของโรงแรม/ผู้บริหารไม่มีการตระหนักถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม สนใจเพียงแก่ผลประโยชน์ทางการเงินของโรงแรมเท่านั้น
- 6) โรงแรมขาดความร่วมมือจากซัพพลายเออร์ เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในโรงแรมบางอย่างจำเป็นต้องสั่งมาจากบริษัททำให้ไม่สามารถขอความร่วมมือได้มากนัก
- 7) การคมนาคมขนส่งไม่สะดวก เนื่องจากโรงแรมบางแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ที่การคมนาคมที่ไม่สะดวก เช่น บนเกาะที่จำเป็นต้องขนขยะขึ้นมาทิ้งบนฝั่งทำให้การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมทำได้ยาก

5.4 อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ซึ่งแบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของโรงแรม สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.4.1 ปัจจัยภายในที่ไม่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

ปัจจัยภายในที่ไม่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ได้แก่ ขนาดของโรงแรมและปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

การที่ปัจจัยด้านขนาดของโรงแรมไม่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม น่าจะเนื่องมาจากโรงแรมตั้งอยู่ในภูมิภาคที่มีลักษณะคล้ายกัน คือ ตั้งอยู่ใกล้กับชายฝั่งทะเล และมีกฎหมายหมาย/ข้อบังคับของภาครัฐที่เหมือนกัน ทำให้ปัจจัยด้านขนาดของโรงแรมไม่มีผลต่อการ

จัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Kirk (1995: 5) เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงแรมในเมืองเอดินบอร์ก พบว่าโรงแรมที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีนโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Gilac et al. (2001: 467) เรื่องการวิเคราะห์บริบทและการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในประเทศสเปน พบว่าโรงแรมที่มีขนาดแตกต่างกันมีการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนั้นยังพบว่าระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ซึ่งน่าจะเนื่องมาจากสาเหตุเดียวกันกับปัจจัยด้านขนาดของโรงแรมที่กล่าวมาแล้ว คือ โรงแรมตั้งอยู่ในภูมิภาคประเทศที่มีลักษณะคล้ายกัน บริเวณใกล้เคียงกันทำให้มีลักษณะและระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกันมากนัก ปัจจัยระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจึงไม่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

5.4.2 ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ได้แก่ ความสำเร็จในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจากเจ้าของโรงแรม ลักษณะการบริหารงานของโรงแรมในเครือ ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานโรงแรม ความร่วมมือของพนักงานในโรงแรม ผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

ความสำเร็จในการจัดการสิ่งแวดล้อมของเจ้าของโรงแรมเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ทั้งนี้เนื่องจากโรงแรมที่เจ้าของมีความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมย่อมมีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและมีแนวทางของการดำเนินการที่ชัดเจน เช่น การคัดแยกขยะ การบำบัดน้ำเสีย ฯลฯ ทั้งมีการเอาใจใส่ติดตาม ปรับปรุงการดำเนินการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเจ้าของโรงแรมมีความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นารีกานต์ พรหมนง (2544: 141) เรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักของผู้บริหารและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงแรม

ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานโรงแรมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เนื่องจากโรงแรมที่มีสิ่งแวดล้อมดีทำให้พนักงานมีสถานที่ทำงานที่ดี มีบรรยากาศที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติงานและการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการของโรงแรมซึ่งเป็นแรงจูงใจที่สำคัญประการหนึ่งในการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ Herzberg (1959) อ้างถึงใน นิจาดิ เจริญ

เกียรติบวร, 2538: 9) ที่กล่าวว่าสภาพแวดล้อมของที่ทำงานมีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของพนักงาน

ปัจจัยด้านความร่วมมือของพนักงานโรงแรมในการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เนื่องจากโรงแรมจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงแรม ซึ่งการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจะไม่ประสบความสำเร็จหากขาดความร่วมมือจากพนักงาน สอดคล้องแนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมของราตรี ภาธา (2543: 252) ที่ว่าทุกคน ทุกระดับ ทุกท้องที่มีหน้าที่ที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อให้การจัดการสิ่งแวดล้อมบรรลุเป้าหมาย

ปัจจัยผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ผลประโยชน์ที่โรงแรมได้รับไม่เฉพาะตัวเงินเท่านั้นยังหมายถึงภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาของผู้ใช้บริการโรงแรม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงแรม ฯลฯ ล้วนเป็นผลประโยชน์จากการจัดการสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Gilac et al. (2001: 467) เรื่องการวิเคราะห์หับบริบทและการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในประเทศสเปน ผลการศึกษาพบว่าโรงแรมที่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลประโยชน์ทางการเงินดีกว่าโรงแรมที่ไม่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม

การบริหารงานของโรงแรมในเครือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ลักษณะการบริหารงานที่ต่างกันในรูปแบบของการบริหารงานโดยเครือกับโรงแรมที่มีการบริหารงานโดยเจ้าของมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการบริหารงานโรงแรมโดยเครือกับการบริหารงานโดยเจ้าของมีนโยบาย ทรัพยากรมนุษย์ วิธีการจัดการ อุปกรณ์ต่างๆ ฯลฯ ที่แตกต่างกันจึงมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Mensah (2006: 428) ที่ศึกษาเรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงแรมในเมืองอักกรา พบว่าโรงแรมที่มีการบริหารงานโดยเครือเช่นมีการให้ความสนใจประเด็นทางสิ่งแวดล้อมมากกว่าโรงแรมที่มีการบริหารโดยเจ้าของ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Kirk (1995: 5) ที่ศึกษาเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงแรมในเมืองเอดินเบอร์ก พบว่าโรงแรมในเครือเช่นและโรงแรมที่บริหารโดยเจ้าของมีนโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกัน

5.4.3 ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่

ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ได้แก่ ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อชุมชน การเรียกร้องของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการ

โรงแรม การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยด้านผลกระทบของโรงแรมที่มีต่อชุมชนและปัจจัยด้านการเรียกร้องของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เนื่องจากโรงแรมมีการจัดการสิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสม เช่น มีบ่อน้ำบาดน้ำเสียแต่ไม่มีการดำเนินระบบ หรือไม่มีการบำรุงรักษาบ่อน้ำบาดน้ำเสียกลายเป็นที่เก็บน้ำเสียส่งกลิ่นรบกวนชุมชนที่ตั้งอยู่บริเวณโรงแรม เป็นต้น ทำให้ชุมชนได้รับความเดือดร้อนเกิดความไม่พอใจโรงแรม จึงมีการร้องเรียนหรือไม่ให้ความร่วมมือกับโรงแรม ดังนั้น โรงแรมที่มีผลกระทบต่อชุมชนจึงจำเป็นต้องมีการดูแลแก้ไขปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดการยอมรับจากชุมชนมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของเจษฎา โชติกิจภิวาทย (2542: 14) ที่กล่าวว่าชุมชนมีสิทธิที่จะเรียกร้องเพื่อคัดค้านโครงการหรืออะไรก็ตามที่พวกเขาองเห็นว่าจะสร้างความเดือดร้อนให้กับพวกเขา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของกรมควบคุมมลพิษ (2552) เรื่องความสำเร็จในการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่าความสำเร็จส่วนหนึ่งของการจัดการสิ่งแวดล้อมมาจากการเรียกร้องและการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการ โรงแรมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เนื่องจากผู้บริการโรงแรมที่มีจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมสูงจะมีความต้องการโรงแรมที่มีสิ่งแวดล้อมที่ดีสอดคล้องกับแนวคิดของจำลอง โพธิ์บุญ (2551: 26) ที่กล่าวว่าความต้องการของลูกค้า/ผู้บริโภคนั้นเป็นแรงกดดันที่สำคัญให้เกิดการจัดการสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Feiertag (1994: 8) เรื่องกลยุทธ์สนับสนุนการขายด้วยสิ่งแวดล้อม พบว่านักท่องเที่ยวร้อยละ 54 สนใจการท่องเที่ยวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและพวกเขาต้องการเข้าพักในโรงแรมที่ให้ความสำคัญสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับการศึกษาของ Bohdanowicz (2006: 677) พบว่าความต้องการของลูกค้าที่ต้องการใกล้ชิดกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้นเป็นการกดดันให้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เนื่องจากกฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐเป็นสิ่งที่โรงแรมต้องปฏิบัติตาม มิฉะนั้นอาจจะถูกลงโทษหรือถูกตัดสิทธิ์บางอย่างซึ่งจะมีผลต่อการดำเนินกิจการของโรงแรม นอกจากนี้การปฏิบัติตามกฎหมาย/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เช่น พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 พรบ.โรงแรม พ.ศ. 2547 เป็นต้น ก็ยังเป็นการป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม สอดคล้องกับแนวคิดของราตรี ภารา (2543:

259) และจำลอง โพธิ์บุญ (2551: 22) ที่กล่าวว่ากฎหมายและระเบียบเป็นองค์ประกอบที่ทำให้การจัดการสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพ

การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐสามารถช่วยเหลือจัดให้มีหรือสนับสนุนด้านวิชาการและด้านการใช้ทรัพยากรต่างๆ หรือช่วยแนะนำแนวทางการปรับปรุงแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมให้ประสิทธิภาพ หน่วยงานภาครัฐ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) การประปานครหลวง และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สำนักงานการจัดการด้านการใช้ไฟฟ้า) ได้มีการจัดทำมาตรฐานเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม รวมถึงมีโครงการที่ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวและโรงแรมไทยในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและพลังงาน (มูลนิธิไบโม่เจียว, 2552ง)

กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เนื่องจากกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น ภาวะโลกร้อนทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ใช้บริการโรงแรม เจ้าของโรงแรม พนักงานโรงแรม ชุมชนที่ตั้งอยู่รอบๆ โรงแรมมีความสนใจและตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่ใช้กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นแรงผลักดันให้โรงแรมมีการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยการจัดทำโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เช่น 7 Greens เพื่อให้ผู้ประกอบการลดการทำลายสิ่งแวดล้อมและลดภาวะโลกร้อนจากการประกอบกิจการ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2552)

นอกจากนี้การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เนื่องจากโรงแรมที่จะได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมนั้นต้องมีการจัดการที่ได้ตามมาตรฐานที่หน่วยงานเหล่านั้นกำหนดเพื่อแสดงให้เห็นถึงความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมของโรงแรม การได้รับการรับรองยังก่อให้เกิดผลประโยชน์กับโรงแรมหลายประการ เช่น ผู้ใช้บริการโรงแรมมากขึ้น ภาพลักษณ์ในสายตาของผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดีขึ้น เป็นต้น (Green Globe, 2552ข)

5.5 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.5.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(1) โรงแรมควรมีนโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจนสอดคล้องกับลักษณะการบริหารงานและช่วยลดภาวะโลกร้อนเพื่อเป็นจุดขายให้นักท่องเที่ยวหันมาเลือกใช้บริการโรงแรมของตน เนื่องจากนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่เลือกเข้าพักในโรงแรมที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี สอดคล้องกับปัจจัยความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรมและกระแสการอนุรักษ์ที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

(2) ผู้ประกอบการโรงแรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมควรมีการกำหนดเกณฑ์และแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและให้การจัดการสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

(3) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เนื่องจากการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่จะทำให้การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมดีขึ้น

(4) หน่วยงานภาครัฐควรมีแรงจูงใจให้เจ้าของ/ผู้บริหาร/พนักงานของโรงแรมมีการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เช่น การประกวดการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม โดยมีการวัดหรือเกียรติบัตรเป็นแรงจูงใจ เนื่องจากปัจจัยผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

(5) หน่วยงานภาครัฐควรมีนโยบายการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติให้กับผู้ประกอบการหรือพนักงานโรงแรมเพื่อให้บุคลากรของโรงแรมมีความรู้ ความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม เนื่องจากโรงแรมขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

2) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

(1) เนื่องจากความร่วมมือของพนักงานโรงแรม ผลกระทบต่อชุมชนและการเรียกร้องของชุมชนจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมล้วนมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม ดังนั้น โรงแรมควรจัดทำคู่มือในการจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับพนักงานและ ผู้ใช้บริการโรงแรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมและการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดผลกระทบและการเรียกร้องของชุมชนจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

(2) เนื่องจากโรงแรมมีงบประมาณและขนาดพื้นที่ที่แตกต่างกันไป จึงควรนำวิธีการที่เหมาะสมกับโรงแรมมาใช้ เช่น การใช้น้ำส้วกชีวภาพ ระบบหญ้ากรอง เป็นต้น มาใช้ใน

การบำบัดน้ำเสีย การใช้ระบบปรับอากาศหรือระบบทำน้ำอุ่นที่ช่วยในการประหยัดพลังงาน การใช้ไบโอดีเซลแทนสเปร์ปรับอากาศในการลดกลิ่นอับในห้องพัก เป็นต้น ซึ่งวิธีการที่เหมาะสมจะช่วยลดต้นทุนและพื้นที่ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมทำให้การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(3) โรงแรมควรมีคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมเพื่อติดตาม ปรับปรุงดูแลการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมให้มีประสิทธิภาพ

(4) ผู้ประกอบการแต่ละโรงแรมควรให้ความสำคัญกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงแรมของตนรวมถึงการปฏิบัติและพฤติกรรมการทำงานของพนักงาน ฯลฯ เพื่อลดผลกระทบจากโรงแรมของตนที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งหากทุกโรงแรมทำได้เช่นนี้ก็จะไม่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่าความใส่ใจการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจากเจ้าข้อมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

(5) หน่วยงานภาครัฐควรมีความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐมีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม

5.5.2 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1) การศึกษาวิธีที่เหมาะสมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมของแต่ละพื้นที่ เช่น ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ เนื่องจากแต่ละพื้นที่มีข้อจำกัดที่แตกต่างกันทั้งนี้เพื่อให้การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) การศึกษาเชิงนโยบายของภาครัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมให้มีการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมเพื่อให้โรงแรมมีการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) ควรมีการศึกษาตัวชี้วัดการจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงแรมแต่ละขนาดเพื่อให้มีแนวทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของโรงแรมที่ต่างกัน

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ.2551. **ราชกิจจานุเบกษา**. ฉบับกฤษฎีกา 125, 70ก (23 พฤษภาคม): 7-8.
- กรมควบคุมมลพิษ. 2552. **ความสำเร็จในการจัดการมลพิษของประเทศไทย**. ค้นวันที่ 12 ธันวาคม 2552 จาก http://www.pcd.go.th/info_serv/pol_suc_dankhuntutod.html
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. 2540. **ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2552. **โครงการ “ปฏิญญารักษาสิ่งแวดล้อม” กระตุ้นผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวร่วมลดโลกร้อน**. ค้นวันที่ 12 ธันวาคม 2552 จาก http://www.greenleafthai.org/th/green_news/news/detail.php?ID=1190
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานกระบี่. **รายชื่อที่พักจังหวัดกระบี่**. ค้นวันที่ 10 มิถุนายน 2552 จาก <http://www.tat.or.th/uploaddept/36/Accom-Krabi.xls>
- เกษม จันทร์แก้ว. 2544. **วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกษม จันทร์แก้ว. 2545. **การจัดการสิ่งแวดล้อมแบบผสมผสาน**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จำลอง กล่อมอยู่. 2537. **การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคกรมอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- จำลอง โพธิ์บุญ. 2550. **การบริหารโครงการสิ่งแวดล้อม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ทิพนตร์การพิมพ์.
- จำลอง โพธิ์บุญ. 2551. **ISO 14001 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ทิพนตร์การพิมพ์.
- เจษฎา โชติกิจวิฑูรย์. 2542. **การจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาการจัดการไร่มุมนเวียนของชาวปกาสณในจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชัชพล ทรงสุนทรวงศ. 2549. **มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี เทียศิริเพชร. 2545. **การบัญชีโรงแรม: ระบบบัญชีและการควบคุม**. เชียงใหม่: ตรีศวิน (ซิลค์เวอร์มบุคส์).

- เทศบาลเมืองกระบี่. 2552. ปัญหาขยะของจังหวัดกระบี่. เอกสารเพื่อการประชาสัมพันธ์เทศบาลเมืองกระบี่. 5 (ตุลาคม-ธันวาคม): 8-10.
- ธารีทิพย์ ทากิ. 2549. การจัดการงานส่วนหน้าของโรงแรม. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- นารีกันต์ พราหมนภ. 2544. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักของผู้บริหารและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสงค์ แสงพ่ายพ. 2548. การบริหารงานธุรกิจโรงแรม. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประสิทธิ์ นิรัตศกุล. 2532. สิ่งแวดล้อมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ.
- พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547. ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับกฤษฎีกา 121, 70ก ตอนพิเศษ (12 พฤศจิกายน): 1-2.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535. ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับกฤษฎีกา 109, 37 (4 เมษายน): 1.
- มูลนิธิใบไม้เขียว. 2550ก. ขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการใบไม้เขียว. ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2552 จาก http://www.greenleafthai.org/th/green_programs/application_greenleaf/index.php
- มูลนิธิใบไม้เขียว. 2551ข. โครงการโรงแรมปลอดบุหรี่. ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2552 จาก <http://www.hotelier.in.th/project/projview.php?key=1>
- มูลนิธิใบไม้เขียว. 2551ค. โครงการโรงแรมเสริมสร้างสุขภาพ. ค้นวันที่ 28 มิถุนายน 2552 จาก http://www.greenleafthai.org/smokefreehotel/smoke_free_hotel_program_th.php
- มูลนิธิใบไม้เขียว. 2551ง. มูลนิธิใบไม้เขียว. ค้นวันที่ 25 ธันวาคม 2552 จาก http://www.greenleafthai.org/th/green_found/
- ราตรี ภารา. 2543. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขปรับปรุง. กรุงเทพมหานคร: อักษราพัฒนา.
- โรงแรมดุสิตรีสอร์ต. 2538. แนวทางการจัดการเพื่อสิ่งแวดล้อมในธุรกิจโรงแรม. กรุงเทพฯ: โรงแรมดุสิตรีสอร์ต.
- วินัย วีระวัฒนานนท์. 2541. สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 3 ปรับปรุง. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศรัญญา สว่างทิศย์. 2545. **ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในการผลิตปลาสามของกลุ่มแม่บ้านสันเวียงใหม่ ตำบลบ้านสาบ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สยาม อรุณศรีมรกต และไกรชาติ ตันตระการอาภา. 2549. **การตรวจประเมินระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001: 2004 ภายในองค์กร.** นครปฐม: คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. 2552ก. **สถิตินักท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ปี 2550.** ค้นวันที่ 13 พฤษภาคม 2552 จาก [http://www.tourism.go.th/2009/upload/filecenter/file/stat_domestic_south_50_Total_50\(Krabi\).xls](http://www.tourism.go.th/2009/upload/filecenter/file/stat_domestic_south_50_Total_50(Krabi).xls)
- สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. 2552ข. **สถิตินักท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ปี 2551.** ค้นวันที่ 13 พฤษภาคม 2552 จาก http://www.tourism.go.th/2009/upload/filecenter/file/stat_jan53/update_south51.xls.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2546. **การประกอบกิจการโรงแรมและเกสต์เฮาส์ปี 2545.** ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2552 จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/theme_4-4-2-45.html
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2548. **การประกอบกิจการโรงแรมและเกสต์เฮาส์ปี 2548.** ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2552 จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/hotel_49.pdf
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2550. **การประกอบกิจการโรงแรมและเกสต์เฮาส์ปี 2550.** ค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2552 จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/sumHotel_51.pdf
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2552. **จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยจำแนกตามสัญชาติ พ.ศ. 2549 - 2551.** ค้นวันที่ 10 พฤษภาคม 2552 จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/download/keystat_52/Key%2052_T.pdf 2552.
- สุกาญจน์ รัตนเลิศสุธรรม. 2550. **หลักการจัดการสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน.** กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- อภิชาติ พัชรภิญโญพงศ์. 2545. **โครงการฝึกอบรมและการตระหนักรู้ถึงการใช้ระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO: กรณีศึกษาโรงแรมริเวอร์ไซด์ กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

- Bohdanowicz, Paulina. 2006. Environmental Awareness and Initiatives in the Swedish and Polish Hotel Industries. **International Journal of Hospitality Management**. 25 (December): 662-682.
- Boland, R. G. A. 1992. **Environmental Management Training: Book 1. General Environmental Management**. Geneva: The International Labour Office.
- Erdogan, Nazmiye and Baris, Emin. 2007. Environmental Protection Programs and Conservation Practices of Hotels in Ankara Turkey. **Tourism Management**. 28 (April): 604-614.
- Feiertag, H. 1994. Boost Sales with Environment-Driven Strategy. **Hotel & Motel Management**. 21 (June): 18.
- Gilac, Alvarez M. J. et al. 2001. An Analysis of Environmental Management, Organizational Context and Performance of Spanish Hotels. **Omega**. 29 (December): 457-471.
- Green Globe. 2552a. **Certificate**. Retrieved June 30, 2009 from <http://www.earthcheck.org>
- Green Globe. 2552b. **Benefit**. Retrieved December 12, 2009 from <http://www.greenglobeindex.com/benefits.html>
- Hanna, M. D.; Newman, W. R, and Johnson, P. 2000. Linking Operational and Environmental Improvement through Employee Involvement. **International Journal of Operations and Production Management**. 20 (February): 148-165.
- Herzberg, Frederick. 1959. อ้างถึงใน นิจวดี เจริญเกียรติบรร. 2538. การสร้างมาตรฐานวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Italian National Agency for the Protection of the Environment and for Technical Services. 2002. **Tourist Accommodation EU Eco-Label Award Scheme**. Retrieved February 25, 2009 from www.ecosmes.net/cm/retrieveATT?idAtt=3390
- Jolly, V. 1978. The Concept of Environmental Management. In **Managing the Environment: Proceedings of the Seminars on Environmental Management Education held at Government College, Darjeeling, Seva Mandir, Udaipur, Indian National Science, Academy, New Delhi-during March-April**. Desh Bandhu, Veena Bhardwaj and J. L Bhat, eds. Alipur, Delhi: Indian Environmental Society. Pp. 23-47.

- Kassinis, George I. and Soteriou, Andreas C. 2003. Greening the Service Profit Chain: The Impact of Environmental Management Practices. **Journal of Production and Operations Management**. 12 (March): 386-403.
- Kirk, David. 1995. Environmental Management in Hotels. **Journal of Contemporary Hospitality Management**. 7 (June): 3–8.
- Mensah, Ishmael. 2004. **Environmental Management Practices in US Hotels**. Retrieved June 30, 2009 from http://www.hotel-online.com/News/PR2004_2nd/May04_EnvironmentalPractices.html
- Mensah, Ishmael. 2006. Environmental Management Practices Among Hotels in the Greater Accra region. **Tourism Management**. 25 (September): 414-431.
- Nunnally, J. C. 1978. **Psychometric theory**. 2nd ed. New York: McGraw-Hill.
- Reynolds, Pual. 2009. **Environmental Management for Hotels and Attractions**. Australia: Southern Cross University.
- Winslow, J. H and Gubby, S. G. 1976. **The Land is Our Life**. Port Moresby, Papua New Guinea: Office of Environment.
- Yamane, Taro. 1973. **Statistics an Introductory Analysis**. 3rd ed. New York: Harper & Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ ก.1 การทดสอบค่าความเชื่อมั่นของการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

ตัวแปร	ค่าความเชื่อมั่น
1. การบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	0.916
2. การจัดการขยะของโรงแรม	.0816
3. การจัดการน้ำของโรงแรม	0.773
4. การจัดการเสียงของโรงแรม	0.869
5. การจัดการพลังงานของโรงแรม	0.813
6. การจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรม	0.795
7. การจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม	0.902
8. การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	0.818
รวม	0.963

ตารางที่ ก.2 การทดสอบค่าความเชื่อมั่นของปัจจัยภายในที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

ตัวแปร	ค่าความเชื่อมั่น
1. ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงแรม	0.894
2. ความใส่ใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมจากเจ้าของโรงแรม	0.751
3. การบริหารงานของโรงแรมในเครือ	0.757
4. ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของพนักงานโรงแรม	0.753

ตารางที่ ก.2 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าความเชื่อมั่น
5. ความร่วมมือของพนักงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม	0.749
6. ผลประโยชน์ที่โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อม ที่ดี	0.796
รวม	0.817

ตารางที่ ก.3 การทดสอบค่าความเชื่อมั่นของปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของ
โรงแรม

ตัวแปร	ค่าความเชื่อมั่น
1. ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมต่อ ชุมชน	0.815
2. การเรียกร้องของชุมชนที่ได้รับผลกระทบ	0.813
3. ความต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ใช้บริการโรงแรม	0.848
4. การบังคับใช้กฎหมาย/ข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ	0.822
5. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	0.816
6. กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	0.836
7. การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ สิ่งแวดล้อม	0.820
รวม	0.846

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) ซึ่งแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 9 หน้าโดยเนื้อหาของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิดและปลายปิด แบ่งออกเป็น 11 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

ส่วนที่ 3 การจัดการขยะของโรงแรม

ส่วนที่ 4 การจัดการน้ำของโรงแรม

ส่วนที่ 5 การจัดการเสียงของโรงแรม

ส่วนที่ 6 การจัดการพลังงานของโรงแรม

ส่วนที่ 7 การจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรม

ส่วนที่ 8 การจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม

ส่วนที่ 9 การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

ส่วนที่ 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมของ
โรงแรม

ส่วนที่ 11 ปัญหา/อุปสรรคการจัดการสิ่งแวดล้อม และข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาขอรับรองว่าข้อมูลที่เป็นคำตอบของท่านจะเป็นความลับและนำไปใช้เฉพาะในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้นโดยไม่มีการเปิดเผยข้อมูลของโรงแรมไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

ขอขอบพระคุณในการตอบแบบสอบถาม

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย✓ ที่ตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. หญิง 2. ชาย

2. อายุ

1. ต่ำกว่า 25 ปี 2. 25-34 ปี
 3. 35-44 ปี 4. 45 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. 4. ปวส./อนุปริญญา
 5.ปริญญาตรี 6.ปริญญาโท
 7. สูงกว่าปริญญาโท

4. ตำแหน่ง/หน้าที่รับผิดชอบในโรงแรม

1. เจ้าของโรงแรม 2. ผู้จัดการโรงแรม
 3. ผู้ช่วยผู้จัดการ โรงแรม ฝ่ายใด 4. พนักงาน ปฏิบัติงานในฝ่ายใด

5. ระยะเวลาการทำงานในโรงแรมนี้ ปี เดือน

6. จำนวนห้องพักในโรงแรม ห้อง

7. โรงแรมอยู่ในระดับมาตรฐาน

1. 1 ดาว 2. 2 ดาว
 3. 3 ดาว 4. 4 ดาว
 5. 5 ดาว 6. ไม่ทราบ

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด

8. โรงแรมได้รับการรับรองมาตรฐานทางสิ่งแวดล้อมหรือไม่

☐ 1. ได้รับ (โปรดระบุ)	☐ 2. ไม่ได้รับ
☐ 1. เกียรติบัตรใบไม้เขียว	☐ 2. Green Globe
☐ 3. ISO 14001	☐ 4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. ภายในโรงแรมของท่านมีปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ปัญหาขยะ	☐ 2. ปัญหาน้ำเสีย
☐ 3. ปัญหาเสียงรบกวน	☐ 4. ปัญหาพลังงาน
☐ 5. ปัญหาอากาศ	☐ 6. ปัญหาภูมิทัศน์
☐ 7. ปัญหาอื่นๆ (โปรดระบุ).....	

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ส่วนที่ 2 การบริหารด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม						
1.	โรงแรมมีนโยบาย/วิสัยทัศน์ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่ชัดเจน					
2.	โรงแรมมีงบประมาณในการสนับสนุนการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมอย่างเพียงพอ					
3.	โรงแรมมีแผนงาน/โครงการในการปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม					
4.	โรงแรมมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ เช่น ทุกๆเดือน ทุกๆ3 เดือน เป็นต้น					
ส่วนที่ 3 การจัดการขยะของโรงแรม						
1.	โรงแรมมีการให้ความรู้เรื่องการทิ้งขยะ การคัดแยกขยะให้กับพนักงาน เช่น การฝึกอบรม ป้ายประกาศ เป็นต้น					
2.	โรงแรมมีถังขยะสำหรับการคัดแยกขยะแต่ละประเภท					

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.	โรงแรมมีการนำขยะเปียกหรือเศษอาหารไปทำปุ๋ยหมัก					
4.	โรงแรมมีการขอความร่วมมือ/รณรงค์ให้ผู้ใช้บริการของโรงแรมมีการคัดแยกขยะ					
5.	โรงแรมมีพื้นที่/สถานที่พักขยะก่อนนำไปทิ้งหรือนำไปกำจัด					
6.	โรงแรมมีการนำวัสดุที่ใช้แล้วมาแปรสภาพเพื่อนำกลับมาใช้งานใหม่อีกครั้ง (Recycle)					
7.	โรงแรมมีการนำวัสดุที่ใช้แล้ว เช่น กระดาษที่ใช้หน้าเดียว ฯลฯ กลับมาใช้ใหม่ (Reuse)					
8.	โรงแรมมีการลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆของโรงแรม เช่น การใช้ดอกไม้ปลอมแทนการใช้ดอกไม้สดในการตกแต่งเวที เป็นต้น					
ส่วนที่ 4 การจัดการน้ำของโรงแรม						
1.	โรงแรมมีการขอความร่วมมือ/รณรงค์จากพนักงานในการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า					
2.	โรงแรมมีการขอความร่วมมือ/รณรงค์การให้ผู้ใช้บริการของโรงแรมมีการประหยัดน้ำ เช่น การติดสติ๊กเกอร์ เป็นต้น					
3.	โรงแรมมีการกักเก็บน้ำฝนมาใช้ในกิจกรรมต่างๆ เช่น ล้างรถ ล้างพื้น เป็นต้น					
4.	โรงแรมมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ					
5.	โรงแรมมีการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่อีกครั้ง เช่น รดน้ำต้นไม้/สนามหญ้า เป็นต้น					
6.	โรงแรมมีการใช้อุปกรณ์ประหยัดน้ำ เช่น โถสุขภัณฑ์ ฝักบัว อ่างอาบน้ำ เป็นต้น					
7.	โรงแรมมีการตั้งเวลา/กำหนดเวลาในการรดน้ำต้นไม้/สนามหญ้าในเวลาที่เหมาะสม					

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8.	โรงแรมมีการตรวจสอบ การซ่อมบำรุงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำอย่างสม่ำเสมอ					
ส่วนที่ 5 การจัดการเสียงของโรงแรม						
1.	โรงแรมมีการให้ความรู้พนักงานเกี่ยวกับอันตรายของเสียง การป้องกันเสียงดังที่เกิดจากการทำงาน					
2.	โรงแรมมีการเตรียมอุปกรณ์ป้องกันเสียงดังให้กับพนักงานที่ต้องสัมผัสกับเสียงดังจากการทำงาน					
3.	โรงแรมมีการป้องกันเสียงดังที่เกิดจากกิจกรรมของโรงแรม เช่น การทำห้องประชุม ห้องอาหาร เป็นห้องเก็บเสียง เป็นต้น					
4.	โรงแรมมีการบำรุงรักษาอุปกรณ์อยู่เสมอเพื่อป้องกันการเกิดเสียงดังจากการทำงานที่ผิดปกติ เช่น เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น					
5.	โรงแรมมีการขอความร่วมมือจากผู้ใช้บริการของโรงแรมในการใช้เสียงภายในโรงแรม					
6.	โรงแรมมีการเลือกใช้อุปกรณ์ที่ไม่มีเสียงรบกวนหรือมีเสียงรบกวนน้อยที่สุด เช่น เครื่องดูดฝุ่น โถสุขภัณฑ์ เป็นต้น					
7.	โรงแรมมีการควบคุม ดูแลการใช้เครื่องขยายเสียงในการจัดกิจกรรมต่างๆ โดยไม่เป็นการรบกวนผู้ใช้บริการ โรงแรมท่านอื่น					
8.	โรงแรมมีการป้องกันเสียงที่เกิดจากภายนอกโรงแรม เช่น แผ่นซีเมนต์ป้องกันเสียง เป็นต้น					
ส่วนที่ 6 การจัดการพลังงานของโรงแรม						
1.	โรงแรมมีการให้ความรู้เรื่องการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า การประหยัดพลังงานกับพนักงาน เช่น การฝีกอบรม การติดสติ๊กเกอร์ตามอุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น					
2.	โรงแรมมีการขอความร่วมมือ/รณรงค์เรื่องการประหยัดพลังงานในห้องพัก เช่น การตั้งอุณหภูมิห้องไม่ต่ำกว่า 25 องศา เป็นต้น					

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.	โรงแรมมีการใช้พลังงานทดแทน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานน้ำ ไบโอดีเซล ถ่านชีวมวล เป็นต้น					
4.	โรงแรมมีการใช้ระบบเปิด-ปิดไฟอัตโนมัติในพื้นที่สาธารณะของโรงแรม					
5.	โรงแรมมีการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ได้มาตรฐาน โดยมีการรับรองเรื่องประสิทธิภาพ เช่น การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้ามีฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5 มีสัญลักษณ์ Energy Star เป็นต้น					
6.	โรงแรมมีการทำความสะอาดเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ เช่น การทำความสะอาดหลอดไฟอย่างน้อย 4 ครั้งต่อปี เป็นต้น					
7.	โรงแรมมีการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ช่วยในการประหยัดไฟ เช่น การใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์แทนการใช้หลอดไส้ การใช้โคมไฟแบบมีแผ่นสะท้อนแสง เป็นต้น					
8.	โรงแรมมีออกแบบอาคารให้มีการใช้แสงจากธรรมชาติแทนการใช้แสงจากหลอดไฟ					
ส่วนที่ 7 การจัดการคุณภาพอากาศของโรงแรม						
1.	โรงแรมมีการจัดพื้นที่สำหรับสูบบุหรี่แยกออกจากพื้นที่สาธารณะอื่นภายในโรงแรม โดยมีป้ายบอกพื้นที่อย่างชัดเจน					
2.	โรงแรมมีการทำความสะอาด การซ่อมบำรุงระบบท่ออากาศ เครื่องปรับอากาศ อย่างสม่ำเสมอ					
3.	โรงแรมมีการจัดห้องพักสำหรับผู้ให้บริการที่ต้องการสูบบุหรี่แยกต่างหาก					
4.	โรงแรมมีระบบระบายอากาศในห้องครัวและห้องซักรีดให้มีอุณหภูมิที่เหมาะสม					
5.	โรงแรมมีการหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีที่มีไอระเหยรุนแรง เช่น น้ำยาล้างห้องน้ำ น้ำยาขัดเงา ยาฆ่าแมลง ยากันยุง เป็นต้น					

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย✓ ที่ตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6.	โรงแรมมีการปรับปรุงพื้นที่ที่อาจจะก่อให้เกิดฝุ่นละอองภายในโรงแรม					
7.	โรงแรมมีการใช้รถไฟฟ้า/รถจักรยานภายในโรงแรม					
8.	โรงแรมมีการออกแบบอาคารให้มีการระบายอากาศโดยธรรมชาติ					
ส่วนที่ 8 การจัดการภูมิทัศน์ของโรงแรม						
1.	โรงแรมไม่มีป้ายสูง ตึกสูงบดบังทัศนียภาพ					
2.	โรงแรมมีทางเดินเท้าที่ปลอดภัยและร่มรื่น					
3.	โรงแรมมีการจัดเส้นทางเดินรถที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับพนักงานและผู้ให้บริการ					
4.	โรงแรมมีพื้นที่สีเขียวภายในโรงแรมที่ทำให้เกิดความสบายตา					
5.	โรงแรมไม่มีการเดินสายไฟที่ก่อให้เกิดความรำคาญทางสายตา					
6.	โรงแรมมีการตกแต่งต้นไม้อย่างสม่ำเสมอ					
7.	โรงแรมมีการให้แสงสว่างตามทางเดิน/ สนามหญ้าอย่างเพียงพอ					
8.	โรงแรมมีการใช้ต้นไม้ในท้องถิ่นมาจัดสวน ตกแต่งสถานที่					
ส่วนที่ 9 การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของโรงแรม						
1.	โรงแรมมีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ง่าย เช่น การใช้กล่องกระดาษแทนกล่องโฟม เป็นต้น					
2.	โรงแรมมีการยกเลิกการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น สาร CFC, โฟม สเปรย์ เป็นต้น					
3.	โรงแรมเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากเขียวกำกับ					
4.	โรงแรมมีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายกับมนุษย์และสัตว์ เช่น การใช้น้ำสกัดชีวภาพ/EM ในการล้างห้องน้ำ การใช้ตะไคร้หอมในการไล่ยุงแทนการใช้ยากันยุง เป็นต้น					
5.	โรงแรมมีการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ วัสดุคิบที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น					

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6.	โรงแรมมีการใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมีในการดูแลต้นไม้					
7.	โรงแรมมีการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีหีบห่อ/บรรจุภัณฑ์น้อยที่สุด					
8.	โรงแรมมีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ใหม่					
ส่วนที่ 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม						
ท่านคิดว่าประเด็นใดต่อไปนี้มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม(ทำให้การดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรมดีขึ้น)						
1.	ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นของ โรงแรม					
2.	ความใส่ใจการจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมจากเจ้าของ โรงแรม					
3.	การบริหารงานของ โรงแรมในเครือข่าย					
4.	ความต้องการของพนักงานที่ทำงานใน โรงแรมที่ต้องการให้การดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมของ โรงแรมดีขึ้น					
5.	ความร่วมมือของพนักงานในการช่วยกันจัดการสิ่งแวดล้อมของ โรงแรม					
6.	ผลประโยชน์ของ โรงแรมที่ โรงแรมจะได้รับจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น ภาพลักษณ์ที่ดีของ โรงแรมทำให้มีผู้มาใช้บริการ โรงแรมมากขึ้น					
7.	ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใน โรงแรมที่มีต่อชุมชนที่ตั้งอยู่บริเวณรอบ โรงแรม					
7.	ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใน โรงแรมที่มีต่อชุมชนที่ตั้งอยู่บริเวณรอบ โรงแรม					
8.	การร้องเรียนของชุมชนที่ตั้งอยู่รอบบริเวณ โรงแรมที่ต้องการให้โรงแรมมีการปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อม					
9.	ความคิดเห็น/ความต้องการของผู้ใช้บริการ โรงแรม					

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10.	การบังคับใช้กฎหมาย/กฎระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม เช่น พรบ. โรงแรม พ.ศ.2547 พรบ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 เป็นต้น					
11.	การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม					
12.	กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การลดภาวะโลกร้อน เป็นต้น					
13.	การรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงแรม เช่น มุทนิธิใบไม้เขียว, ISO , Green Globe เป็นต้น					
13.	ปัจจัยอื่นๆ (โปรดระบุ)					

ส่วนที่ 11 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

1. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ขาดการสนับสนุนจากเจ้าของ/ผู้บริหาร โรงแรม
- 2. ขาดความร่วมมือจากพนักงานภายในโรงแรม
- 3. ขาดความร่วมมือจากผู้เข้าใช้บริการ
- 4. การสนับสนุนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ
- 5. ขาดอุปกรณ์ในการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น ถังขยะ เป็นต้น
- 6. ขาดความรู้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 7. ขาดเงินทุน/งบประมาณในการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 8. ขาดบุคลากรในการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 9. อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. แนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรม

.....

.....

.....

.....

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ขอบพระคุณที่ตอบแบบสอบถามค่ะ

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมในจังหวัดกระบี่

ผู้ให้สัมภาษณ์..... ตำแหน่ง.....
สถานที่สัมภาษณ์.....
วัน..... ที่..... เดือน..... ปี..... เวลา..... น.
ผู้สัมภาษณ์.....

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

1. การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ในปัจจุบันเป็นอย่างไร

2. ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของโรงแรมในจังหวัดกระบี่มีอะไรบ้าง

3. มีตัวอย่างโรงแรมที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีหรือไม่ ถ้ามีกรุณายกตัวอย่าง

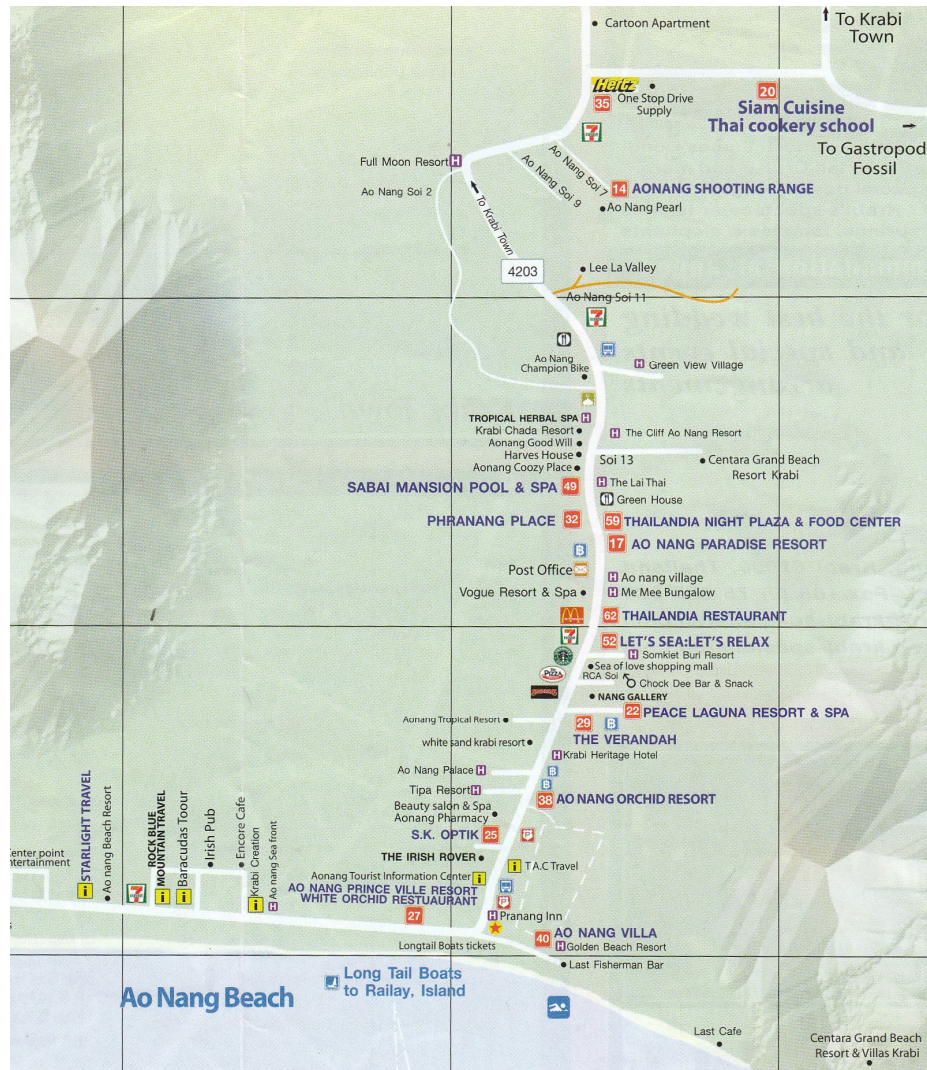
4. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่ มีอะไรบ้าง

5. มีแนวทางการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่อย่างไร

6. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ภาคผนวก ง

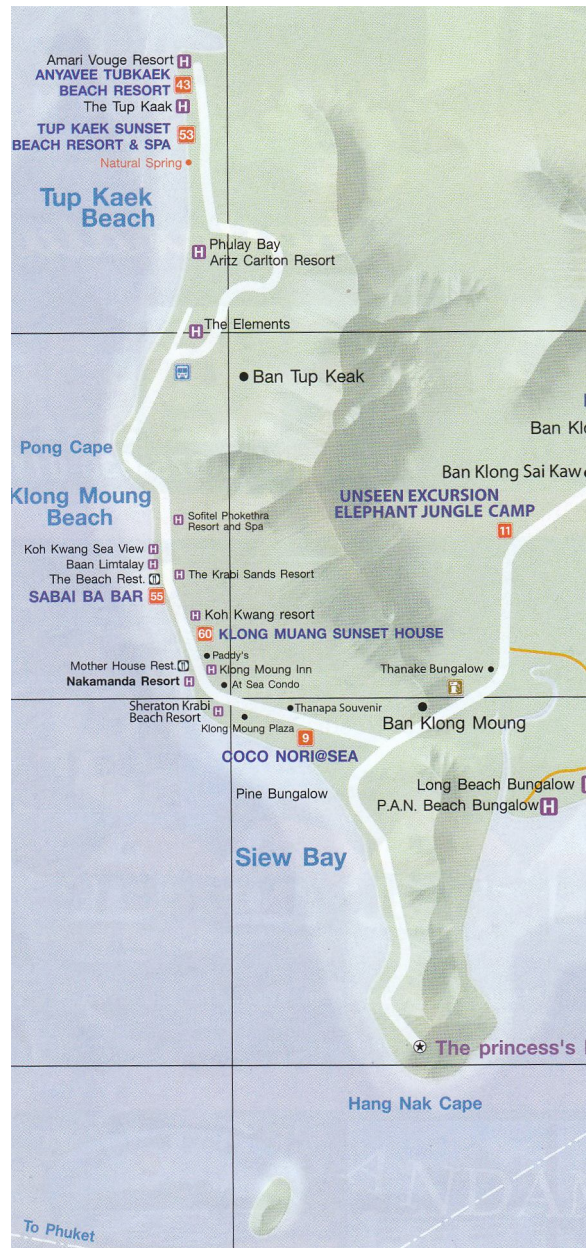
แผนที่โรงแรมในจังหวัดกระบี่

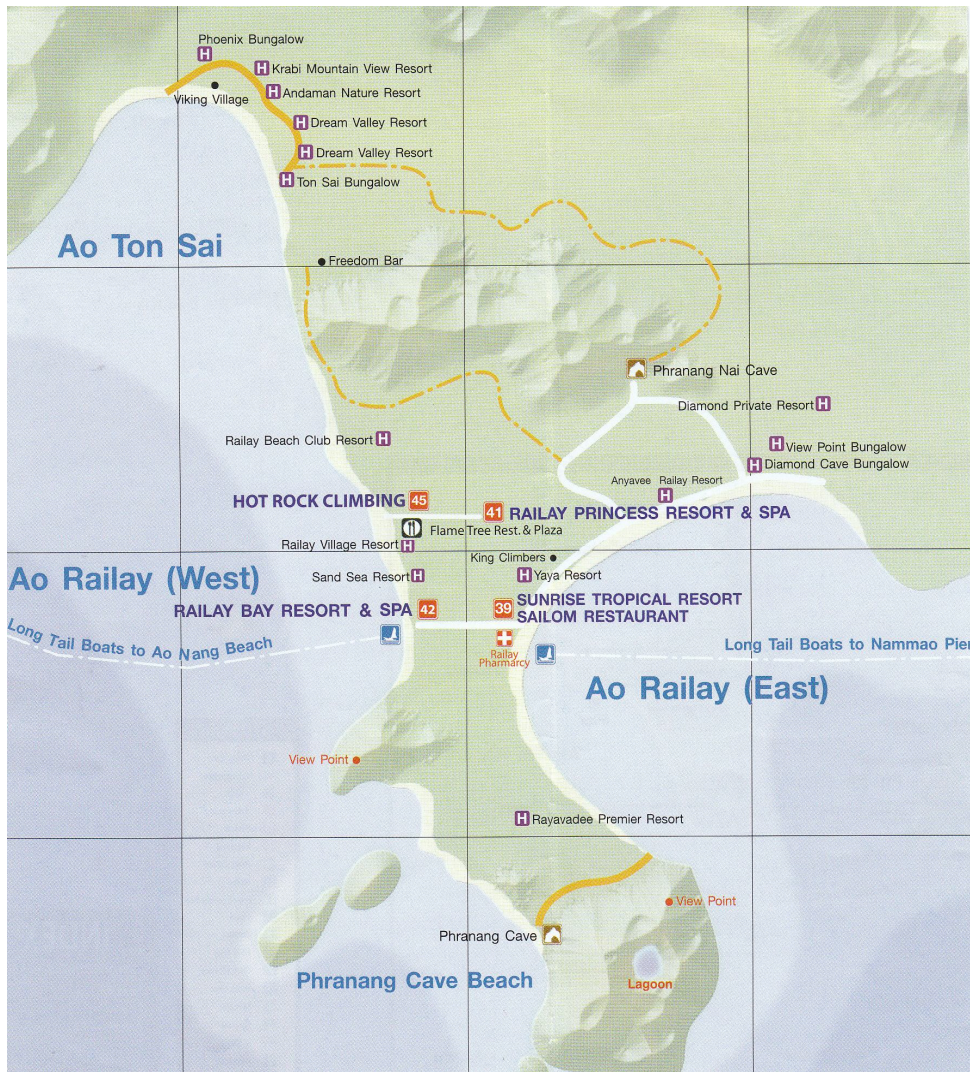
ภาพที่ ง.1 โรงแรมที่ตั้งอยู่บริเวณอ่าวนาง

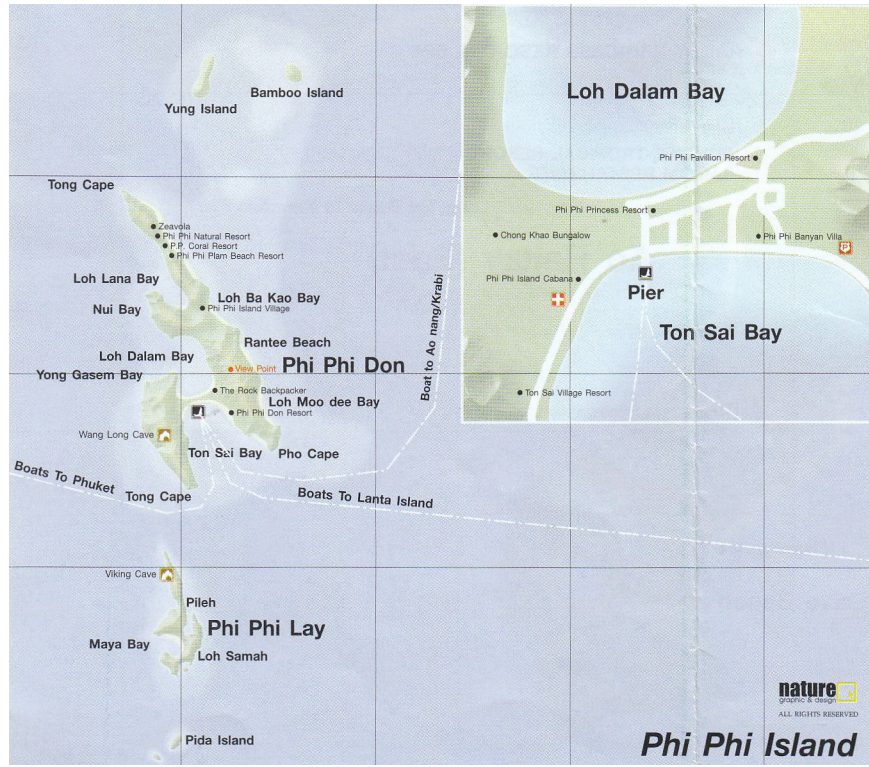
ภาพที่ ง.2 โรงแรมที่ตั้งอยู่บริเวณหาดนพรัตน์ธารา

ภาพที่ ๓.3 โรงแรมที่ตั้งอยู่บริเวณหาดคลองม่วง

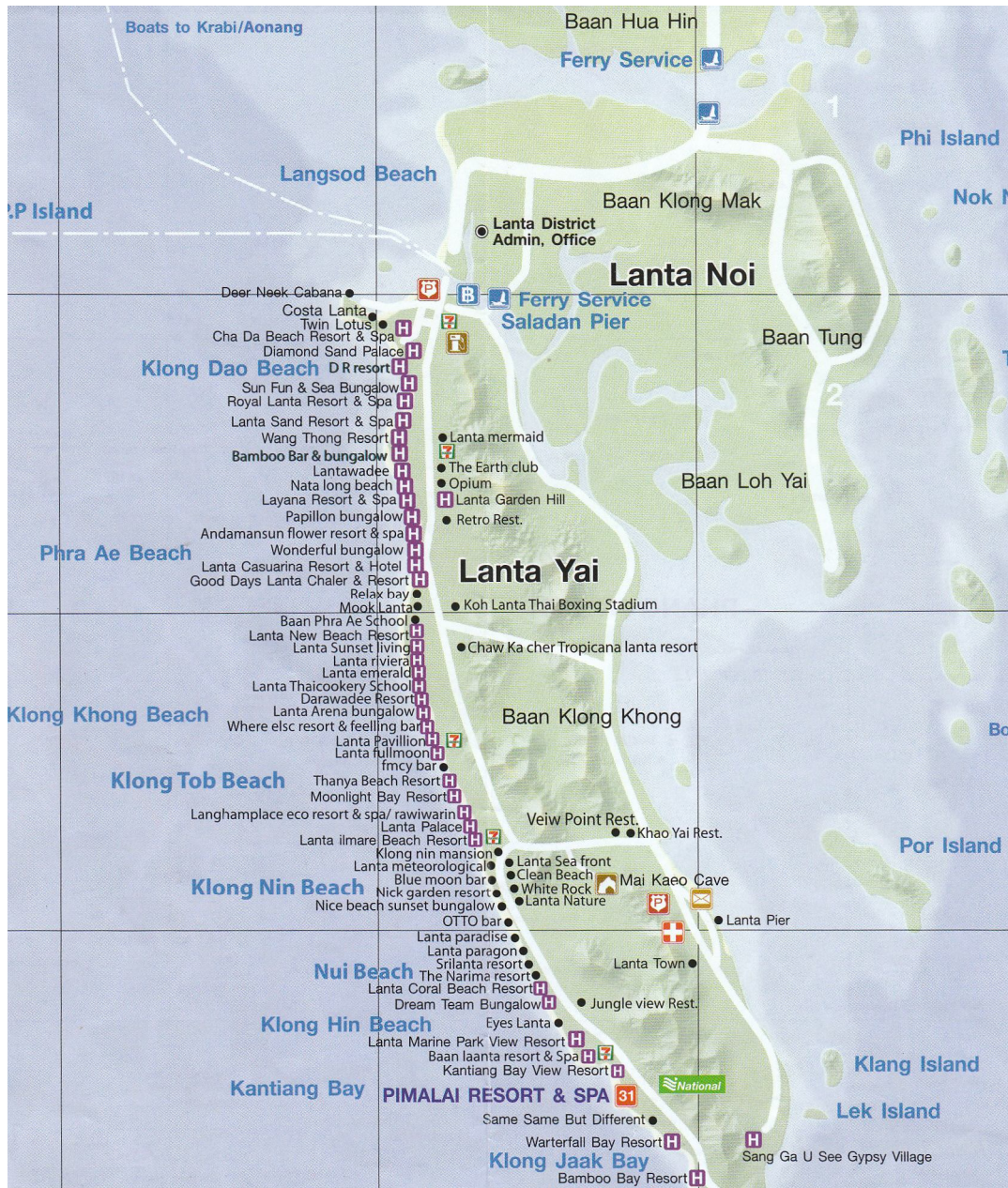
ภาพที่ ๓.๔ โรงแรมที่ตั้งอยู่บริเวณอ่าวไร่เลย์

ภาพที่ ง.5 โรงแรมที่ตั้งอยู่บริเวณเกาะพีพี

ภาพที่ ง.6 โรงแรมที่ตั้งอยู่บริเวณตัวเมือง

ภาพที่ ๓.7 โรงแรมที่ตั้งอยู่บริเวณเกาะลันตา

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นามสกุล

นางสาววันวิสา วัลย์ดาว

ประวัติการศึกษา

รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
(การบริหารทรัพยากรมนุษย์)
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2550

สัญญาอนุญาตให้เผยแพร่วิทยานิพนธ์

ทำที่ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
118 หมู่ที่ 3 ถนนเสรีไทย แขวงคลองจั่น
เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
วันที่ 5 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2553

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นระหว่าง นางสาววันวิสา วัลย์ดาว
ที่อยู่เลขที่ 30 หมู่ - ถนน กระบี่ แขวง ปากน้ำ
เขต เมือง จังหวัด กระบี่ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้อนุญาต”
ฝ่ายหนึ่ง กับ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดย รศ.ดร. สุรสิทธิ์ วชิรขจร
คณบดีคณะ พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ที่อยู่เลขที่ 118 หมู่ 3 ถนน เสรีไทย แขวง คลองจั่น
เขต บางกะปิ จังหวัด กรุงเทพฯ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับอนุญาต”
อีกฝ่ายหนึ่ง คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญามีข้อความดังต่อไปนี้

1. ผลงานลิขสิทธิ์

ผู้อนุญาตเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์งานวิทยานิพนธ์ เรื่อง
การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในจังหวัดกระบี่
ซึ่งสร้างสรรค์โดย นางสาววันวิสา วัลย์ดาว ผู้อนุญาตรับรองว่า เป็นผู้สร้างสรรค์
งานขึ้นเอง

2. เงื่อนไขการอนุญาต

ผู้อนุญาต ตกลงให้ผู้รับอนุญาตใช้สิทธิดังต่อไปนี้
2.1 ผู้รับอนุญาตมีสิทธิเผยแพร่ต่อสาธารณชน ซึ่งงานวิทยานิพนธ์ตามข้อ (1)
เพื่อประโยชน์ในการวิจัย หรือศึกษา อันมิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไร
2.2 ผู้อนุญาตอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตใช้สิทธิตาม 2.1 เพื่อใช้ในห้องสมุด
และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของห้องสมุด สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ รวมทั้งเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของโครงการพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS)

3. การโอนสิทธิและ / หรือหน้าที่ตามสัญญา

ผู้อนุญาตและผู้รับอนุญาตไม่สามารถโอนสิทธิและหรือหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนตามสัญญาฉบับนี้ให้แก่บุคคลภายนอกได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากอีกฝ่ายก่อน

4. สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์

ภายใต้บังคับแห่งสัญญาฉบับนี้ ผู้อนุญาตยังคงเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานวิทยานิพนธ์ตามสัญญาทุกประการ

สัญญานี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับมีข้อความถูกต้องครบถ้วน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาโดยตลอดดีแล้ว จึงลงลายมือชื่อพร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและเก็บไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ลงชื่อ วันวิสา วัลย์ดาว ผู้อนุญาต
(นางสาววันวิสา วัลย์ดาว)

ลงชื่อ ดร.สุรสิทธิ์ วชิรขจร ผู้รับอนุญาต
(ดร.สุรสิทธิ์ วชิรขจร)

ลงชื่อ [ลายเซ็น] พยาน
(นางสุรีย์พร เชียงนิยม)

ลงชื่อ ปอชชา สัมโสมนพวงกุล พยาน
(นางสาวชลธิชา สัมโสมนพวงกุล)